

ÖZEL
RAPOR
TEMMUZ
2021

**17-25 ARALIK
2013 SONRASI**

TÜRKİYE'DE

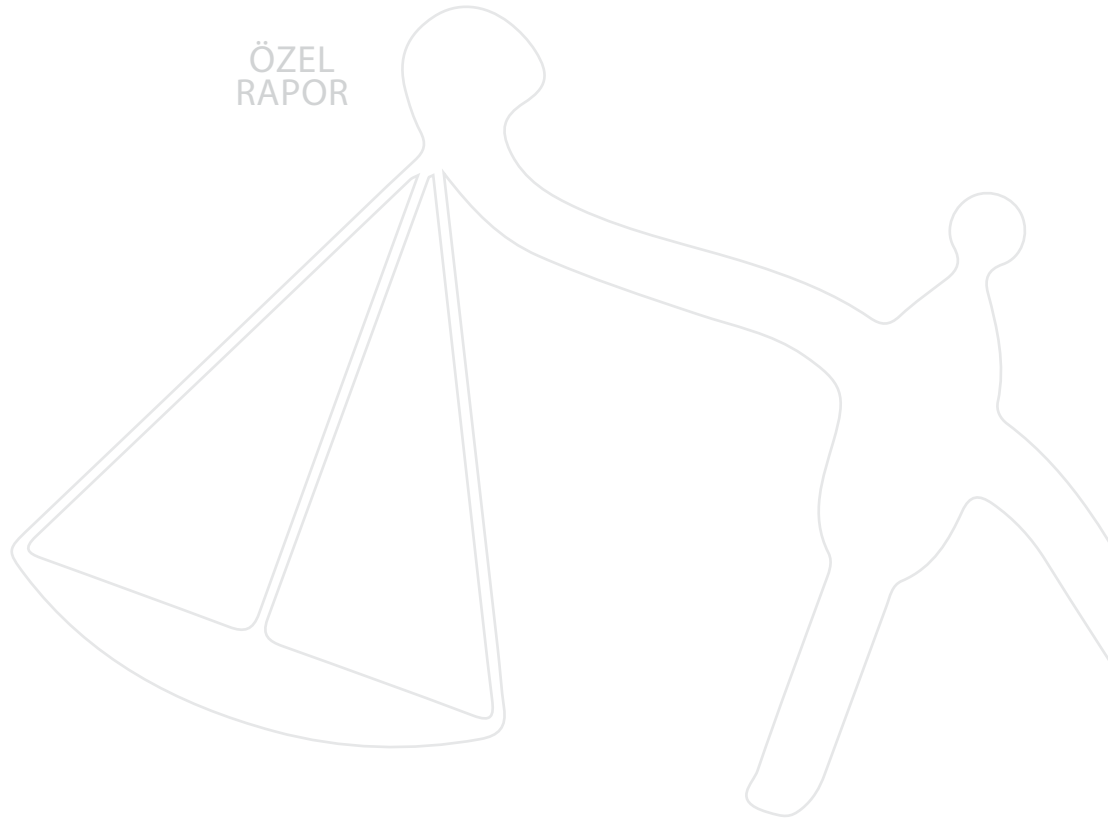
YARGIYA

DARBE

RAPORTÖR BÜLENT CEYHAN

www.silencedturkey.org

ÖZEL
RAPOR

17-25 ARALIK 2013 SONRASI **TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE**

AST RAPÖRTÖRÜ BÜLENT CEYHAN

TEMMUZ, 2021

AST, AMERİKA'NIN NEW JERSEY EYALETİNDE KURULMUŞ, HERHANGİ BİR KÂR AMACI GÜTMİYEN, KENDİNİ ÖZELLİKLE İNSANİ VE SİVİL HAKLARI SAVUNMAYA ADAMIŞ, BİR 501(C)(3) HAYIR VE EĞİTİM KURUMUDUR.

AMACIMIZ

- Temel insan hakları sözleşmeleriyle koruma altına alınan prensiplerden yola çıkarak, Türkiye'de yaşanan sivil, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel, her türlü insan hakları ihlallerine karşı bir söylem geliştirmek (tavır almak);
- Hangi şekil ve biçimde olursa olsun, yaşanan her türlü soykırım, insanlık suçu, keyfi tutuklama, işkence ve ayrımcılığın karşısında durmak, her insanın doğal birer hakkı olan yaşama hakkı, hukukun üstünlüğü, mahremiyet hakkı, ifade özgürlüğü, düşünce, vicdan ve din özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü gibi prensip ve değerlerin savunucusu olmak;
- İnsan haklarını savunmak adına mümkün olan tüm mekanizma ve sistemleri gereğince kullanarak Türkiye ve ötesinde susturulmuş, sesi duyulmayan tüm insanların temel insani haklarını talep etmek ve korumak;

- Türkiye ve ötesindeki insanları temel insani haklarından mahrum eden suçlulardan hesap sormak, bununla beraber, mağdur edilen kimseler için adalet ve tazminat fırsatları/platformları oluşturmaktır.

Bu amacımızı gerçekleştirebilmek adına, hukukun üstünlüğünü kullanarak, zorbaların, işbirlikçilerinin ve söz konusu suçları işleyen kimselerin dokunulmazlığıyla mücadele ediyor; mağdurların menfaat ve haklarını ulusal ve uluslararası mahkemelerde savunuyor, insanların kişisel davalarını ilgili uluslararası insan hakları kurumlarına bildiriyor, yerel kurumlar ve mağdurların bizzat kendileriyle yakın temasta bulunarak yetkili birimlerin söz konusu ihlallere karşı güçlü bir tepki göstermesini temin etmek için çaba gösteriyoruz.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

COPYRIGHT © AST, 2021

BU ESERİN TÜM YAYIN HAKLARI

ADVOCATES OF SILENCED TURKEY - AST'YE AİTTİR.

Eserde yer alan metin ve resimlerin, AST'nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

RAPORU HAZIRLAYAN: BÜLENT CEYHAN

AST Hukuk Komisyonu üyesi ve araştırmacı gazeteci
Bülent Ceyhan beyin başkanlığında rapor hazırlanmıştır.

TEMMUZ, 2021

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

TÜRK YARGISININ SİYASALLAŞMASI	10
17 ARALIK 2013 OPERASYONUyla BAŞLADI	11
YOLSUZLUK SORUŞTIRMALARINI KAPATAN SAVCININ SİCİLİ TEMİZLENDİ	12
"2000'E YAKIN ARKADAŞIMIZ SİSTEME TRANSFER OLUYOR"	13
SULH CEZA HÂKİMLİKLERİ SİLAH GİBİ KULLANILDI	14
ADİL YARGILANMA HAKKI İHLAL EDİLDİ	16
"YBP KAZANMAZSA SEÇİM SONUÇLARINI TANIMAYIZ!"	16
AKP ORGANİZASYONU YBP'YE OY VERMEYENLER MESLEKTEN İHRAÇ EDİLDİ	18
YÜKSEK YARGIYA İKTİDARIN İSTEDİĞİ İSİMLER GELDİ	19
YANDIRMAZ: "5 BİN HAKİM SAVCI TESPİT ETTİK YARGILANACAKLAR"	20
ALMAN YARGIÇLAR DERNEĞİNDEN YBP'YE SERT CEVAP	21
"UYUM İÇİNDE ÇALIŞIYORUZ"	21
ERDOĞAN: YASAMA YÜRÜTME YARGI AYNI GÜÇTE TOPLANMALI!	23
HAKİMLER TUTUKLANMAYA BAŞLADI	23
5 BİN HÂKİME CANLI BOMBA SUÇLAMASI	25
BAKANLIK ALEYHİNE KARAR VEREN HAKİMLER HAKKINDA İŞLEM	26
ERDOĞAN: ANAYASA MAHKEMESİNİN KARARINA UYMUYORUM SAYGI DA DUYMUYORUM	26
ERDOĞAN: 'AYM KARARLARINA UYMAYIN' 'GEREKİRSE DEVLET TAZMİNATI ÖDER'	27
"YASAMA BİZDE, YÜRÜTME BİZDE, YARGI BİZDE"	28
GÜLEN HAREKETİ, DARBE GİRİŞİMİNDEN 2 AY ÖNCE MGK KARARIYLA TERÖR ÖRGÜTÜ İLAN EDİLDİ	29

2. BÖLÜM

15 TEMMUZ 2016 DARBE GİRİŞİMİ SONRASI YARGI MENSUPLARINA YÖNELİK KİTLESEL TUTUKLAMALAR	30
ÖNCEDEN HAZIRLANAN FİŞLEME LİSTELERİ	31
AİLELERİNE KADAR FİŞLENEN HÂKİMLERİN LİSTESİ MEDYAYA DÜŞTÜ	32
HAKİMLİK GÜVENCELERİ KHK İLE ORTADAN KALDIRILDI	33
HSYK'NIN GÖZLEMCİLİĞİ ASKIYA ALINDI	35
MAHKEME BAŞKANI DURUŞMA SIRASINDA GÖREVDEN ALINDI TUTUKLANDI	35
'AKP ÜYELERİ VE YÖNETİCİLERİ HÂKİM YAPILDI, PARTİLİ HÂKİM DÖNEMİ BAŞLADI'	36
"YARGI, TALİMAT ALIYOR"	37
HAKİM VE SAVCILARIN BAĞIMSIZLIĞINI YOK SAYAN "TALİMAT KİTAPÇIĞI"	38
"MAHKEMELERDE OLMAYAN DELİLLERE SAHİBİZ"	39
HAKİM-SAVCI ADAYLARINA RADİKAL İSLAMCILARDAN EĞİTİM SEMİNERİ	40
AVRUPA YARGI ÖRGÜTLERİ "TÜRK YARGISI TAMAMEN CUMHURBAŞKANI'NA BAĞLI"	41
HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ ENDEKSİ'NDE TÜRKİYE GERİYE GIDIYOR	41

3. BÖLÜM

MAĞDURİYETLER	43
YARGI MENSUPLARINA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE	43
TUTUKLU YARGI MENSUBU DİYARBAKIR'DA YAŞADIKLARINI ANLATTI	46
"TUTUKLU HAKİM SAVCI ADEDİNCE EVRAKTA SAHTECİLİK YAPILDI"	46
POLİS: "BAŞSAVCININ EMRİ VAR DIŞARI ÇIKANI VURURUM"	47

İÇİNDEKİLER

GÖZALTINDA KÖTÜ MUAMELE	48
HASTANEDE GÖZALTINA ALINIP TUTUKLANAN YARGITAY ÜYESİ MUSTAFA ERDOĞAN HAYATINI KAYBETTİ	49
MAHKEME, BİLİNCİ KAPANANANA KADAR TAHLİYE ETMEDİ	50
AİHM, MUSTAFA ERDOĞAN'IN BAŞVURUSUNDA GECİKTİ	51
CUMHURİYET SAVCISI SEYFETTİN YİĞİT'İN CEZAEVİNDE ŞÜPHELİ ÖLÜMÜ	51
TUTUKLU HSYK ÜYESİ TEOMAN GÖKÇE, 2 YILA YAKIN TUTULDUĞU HÜCREDE HAYATINI KAYBETTİ	52
İSTENEN KARARI VERMEDİĞİ İÇİN FİŞLENEN HAKİM KARA, SÜRGÜN EDİLDİĞİ ŞEHİRDE KALP KRİZİ GEÇİREREK ÖLDÜ	53
DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ MEHMET TOSUN HAYATINI KAYBETTİ	54
HAKİM SEYFULLAH ÇAKMAK'IN ÇOCUKLARI ÇOCUK ESİRGEME'YE ALINMAK İSTENDİ	55
CEZAEVİNDE TEDAVİSİ YAPILAMAYAN HAKİM SAVUT HAYATINI KAYBETTİ	56
İKİ KEZ BEYİN AMELİYATI GEÇİREN SAVCI KURİŞ 9 AY TUTUKLU KALDI	57
YARGITAY ÜYESİ HÜSAMETTİN UĞUR'A 5 GARDİYAN İŞKENCE YAPTI, DOKTOR 'YARA İZİ YOK' RAPORU VERDİ	58
BURADAN CESEDİN ÇIKACAK	59
HAKİMLER NESLİHAN VE HÜSEYİN EKİNCİ'YE TECRİT İŞKENCESİ VE KÖTÜ MUAMELE	60
"SORGUSUZ TUTUKLANDIM TEK KİŞİLİK HÜCREYE KONULDUM"	61
'HAYIRLI OLSUN' MESAJI SUÇ DELİLİ SAYILDI	63
TEMİZLİK TAKINTISI VE SİMETRİ HASTALIĞI ZAAFINI İŞKENCEYE ÇEVİRDİLER	64
NESLİHAN EKİNCİ 10 AY SONRA EŞİYLE İLK GÖRÜŞMESİNİ KIZINA YAZDIĞI MEKTUBUNDA ANLATTI	65
HÜSEYİN EKİNCİ: EŞİME YAPILANLAR İNSANLIK DIŞI	66
"BİR HAKİM ANNENİN KUCAĞINDA BEBEĞİ VARDI"	66
HÜCRE HAPSİNDEKİ KADIN HAKİM AÇLIK GREVİNE BAŞLADI	67
HAYATİ TEHLİKESİ OLAN AYM RAPORTÖRÜ YALÇINÖZ'E AYM'NİN CEVABI: BİZ DOKTOR DEĞİLİZ	67
HAKİM HADİ ÇAĞDIR'IN EŞİ İNTİHAR ETTİ	69
VERDİĞİ KARARDAN DOLAYI TUTUKLANAN HAKİM ÖZÇELİK'İN DOKTOR EŞİ DE İŞİNDEN KOVULDU	69
İKİ ANAYASA MAHKEMESİ ÜYESİ TUTUKLANDI, HÜCREYE KONULDU	70
BM HAKİMİ TUTUKLANDI 7 YIL 6 AY HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI	72
BM SERBEST BIRAKIN ÇAĞRISI YAPTI	72
YARSAV KAPATILDI, BAŞKANI TUTUKLANDI	73
DURUŞMA SIRASINDA HAKİM GÖZALTINA ALINDI	74
"HAKSIZ YERE TUTUKLANDIM"	74
KANSER HASTASI HAKİM, DİĞİTÜRK ABONELİĞİNİ İPTAL ETTİĞİ İÇİN TUTUKLU	75
HAYATLARINI KAYBEDEN EŞLERİNE VEDA EDEMEDİLER	75
BEĞENİLMEYEN KARARIN CEZASI KESİLDİ MAHKEME HEYETLERİ DEĞİŞTİ	76
BYLOCK'U DELİL SAYMAYAN HAKİM SÜRÜLDÜ	76
"DELİL OLMADIĞI HALDE TUTUKLUYUZ, HEDEF 5 BİN HAKİM SAVCI"	77
HRW: HAKİMLER VE SAVCILAR HAKSIZ YERE HAPSE ATILIYOR	78
SONUÇ VE ÖNERİLER	79
TÜRKİYE'DE HAKİM VE SAVCILARA YÖNELİK İNSAN HAKLARI İHLALLERİ	81

ÖZET

Demokratik rejimlerin, doğal olarak bir hukuk devletinin temel ilkesi, yargı erkinin bağımsızlığı ve tarafsızlığıdır. Yargı, demokrasilerin zayıf olduğu ülkelerde siyasi müdahalelere maruz kalıp zayıfladıkça faşizm ve dikta yönetimlerinin sindirme aracı haline gelebilmektedir. Yargının bağımsızlığı ilkesi Türkiye Anayasası tarafından da koruma altına alınmıştır. Türk yasaları ve uluslar arası sözleşmeler ayrıca hakim ve savcıların kararlarından dolayı tutuklanmalarını engelleyen güvenceler sağlamaktadır. Yargı mensuplarına yönelik baskı, yönlendirme, müdahale de yasaklanmaktadır, sadece ağır cezalı suçüstü halinin bulunduğu durumlarda hakim ve savcılara tutuklama kararı alınabilmektedir.

Ancak Türkiye Cumhuriyeti'ni 3 Kasım 2002'den bu yana 19 yıldır yöneten AKP hükümetinin yargı üzerindeki müdahaleleri ibret vericidir. Hükümet özellikle AKP'li bakanların ve dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yolsuzluklarının ortaya çıktığı 17-25 Aralık 2013 tarihinden itibaren Türk yargısı sistemini kontrol altında tutmaya yönelik sistemsel değişikliklere gitmiştir.

15 Temmuz 2016'da ise askeri darbe girişimi sonrasında Olağanüstü Hal ilan edilmiş, Anayasa ve birçok insan hakları sözleşmesi rafa kaldırılarak ülke denetlenemez kılınan Kanun Hükmündeki Kararnameler (KHK) ile yeni bir rejim ile yönetilmeye başlanmıştır. Hukuk tarihinde benzeri görülmemiş kitlesel tutuklamalarla yargı, tamamen AKP iktidarının kontrolüne geçmiştir. Açık şekilde Anayasa'ya ve ulusal hukuk normlarına aykırılık içeren KHK maddelerinin iptali için başvuru Anayasa Mahkemesi de kendisini yetkisiz ilan etmiştir.

Yaklaşık 5 bin hakim ve savcı meslekten ihraç edilmiş, gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Görev yerlerinde mesleklerini yıllarca ifa eden hakim ve savcılar öncelikle 'Hükümeti Devirmeye Teşebbüs' yani darbe suçlamasıyla tutuklanmış olsa da bu suç maddesi temellendirilemediğinden suçlamalar 'Silahlı terör örgütüne üye olmak' şeklinde değiştirilmiştir.

Yıllardır hakimler ve savcılar, silahlı terör örgütlerine üye oldukları veya destekledikleri iddiasıyla Türkiye'de haksız yere tutuklanmaya devam etmektedir. Yargı mensupları işkence ve kötü muameleyle uğramıştır. Yasal mevzuata göre en fazla 20 gün uygulanabilen, daha fazla sürdüğünde ciddi fiziksel ve psikolojik rahatsızlıkların ortaya çıktığı tespit edilen hücre hapsi 'tecrit' yıllarca uygulanmıştır. Tutuklandığı günden beri yaklaşık 5 yıldır 3,5 – 4 metrelik tek kişilik hücrelerde kalmaya devam eden yargıçlar savcılar bulunmaktadır. Yasadışı bu uygulama işkencedir. Bunun dışında fiziki şiddet, darp, hakaret, tedavi hakkının engellenmesi, görüş kısıtlaması, kitap kısıtlaması ve temel ihtiyaçlarından yoksun bırakma gibi işkence ve kötü muamele suçları işlenmektedir. Tutuklular ve hükümlüler sağlıklarını yitirmiş bir kısmı da hayatını kaybetmiştir. Cezaevlerinde ve Emniyet Müdürlüklerinde gözaltı sırasında yaşanan insan hakları ihlalleri hakkında suç duyuruları yapılmıştır. Ortaya çıkan insan hakları ihlallerini, işkence ve kötü muamele vakalarını 'içinden geçilen hassas süreç' gerekçesiyle incelemeyeceklerini kararlarına yansıtan mahkemeler, AKP hükümetinin cadı avından en çok etkilenen kurumlar olmuştur.

Raporumuzda, Türk yargısının siyasi müdahalelerle bugünkü duruma nasıl geldiği kronolojik olarak resmedilmekle birlikte yıllarını adalet dağıtmak için harcamış yerel ve yüksek yargı mensuplarının nasıl bir anda 'terörist' ilan edilerek hayatlarının alt üst edildiği, ailelerinin parçalandığı, sağlıklarını ve hayatlarını kaybettikleri, maruz kaldıkları insan hakları ihlalleri kayıt altına alınmaktadır.

Türkiye'de 15 Temmuz 2016 sonrası yeniden uygulamaya konulan sistematik işkence sonucu akıl sağlığını yitiren, psikolojik sorunları nedeniyle hastaneye kaldırılan, intihara teşebbüs eden ve ağır ilaç tedavisi gören yargı mensupları olmuştur. Hâkim ve savcılar içerisinde tedavisi zamanında yapılamadığı için hayatını kaybeden, şüpheli şekilde ölü bulunan ve halen daha ağır sağlık sorunları nedeniyle tahliye edilmeyi bekleyenler bulunmaktadır.

16 Temmuz 2016 sabahı başlayan gözaltı işlemleri sonrasında yargı mensupları uyutulmama, su ve yiyecekte yoksun bırakma, ayakta bekletme gibi muamelelere maruz kalmıştır. Sorgu için adliyeye götürüldüklerinde de 24 saat boyunca aç ve susuz bırakılmışlardır. Darbe girişimi öncesi emirlerinde görev yapan memurlar tehdit edilmiş ve hakarete uğramışlardır. Savcılık tarafından sorgulanmayı beklerken tuvalet ihtiyaçlarının giderilmesi engellenmiştir. Bir hakim altına işlemek zorunda kalmıştır.

Cezaevlerindeki her tutuklu ve hükümlünün can güvenliği ve sağlığı devlet kurumlarının sorumluluğundadır. Yargıtay 23. Ceza Dairesi Hâkimi Mustafa Erdoğan, Bursa Cumhuriyet Savcısı Seyfettin Yiğit, HSYK üyesi Yargıç Teoman Gökçe ve Hakim Süleyman Savut cezaevlerinde gördükleri kötü muameleler sebebiyle hayatını kaybetmiştir. Gözaltında kötü muamele gören ve meslekten ihraç edilen Danıştay Tetkik Hâkimi Mehmet Tosun ve sürgün edilen 30 yıllık Hâkim Abuzer Kara yaşadıkları baskılar nedeniyle sağlıklarını kaybederek yaşamlarını yitirmiştir. Hayatını kaybeden yargı mensuplarının ortak özelliği verdikleri kararlarla AKP hükümetini rahatsız etmiş olmalarıdır.

HSYK Tetkik Hâkimi ve Kocaeli Cumhuriyet Savcısı Seyfullah Çakmak 3 çocuğundan 2'si yatağa bağımlı, engelli ve bakıma muhtaç olmalarına rağmen terör örgütü üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklandı. Meslekten atıldı. Seyfullah Çakmak'ın tahliye talepleri reddedilirken "çocukların Çocuk Esirgeme Kurumu'na alınabileceği" cevabı verildi. Engelli çocuklara devlet yardımı kesildi. 2,5 yıl sonra tahliye edildi, çocuklarına kavuştu.

AKP'lilerin adının karıştığı Deniz Feneri e.V. yolsuzluk soruşturmasını örtbas etmediği, 7 Şubat MİT krizi soruşturmasında istenen kararları vermediği için hükümetin hedefi olan Ankara Cumhuriyet Başsavcısı İbrahim Ethem Kuriş de iki kez beyin ameliyatı geçirmesine, hayati riski bulunmasına rağmen tutuklanarak tek kişilik hücreye konuldu. Sağlık raporlarıyla birlikte defalarca tahliyesi talep edilen Kuriş ancak 9 ay sonra serbest bırakıldı.

Tutuklu bulunduğu cezaevindeki işkence ve kötü muamele eylemlerini kızı aracılığıyla kamuoyuna duyurmaya çalışan Yargıtay üyesi Hüsametdin Uğur, 5 gardiyan tarafından bir saat boyunca darp edildi. İşkence gördüğünü anlatan Uğur için cezaevi doktoru darp izi bulunmadığına dair rapor hazırladı.

Neslihan ve Hüseyin Ekinci gibi birçok evli yargı mensubunun görüşmelerine aylarca izin veril-

medi. Çiftlere tecrit işkencesi ve kötü muamele gördü. 5275 Sayılı Kanunun 16/4 Maddesine göre tutuksuz yargılanması gereken hamile ve yeni doğum yapmış (1,5 yaşına kadar olan bebekler) kadın hakimler bebekleriyle cezaevinde tutuklu kaldı ve tahliye talepleri reddedildi.

Yargı mensupları 'silahlı terör örgütü üyeliği' ağır suçlarla yargılanırken ailelerinin hayatı da alt üst oldu. Hakim Hadi Çağdır'ın, İngilizce öğretmeni eşi Adalet Betül Çağdır yaşanan haksızlıklara daha fazla dayanamadı ve 9. kattaki evinden atlayarak intihar etti. Tutuklu hakim Metin Özçelik'in doktor eşi de çalıştığı Tıp Fakültesi Hastanesinden kovuldu.

Anayasa Mahkemesi üyesi Prof. Dr. Erdal Tercan ve Yargıtay üyesi İbrahim Tufan Ataman gibi yargı mensuplarına ağır rahatsızlar sonucu hayatlarını kaybeden eşlerinin yanında olma ve onlarla veda-laşma hakkı tanınmamıştır.

Verdikleri kararlar ve yürüttükleri soruşturmalar nedeniyle binlerce hakim ve savcı cezaevlerinde tutulurken AKP iktidarının talimatlarını yerine getiren hakim ve savcıların tayinlerle ödüllendirilmeye devam etmektedir. 17-25 Aralık yolsuzluk soruşturmasını kapatan savcı Ekrem Aydın'ın disiplin cezası kaldırıldı ve İzmir Başsavcı Vekilliği ile ödüllendirildi. Aynı şekilde 25 Aralık yolsuzluk ve Selam-Tevhid gibi terör soruşturmalarını kapatan hakimler de Yargıtay üyeliği gibi görevlere getirilerek ödüllendirildi.

AST yaptığı araştırmada çok sayıda iddianameyi analiz etmiş, isminin açıklanmasını istemeyen çok sayıda yargı mensubuyla mülakat yapmıştır. Bazı hâkimler ve savcılar kendilerine ve ailelerine yönelik cezalandırma eyleminden çekindikleri için isimlerini gizli tutmuştur.

1. BÖLÜM

TÜRK YARGISININ SİYASALLAŞMASI

Türkiye’de yargı sistemi, 17 ve 25 Aralık 2013 tarihlerinde dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan ve AKP’li bakanların isimlerinin geçtiği yolsuzluk soruşturmalarının ortaya çıkmasıyla birlikte ciddi müdahalelere maruz kaldı. ‘Yargının bağımsızlığı’ ilkesi hiçe sayılarak yapılan düzenlemelerle mahkemeler ve savcılıklar adeta hükümetin kontrolüne geçti. AKP iktidarını rahatsız eden soruşturma dosyaları inceleme dahi yapılmadan kapatıldı. Binlerce hâkim ve savcı önce sürgün edildi ardından meslekten ihraç edildi. Sonrasında ise savunmaları bile alınmadan tutuklandılar, cezaevinde kötü muamele ve işkenceye maruz kaldılar.

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi’nin (AKPM) 6 Haziran 2016 tarihli “The functioning of democratic institutions in Turkey”¹ isimli rapora göre; AKP iktidarının yargı üzerindeki baskısı, dört AKP’li bakan ile Başbakan Erdoğan’ın oğlunun isminin de karıştığı 17-25 Aralık rüşvet ve yolsuzluk operasyonları ile başlamıştır. Bu çerçevede, ilk olarak Hâkimler Savcılar Yüksek Kurulu yasasında ve “proje mahkemeler” olarak nitelendirilen sulh ceza hâkimliklerinin kurulmasını öngören yasal değişiklikler yapılmıştır.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri’nin isteği üzerine Avrupa Hâkimleri Danışma Konseyi tarafından 7 Şubat 2018 tarihinde yayımlanan bir raporda, 15 Temmuz’dan sonra tutuklanan ve ağır tecrit şartlarına mecbur bırakılan hâkim ve savcılarının, özgürlük, güvenlik ve adil yargılanma hakkından mahrum bırakıldığı vurgulandı. Bu durumun sebep olduğu ‘caydırıcı etki’ sonucunda görevdeki hâkim ve savcılarının aynı muameleye maruz kalma endişesiyle ‘bağımsız’ görev yapamayacakları belirtildi. Rapor, 2017 yılı içerisinde Avrupa Konseyi üyesi 47 devlette yargının tarafsızlığı ve bağımsızlığı üzerinden bir değerlendirmede bulunuluyor. 88. ile 98. paragraflar arasında Türkiye bölümü yer alıyor.²

1 “The functioning of democratic institutions in Turkey”, Parliamentary Assembly, 22 June 2016, <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=22957&lang=en>

2 “Report on judicial independence and impartiality in the Council of Europe member States in 2017,” 7 February 2018, <https://rm.coe.int/2017-report-situation-of-judges-in-member-states/1680786ae1>

17 ARALIK 2013

OPERASYONUyla BAŞLADI

AKP'li bakan çocukları ile İran asıllı işadamı Reza Zarrab (ilerleyen tarihlerde ABD'de tutuklanan Reza Zarrab itirafçı olup rüşvet ve karapara aklama iddialarını doğruladı.³) ve AKP'li işadamlarının tutuklandığı 17 Aralık soruşturmasının bir darbe girişimi ve 'Türkiye'ye yönelik bir ihanet' olduğunu öne süren Erdoğan, acilen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısının değiştirilmesi için talimatlar verdi. Erdoğan, Gülen Hareketi'nin yolsuzluk soruşturması üzerinden darbe girişiminde bulunduğunu ileri sürdü. Soruşturmada sorumlu İstanbul Cumhuriyet Savcısı Celal Kara, görevden alındı ve yetkileri düşürülerek Afyonkarahisar'a sürgün edildi.

25 Aralık 2013 tarihinde ise Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın da aralarında bulunduğu 96 şüpheli hakkında, daha geniş çaplı bir yolsuzluk soruşturması nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Savcısı Muammer Akkaş tarafından operasyon talimatı verildi. Ancak polis müdürleri, savcılık talimatına ve mahkeme kararına rağmen hükümetin emri üzerine operasyon yapmadı. 26 Aralık sabahı, talimatları yerine getirilmeyen savcı Muammer Akkaş, soruşturma görevinden alındı. Yargıya darbe yapıldığını belirten Muammer Akkaş, basın bildirisi hazırlayarak gazetecilere dağıttı. Akkaş bildiride, "Adli Kolluk üzerinden yargıya açıkça baskı yapılmış ve mahkeme kararlarının uygulanması önlenmiştir. Mahkeme kararlarını uygulamayarak sıralı amirler suç işlemiştir. Şüphelilerin önlem alması, kaçması ve delil karartmasına imkân verilmiştir" dedi.⁴

Akkaş yürüttüğü soruşturma ve basın açıklaması nedeniyle Tayyip Erdoğan'ın hedefi oldu. Erdoğan 27 Aralık'ta savcı Akkaş için, "karakter yoksunu, seviyesiz, yüz karası" ifadelerini kullandı.⁵ Erdoğan, "Bir savcı, adliyenin önünde basın mensuplarına bildiri dağıtır mı? Böyle bir şey olabilir mi? Böyle bir savcı bizim için adaletin yüzkarasıdır. Sen nasıl böyle bir şey yapabilirsin. Sen nasıl adalet sarayının önünde bildiri dağıtırısın. Demek sende bazı esintiler var. Milletim tabii ki kararını verecektir. Buradan suç duyurusu yapıyorum, HSYK sen bu zatla ilgili ne yapacaksın?" diye konuştu. 29 Aralık'ta Manisa'da halka seslenen Erdoğan, savcı Akkaş için bu kez de 'militan' ifadesi kullanarak, "Dur bakalım seninle daha işimiz var" dedi.⁶ HSYK hızlı biçimde dosyada görevli hâkim ve savcılar hakkında soruşturma izni verdi. Hazırlanan iddianameyle, savcılara görevi kötüye kullanma, hâkime ise görevi ihmal davası açıldı. 17-25 Aralık sav-

3 "Reza Zarrab nasıl itirafçı oldu?" Gazete duvar, 29 Kasım 2017, <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2017/11/29/reza-zarrab-nasil-itirafci-oldu/>

4 "Savcı: Soruşturma yapmam engellendi", Cumhuriyet, 26 December 2013, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/22893/Savci__Sorusturma_yapmam_engellendi.html

5 "Erdoğan'dan Savcı Muammer Akkaş'a Ağır Sözler", haberler.com, 27 December 2013, <https://www.haberler.com/erdogan-hsyk-da-suc-isledi-5478909-haberi/>

6 "O Savcı, Marjinal Militan Gibi", Yeni Asır, 29 December 2013, <https://www.yeniasir.com.tr/politika/2013/12/30/o-savci-marjinal-militan-gibi>

caları Kara ve Akkaş için üç, hâkim Karaçöl için iki yıl hapis cezası istendi.⁷

Yolsuzluk soruşturmasında görevli hâkim ve savcılar hakkında bir süre sonra terör örgütü üyeliği ve darbe suçlamasıyla tutuklama kararları çıkarıldı.⁸

YOLSUZLUK SORUŞTIRMALARINI KAPATAN **SAVCININ SİCİLİ TEMİZLENDİ**

17 Aralık yolsuzluk soruşturmasını yürüten savcılar Zekeriya Öz, Celal Kara ve Mehmet Yüzgeç ile Hâkim Süleyman Karaçöl'den adeta intikam alınırken dosyaları kapatan bazı savcı ve hâkimler de ödüllendirildi. Hükümetin baskıları üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Hadi Salihoğlu tarafından soruşturma dosyasına sonradan atanan Savcı Ekrem Aydın (o tarihte, 'Menfaat temini', 'Meslek onur ve şerefine aykırı davranışlarda bulunmak' suçlamasıyla hakkında verilmiş disiplin cezası vardı⁹), başlangıçta Reza Zarrab ile bakan çocukları Barış Güler, Kaan Çağlayan'ı tutuklamaya sevk yazılarına imza atan üç savcıdan biriydi. Fakat Aydın, HSYK'nın tamamen hükümetin kontrolüne geçmesinin ardından 17 Aralık soruşturmasına 'usulüne uygun delil toplanmadığı, suçun unsurlarının oluşmadığı ve herhangi bir örgüte rastlanmadığı' gerekçesiyle takipsizlik kararı verdi ve dosyayı kapattı.¹⁰ HSYK, bu kararın ardından savcı Aydın hakkındaki rüşvet ve ahlaksız ilişki iddialarını içeren disiplin soruşturmasını kaldırdı.¹¹ Aydın ilerleyen zamanlarda İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Vekilliği'ne tayin edilerek ödüllendirildi. Dönemin Başbakanı Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan, Yasin El Kadı ve Erdoğan'a yakın işadamlarının bulunduğu 96 kişi hakkındaki 25 Aralık yolsuzluk soruşturması da yeni atanan savcılar İsmail Uçar, İrfan Fidan ve Fuzuli Aydoğdu tarafından delil yetersizliği gerekçesiyle kapattı. Ardından bu savcılar terfi ettirildi ve ödüllendirildi. İrfan Fidan Anayasa Mahkemesi üyesi oldu.¹² İsmail Uçar, İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcısı yapıldı. Fuzuli Aydoğdu ise Yargıtay üyeliği'ne getirildi.

7 "17 – 25 Aralık savcıları Kara ve Akkaş için üç, hâkim Karaçöl için iki yıl hapis istendi," Diken, 29 Nisan 2015, <https://www.diken.com.tr/17-25-aralik-savcilari-ve-hakimi-hakkinda-dava-acildi/>

8 "Eski savcı Akkaş ile eski hâkim Karaçöl hakkında yakalama kararı," Hürriyet, 12 Eylül 2015, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/eski-savci-akkas-ile-eski-hakim-karacol-hakkinda-yakalama-karari-30053138>

9 "Savcı Ekrem Aydın'ın ne vadedildi?", Evrensel, 15 Şubat 2014, <https://www.evrensel.net/haber/78491/savci-ekrem-aydinere-ne-vadedildi>

10 "17 Aralık soruşturması hakkında takipsizlik kararı," Hürriyet, 17 Ekim 2014, <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/17-aralik-sorusturmasi-hakkinda-takipsizlik-karari-27406157>

11 "17 Aralık soruşturmasını kapatan savcı Ekrem Aydın'ın sicilini 'sıfırladı'" Diken, 28 Mayıs 2015, <https://www.diken.com.tr/17-aralik-sorusturmasini-kapatan-savci-ekrem-aydinerin-sicili-sifirlandi/>

12 "Anayasa Mahkemesi üyeliğine İrfan Fidan seçildi," BBC Türkçe, 23 January 2021, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-55779142>

"2000'E YAKIN ARKADAŞIMIZ SİSTEME TRANSFER OLUYOR"

Erdoğan rejiminin, bu tarihler öncesinde de yargıyı kontrol altına alma çabaları ortaya çıkmıştı. Erdoğan'ın başbakanlık yaptığı süreçte dönemin Adalet Bakanı ile yaptığı telefon konuşmasının kaydı, medyada uzun süre tartışılmıştı.

Erdoğan tarafından da doğrulanan¹³ 2013 yılının Temmuz ayı içindeki konuşmada, merkez medyanın en güçlü kuruluşlarının sahibi olan Aydın Doğan lehine verilen bir mahkeme kararı tartışma konusu olmuştu. Erdoğan, mahkumiyet kararı verilmesini istemişti. Ancak İstanbul 7. Asliye Ceza Mahkemesi, Aydın Doğan'ın da aralarında bulunduğu 4 sanığın beraatine karar verdi. Erdoğan'ın hesap sorduğu bakan Sadullah Ergin telefonda hâkimin (Hâkim Abuzer Kara, daha sonra sürgün edildi ve hayatını kaybetti¹⁴) kendi kontrolleri altında olmadığını anlatabilmek için 'Alevi' olduğunu belirtmişti. Bu konuşmalarda Erdoğan'ın yargıya müdahale etmeye çalıştığı ortaya çıkmıştı. Konuşmalarda Erdoğan'ın kanun çıkararak yüksek yargı makamlarına kendilerine yakın isimleri getirmeye çalıştığı, daha o günlerde 2000 kadar yandaş hâkim ve savcının sisteme transfer edildiği, hâkimlerin 'Alevi-Sünni' şeklinde fişlediği belirlendi.¹⁵

Medyaya yansıyan konuşmalarda şu ifadeler geçiyordu;

Erdoğan: "Yani, son çıkardığımız kanundan sonra son durum nedir? Biz onunla oynamış mıydık?"

Sadullah Ergin: "Şimdi 38 daire oldu toplam, Yargıtay'da. Hâkim-Savcılar kura çektiler. Yani stajları biten 370-380 hâkim-savcı, onları kürsüye yolladık."

Erdoğan: "Bunlar ne? Avukatlıktan gelme mi?"

Sadullah Ergin: "Yok. Bunlar yeni mezunlardan. Avukatlıktan gelen 500 kişi. 200 kişi de idari yargıdan var. 700 kişi. Ocak ayında onlar başlayacaklar. Zaten daha önce başlatmıştık bir 500 kişi. Ekim'de de 600 kişi ayrıca alıyoruz. Bu Ekim'de efendim. Avukatlıktan gelen yaklaşık 2000'e yakın arkadaşımız transfer oluyor sisteme."

13 "Başbakan Erdoğan'ın doğruladığı 'iki tape'", radikal.com.tr, 5 March 2014, <http://www.radikal.com.tr/turkiye/basbakan-erdoganin-dogruladigi-iki-tape-1179654/>

14 'Alevi' diye fişlendi, sürgün edildi, hayatını kaybetti, gazeteduvar, 6 April 2018, <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2018/04/06/alevi-diye-fislendi-surgun-edildi-hayatini-kaybetti>

15 "Yargı bugünlere nasıl geldi?" tr724.com, 4 January 2018, <http://www.tr724.com/yargi-bugunlere-nasil-geldi/>

SULH CEZA HÂKİMLİKLERİ SİLAH GİBİ KULLANILDI

17-25 Aralık soruşturmalarını kendi hükümetlerine 'darbe' olarak tanımlayan Erdoğan, yargı kurumlarının yeniden dizaynı için 'Proje Mahkemeler' olarak tanımladığı geniş yetkilere sahip Sulh Ceza Hâkimlikleri'nin göreve başlayacağını duyurdu. Bu sayede darbecilikle suçladığı emniyet ve yargı mensuplarına yönelik istenilen kararlar alınabilecekti.

22 Haziran 2014 tarihinde, bir gazetecinin "Paralel Yapıya¹⁶ operasyon yapılacak mı?" şeklindeki sorusuna dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan: "Yürütmenin adımlarını paralel yargı köstekliyor. Şimdi yaptığımız bazı yasal düzenlemeler (Sulh Ceza Hâkimlikleri) Cumhurbaşkanının önünde. Onun tarafından onaylanınca hızlı adımlar atılacak." Erdoğan, yolsuzluk operasyonlarını yürüten polisler karşı 22 Temmuz 2014 tarihinde başlatılacak operasyonlardan 1 ay önce yaptığı bu açıklamada, "Bir proje geliştiriyoruz. O bitince süreç hızlanacak. Onlar nasıl bize yüzlerce dava açtı, biz de onlara yüzlerce, binlerce dava açacağız." beyanında bulunmuştur.¹⁷ HSYK 1. Dairesi, 16 Temmuz 2014 tarihinde İstanbul Adliyesine toplam 6 sulh ceza hâkimi atamıştır. Erdoğan, 20 Temmuz 2014 tarihinde, Ordu ilinde, soruşturma polislerine yapılacak operasyondan iki gün önce ise, "Yargı süreci başlıyor; bu süreci sulh ceza hâkimlikleri götürecektir" şeklinde açıklama yapmıştır.¹⁸

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül de, Erdoğan'ın işaret ettiği geniş yetkili Sulh Ceza Hâkimlikleri projesini içeren 6545 Sayılı Kanun'u 27 Haziran 2014 tarihinde onaylamıştır.¹⁹

10 Ağustos 2014'te Cumhurbaşkanı seçilen Recep Tayyip Erdoğan, 6572 Sayılı Kanun'u da onaylayarak Sulh Ceza Hâkimliklerinin yetkilerini arttırmaya devam etti. Örgütlü suçlarda soruşturma kapsamında her türlü kararın Sulh Ceza Hâkimliği tarafından alınabilmesi sağlandı.²⁰

Böylece 16 Haziran 2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanun ile 'Sulh Ceza Mahkemeleri' kaldırılarak yerlerine az sayıda Sulh Ceza Hâkimliği kuruldu. Bu yargı sistemi için önemli bir değişiklikti. Örneğin İstanbul Adliyesinde, söz konusu Kanun uyarınca 38 adet sulh ceza mahkemesi kaldırılmış ve yerle-

16 Recep Tayyip Erdoğan, kendisi ve partili bakanlar hakkında yolsuzluk soruşturması ortaya çıkınca ilgili savcı, hâkim ve polisleri 'Paralel Yapı' yani Hizmet Hareketi mensubu olmakla suçlamıştır. Ardından başkanlığını yaptığı 26 Mayıs 2016 tarihli MGK toplantısında, hareketi terör örgütü ilan etmiştir. Daha sonra 'FETÖ' (Fethullahçı Terör Örgütü) adı verilen soruşturmalar kapsamında Türkiye'de on binlerce Hizmet Hareketi üyesi terör örgütü üyeliğinden tutuklanmıştır.

17 "Bu iş burada bitmez.", Takvim, 23 June 2014, <https://www.takvim.com.tr/siyaset/2014/06/23/bu-is-burada-bitmez>

18 "Erdoğan'ın Bağımsız Yargı Korkusu", tr724, 25 April 2017, <https://www.tr724.com/erdoganin-bagimsiz-yargi-korkusu-1-mehmet-yildiz-yazdi/>

19 "Gül'den yeni yargı paketine onay", Memurlar.net, 27 June 2014, <https://www.memurlar.net/haber/474379/gul-den-yeni-yargi-paketine-onay.html>

20 "Cumhurbaşkanı Erdoğan yargı paketini onayladı", Sabah, 12 December 2014, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2014/12/12/cumhurbaskani-erdogandan-yargi-paketine-onay>

rine sadece 6 adet sulh ceza hâkimliği kurulmuş ve bunlara 6 adet hâkim atanmıştır. Eskiden İstanbul Adliyesinde tutuklanması talep edilen kişinin 38 adet sulh ceza mahkemesi hâkiminden birinin önüne çıkması ihtimali var iken, artık 6 hâkimden birinin önüne çıkacaktır. Eski sistemde bu 38 sulh ceza mahkemesi hâkiminin birinin kararına itiraz edildiğinde itiraz başvurusu, bu 38 hâkimden biri tarafından değil, 55 asliye ceza hâkiminden o gün nöbetçi olan birisi tarafından karara bağlanıyordu. Oysa yeni sistemde 6 sulh ceza hâkiminden birisinin verdiği karara itiraz edildiğinde itiraz hakkında diğer beş hâkimden birisi karar verecektir. Böylece eski sistemde arama, gözaltına alma, tutuklama kararları veren İstanbul Adliyesindeki 93 hâkim yerine, yeni sistemde bu sayı 6'ya düşmüştür.²¹ Üstelik Sulh Ceza Hâkimlikleri 'örgütlü suçlarda' da nöbetçi mahkeme olarak geniş yetkileriyle tek karar mercii olmuştur. Böylece yargı kararlarını kontrol altına almak kolaylaşmıştır. Türkiye genelinde ilk etapta Sulh Ceza hâkimi olarak atanan 112 kişinin neredeyse tamamı hükümet tarafından kurulan ve HSYK seçimlerini kazanan Yargıda Birlik Platformu üyesidir. Özellikle İstanbul Adliyesi'nde kurulan 6. Sulh Ceza Hâkimliği görevine getirilen isimlerin, 17 Aralık soruşturmasında tutuklu AKP'li bakanların çocuklarıyla birlikte Reza Zarrab hakkında tahliye kararları veren hâkimler olması dikkat çekicidir.²²

Sulh Ceza Hâkimleri 21 Temmuz 2014 tarihinde göreve başlamıştır. Bu hâkimlerden birinin kararı ile 115 civarında polisin evinde aramalar yapılmış ve 8 gün süren gözaltı sonrası, birçok polis tutuklanmıştır.²³ 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonlarında görev yapan İstanbul polisine intikam amacı güden tutuklamalardan sonra terör örgütü üyeliği ve darbeye teşebbüs suçlamasıyla davalar açılmıştır.

İktidara yakınlıklarını gizlemeyen, sosyal medya hesaplarından Erdoğan'ı övmek suretiyle en basitinden tarafsızlık ilkesini ihlal eden hâkimler²⁴ bir anda yüzlerce tutuklama ve basın kuruluşlarına, holdinglere el koyma kararları aldılar. Adı geçen hâkimler daha sonra tek tek ödüllendirildi. Örneğin İslam Çiçek, Yargıtay üyesi seçildi.²⁵ Bu hâkimlerin verdikleri kararların üst mahkeme veya bir mahkeme heyeti tarafından incelenmesi de engellendi. İtirazlara yine sadece Sulh Ceza Hâkimlikleri (SCH) tarafından bakılabildiğinden tamamına yakını reddedildi.²⁶

21 "Sulh Ceza Hâkimlikleri Ve Tabii Hâkim İlkesi", Kemal Gözler, anayasa.gen.tr, 29 August 2014, <http://www.anayasa.gen.tr/tabii-hâkim.htm>

22 "Çağlayan'da tüm soruşturmalar, Sarraf, bakan çocukları ve Aslan'ı tahliye eden hâkimlere emanet", Diken, 17 July 2014, <http://www.diken.com.tr/caglayanda-sorusturmalar-sarraf-bakan-cocuklari-ve-aslani-tahliye-eden-hâkimlere-emanet/>

23 "22 Temmuz Operasyonunda 11 polis hakkında tutuklama kararı," 29 Temmuz 2014, <https://www.evrensel.net/haber/89084/22-temmuz-operasyonunda-11-polis-hakkinda-tutuklama-karari>

24 "Gözaltı kararını veren hâkim İslam Çiçek", Sözcü, 14 December 2014, <http://www.sozcu.com.tr/2014/gundem/goingalti-kararini-veren-hâkim-islam-cicek-677443/>

25 "Erdoğan hayranları yükseliyor... Yargıtay üyeliği için yeni kriter," Cumhuriyet, 5 Temmuz 2017, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/774970/Erdogan_hayranlari_yukseliyor..._Yargitay_uyeligi_icin_yeni_kriter.html

26 "Sulh Ceza hâkiminden AYM'ye 'Bizim mahkemeleri kaldırın' başvurusu", T24, 2 October 2014, <http://t24.com.tr/haber/sulh-ceza-hâkiminden-aymye-bizim-mahkemeleri-kaldirin-basvurusu,272630>

ADİL YARGILANMA HAKKI İHLAL EDİLDİ

Dönemin Başbakanı Tayyip Erdoğan'ın 'proje' olarak bahsettiği Sulh Ceza Hâkimlikleri verdikleri kararlarla başta ifade özgürlüğü, basın hürriyeti, kişi hürriyeti ve güvenliği ile adil yargılanma hakkı gibi en temel hakları ihlal etti. Adalet sisteminde tedavisi zor yaralar açan Sulh Ceza Hâkimlikleri'nin, hukuk devleti, yargı bağımsızlığı, doğal hâkim ilkesi, etkili başvuru yolu gibi anayasa ve uluslararası sözleşmelerdeki ilkelere aykırı görevleri nedeniyle kapatılması için başvurularda bulunuldu. Bu başvuruyu yapanlardan biri de bizzat proje olarak tanımlanan mahkemede görevli Sulh Ceza Hâkimi Kemal Karanfil'di.

Eskişehir'de görevli Hâkim Kemal Karanfil Anayasa Mahkemesi'ne 10 sayfalık dilekçe vererek 17-25 Aralık yolsuzluk operasyonlarından sonra kurulan Sulh Ceza Hâkimlikleri'nin kaldırılması gerektiğini savundu. Gerekçe olarak da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına göre verdiği karara üst mahkemede itiraz edilmesi gerekirken yasal değişiklik sebebiyle başka bir sulh ceza hâkiminin bakacak olmasını gösterdi. Halkta 'bu hâkimler adil olmaz' kanaati oluştuğunu belirten Karanfil, yeni sistem ve buna bağlı yapılan atamalar yüzünden siyasi iktidar mensupları aleyhine soruşturma açılmasının neredeyse imkânsız hale geldiğini vurguladı. Karanfil dilekçesinde, "Anılan düzenlemelerle getirilen yeni sistem ve buna bağlı olarak yapılan atamalarla anılan hâkimliklerin kontrol altına alınması hedeflenmiş ve böylece siyasi iktidar mensupları aleyhine muhtemel soruşturmaların açılması ve sağlıklı yürütülmesi neredeyse imkansız hale gelmiştir." dedi.²⁷

Hâkim Karanfil de darbe girişimi gerekçesiyle 17 Temmuz 2016'da tutuklanarak cezaevine konuldu.²⁸

"YBP KAZANMAZSA SEÇİM SONUÇLARINI TANIMAYIZ!"

Yüksek yargının da dizaynı ve tüm önemli davaların neticelerine etki edebilmek için HSYK'nın mutlak ele geçirilmesi gerekiyordu. Bunun için hükümet tam saha çalışırken işi şansa bırakmak istemedi. Bu seçiminin ne kadar hayati olduğunu gösteren çıkışı AKP'li vekiller yaptıkları açıklamayla ortaya koydu. 12 Ekim 2014 tarihli HSYK seçimlerinden hemen önce, AKP'nin Meclis Grup Başkanvekili Mahir Ünal'tan çarpıcı bir açıklama geldi. Ünal, hükümetin belirlediği YBP listesindeki adayların kazanma-

27 "Sulh Ceza hâkiminden AYM'ye 'Bizim mahkemeleri kaldırın' başvurusu", T24, 2 October 2014, <http://t24.com.tr/haber/sulh-ceza-hâkiminden-aymye-bizim-mahkemeleri-kaldirin-basvurusu,272630>

28 "Kılıçdaroğlu'nun övdüğü hâkim FETÖ'cü çıktı", Akşam, 17 October 2016, <http://www.aksam.com.tr/siyaset/kilicdaroglunun-ovdugu-hâkim-fetocu-cikti/haber-557778>

ması durumunda, seçim sonuçlarını tanımayacaklarını açıkladı.²⁹ Ünal, “Bu seçimleri belli bir zümrenin kazanması halinde gayrimeşru sayarız” dedi. Dönemin Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ise, seçim çalışmalarına bizzat katılarak bu çerçevede Güneydoğu’da birçok ilin adliyelerini ve Başsavcılıklarını ziyaret etmiş, başsavcılarının koltuklarına oturmuş ve bu ziyaretlere dair resimler medyada yer almıştır. Adalet Bakanı, seçimleri YBP listesindeki adayların kazanması halinde, hâkim ve savcılara sicil affı ve aylık 1,155 lira civarında maaş zammı yapacaklarını da müjdelemiştir. Bu açıklama medyada hâkim ve savcılara seçim öncesi rüşvet teklifi olarak değerlendirilmiştir.³⁰

Adalet Bakanlığı bünyesinde çalışan hâkim ve savcı kökenli bürokratlar, masrafları devlet bütçesinden karşılanarak Türkiye genelinde farklı şehirlerde resmi olarak görevlendirilmiştir. Hükümetin desteklediği YBP listesindeki adayların kazanması için adliyelerde hâkim ve savcılarını ziyaret edip, bu adaylar lehine oy vermelerini talep etmişlerdir. 3 Ekim 2014 tarihinde dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu, YBP temsilcilerini Başbakanlıkta kabul ederek desteğini kamuoyuna gösterdi.

Tüm bunlar YBP listesinden HSYK üyeliğine seçilenlerin iktidar partisi ve dolayısıyla yürütme organıyla, “yargı bağımsızlığı ve kuvvetler ayrılığı” ilkeleri ile uyuşmayan bir ilişki içinde olduğunu ortaya koymaktadır. 12 Ekim 2014 tarihinde yapılan HSYK seçim sonuçlarına göre, toplam 10 üyenin 8’ini, yürütmenin organize edip açıktan desteklediği YBP adayları kazanmıştır. Seçimi hükümetin desteklediği adayların kazandığının ortaya çıkması üzerine, Adalet Bakanı, 12 Ekim 2014 tarihinin akşamı, Ankara Hâkimevi önünde yaptığı basın açıklamasında, sonuçtan memnuniyetlerini kamuoyuna deklare etmiştir. Daha sonra, 4 üye Cumhurbaşkanı tarafından atanmış, bir üye yürütmenin kontrolündeki Adalet Akademisinden seçilmiştir. Adalet Bakanı ile müsteşarının doğal üye olduğu da dikkate alınınca, HSYK’nın toplam 22 üyesinden 15’i, doğrudan yürütmenin belirlediği veya atadığı üyelerden oluşmuştur.³¹

Gerçekten de seçimlerden kısa bir süre sonra, disiplin affına ilişkin yasa çıkarılmış ve 17-25 Aralık 2013 tarihli yolsuzluk soruşturmalarını yürüten hâkim ve savcılar hariç, disiplin cezası almış tüm hâkim ve savcılarının bu cezaları affedilmiştir.

Seçim sonuçları, yargının üç ayrı gruba bölündüğünü ortaya koymuş oldu. Hükümetin desteklediği YBP’nin adayları 5 bin 836 ile 4 bin 499 arasında oy aldı. YARSAV ve Yargıçlar Sendikası’nın listesindeki adaya ise en çok 2 bin 78 oy çıktı. HSYK seçim süreci boyunca bağımsızlar listesinin Gülen hareketi mensuplarından oluştuğu ve hareket mensuplarının bu isimlere oy vereceği iddia ediliyordu. Bağımsızlar listesinin aldığı oy oranı adli yargıda 5 bin 302 ile 4 bin 499 arasında değişti.³²

29 AKP demokrasisi: ‘Kazanırsak meşru, kaybedersek gayrimeşru’, Cumhuriyet, 26 September 2014, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/123637/AKP_demokrasisi___Kazanırsak_mesru___kaybedersek_gayrimesru_.html

30 “Seçim öncesi manidar zam”, BİRGün, 10 September 2014, <https://www.birgun.net/haber-detay/secim-oncesi-manidar-zam-68316.html>

31 “Türkiye’de Yargının Bağımsız Ve Tarafsız Olmadığına Dair Somut Bulgulara Dayalı Rapor - İdari Yargı”, yargiicinadalet.org, 15 March 2017

32 “Hâkimiyet pazarlığa tabi”, Cumhuriyet, 13 October 2014, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/130081/H_kimiyet_pazarliga_tabi.html

AKP ORGANİZASYONU YBP'YE OY VERMEYENLER MESLEKTEN İHRAÇ EDİLDİ

Seçimlerde YBP'e yerine Gülen Hareketi'nin desteklediği iddia edilen bağımsız adaylara oy veren yaklaşık 5 bin hâkim bir anda tasfiye edilecekler listesine girdi. Bu isimlerin MİT ve YBP üyelerinin fişleme çalışmalarıyla oluşturulduğu belirtildi.³³ İktidara yakın medya kuruluşları bu 5 bin hâkim savcıya yönelik büyük bir operasyon yapılacağını duyurdu. Yargı mensuplarına yönelik fişleme işlemlerinin uzun bir süreden beri devam edildiğine dair en önemli itiraf, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) 2. Daire Başkanı Mehmet Yılmaz'dan geldi. Yılmaz 15 Temmuz darbe girişiminin bir gün sonrasında yaşanan açığa alma ve görevden uzaklaştırmalarla ilgili olarak "15 Temmuz darbe gecesinin sabahında HSYK 2. Daire olarak 2740 hakim ve savcıyı açığa aldık. Ancak o liste bir gecede hazırlanmış bir liste değil. Üç yıldır üzerinde çalışıyorduk" dedi.³⁴ Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü, Müsteşarlığı ve HSYK üyeliği yapmış Birol Erdem de bir savcılık soruşturması kapsamında verdiği ifadesinde, fişlemelerin nasıl ve kimler tarafından yapıldığını belgeleriyle dosyaya sunmuştur. Yasadışı fişleme işlemlerinin Yargıda Birlik Derneği tarafından koordine edildiğini açıklamıştır.³⁵

Seçimlerin hemen ardından AKP iktidarının kendisine muhalif gördüğü ve kararlarından rahatsızlık duyduğu binlerce hâkim ve savcı görev süreleri dolmadığı halde taşra illerine tayin edildi. Seçimlerde 4816 hâkim ve savcının desteğiyle yüksek oy alan Ankara Adliyesi'nde görevli bağımsız aday Hâkim Ayşe Neşe Gül bunlardan biriydi. Edirne'ye tayin edilen hâkim Gül, 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi sonrasında ise terör örgütü üyeliği gerekçesiyle tutuklandı.

Hükümetin organizasyonu ile kurulan ve MİT'ten 'temiz' raporu alabilen hâkim ve savcılarının üye olabildiği Yargıda Birlik Platformu'nun (YBP) Ekim 2014'te HSYK seçimlerini kazanması yargının kimyasını bozdu. Erdoğan rejimi böylece yargıyı kontrol altına aldı. Seçimler öncesinde YBP'liler de tarafından hâkimlerin fişlendiği ortaya çıkmıştı.³⁶ Üstelik oy vermeyeceğini belirten bazı hâkim ve savcılarının tehdit edildiği de belirlendi. Seçimlerde işbirliği teklifini kabul etmeyenlere, "Elimizde 6 bin kişilik paralel hâkim-savcı listesi var. O listeye sizi de katarız" deniliyordu.³⁷

33 "Yargıda tasfiye planı", Cumhuriyet, 2 May 2015, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/267441/Yargida_tasfiye_plani.html

34 "HSYK 2. Daire Başkanı: Elimizdeki FETÖ listesi bir gecede yapılmadı, 3 yıldır çalışıyorduk", T24, 21 Eylül 2016, <https://t24.com.tr/haber/hsyk-2-daire-baskani-elimizdeki-feto-listesi-bir-gecede-yapilmadi-3-yildir-calisiyorduk,360895>

35 "Eski Adalet Bakanlığı Müsteşarı: Hakim savcı fişlemelerine 2013 yaz aylarında başladık", 20 Haziran 2021 <https://www.freejudges.eu/tr/2021/06/20/birolerdem/>

36 "Yargıda MİT fişi destekli örgütlenme", Cumhuriyet, 26 August 2015, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/353361/Yargida_MiT_fisi_destekli_orgutlenme.html

37 "Elimizde 6 bin kişilik paralel Hâkim-Savcı listesi var o listeye seni de katarız", Odatv, 23 April 2014, <https://odatv.com/elimizde-6-bin-kisilik-paralel-hkim-savci-listesi-var-o-listeye-seni-de-katariz--2304141200.html>

Ayrıca Adalet Bakanlığı bürokratlarının bu görüşmelerde “Bu ülke Genelkurmay Başkanı’nın yargılandığını gördü. Yargıtay üyelerinin de yargılanacağını görecek” dediği iddia ediliyordu.

YÜKSEK YARGIYA **İKTİDARIN İSTEDİĞİ İSİMLER GELDİ**

Yürütme organı ile uyumlu çalışan, yürütmenin belirlediği veya atadığı 15 HSYK üyesi, 12 Ekim 2014 tarihinden itibaren birkaç yer değişikliğine itiraz hariç, HSYK Genel Kurulu’nda alınan kararların tamamında aynı yönde oy kullanmıştır. Eşi Adalet Bakanlığı idari kadrolarında görevlendirilen yüksek yargıdan seçilen bir üyenin de katılımı ile, Yargıtay ve Danıştay üyelik seçimleri dâhil, hiç fire vermeden, 16 üyenin tamamı, tüm kararlarda her konuda mutabık kalmışlar ve aynı yönde oy kullanmışlardır.³⁸

HSYK’da mutlak çoğunluğun yürütme organının belirlediği veya atadığı üyelerden oluşması sonrası, Yargıtay ve Danıştay üyeliklerinin sayısını arttıran, Yargıtay’ın çalışma esaslarını yeniden belirleyen, Yargıtay’a ve Danıştay’a yeni daireler kurulmasını öngören, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu’nun yeniden belirlenmesini sağlayan 02.12.2014 tarih ve 6572 sayılı yeni bir yasa çıkarılmıştır. Bu yasa 12 Aralık 2014 tarihinde yürürlüğe giren bu yasayla 14 Temmuz 2014 tarihinde belirlenen Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu’nun görevine son verilmiştir. Belirtmek gerekir ki, Yargıtay ve Danıştay üyelerini, HSYK Genel Kurulu seçmiştir. Ayrıca, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu, Yargıtay dairelerinin görevleri ile hangi üyenin hangi dairede çalışacağını belirleyen ve Yargıtay Üyelerinin soruşturmalarını yapan büyük öneme sahip bir kuruldur.

Oysa belirtilen tarihten kısa bir süre önce, 28 Haziran 2014 tarihinde yürürlüğe giren 6545 sayılı yasa değişikliği yapılmış, yine Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun yapısını değiştiren bu yasaya uygun olarak Birinci Başkanlık Kurulu, mevcut Yargıtay üyelerinin seçimi ile 14 Temmuz 2014 tarihinde iki yıllığına yeniden belirlenmiştir. Ancak söz konusu yasa uyarınca yapılan seçimlerde, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu, yürütmenin istediği üyelerden oluşmamıştır. Bu seçimlerden hemen sonra hükümet, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun yapısının, Yargıtay’a yeni üye atanmadan değiştirilemeyeceğini anlamış olmalı ki, aradan 5 aylık bir zaman dahi geçmeden, 02 Aralık 2014 tarihli yasa ile Yargıtay ve Danıştay’ın üye sayısını artıran düzenlemeyi Parlamentodan geçirmiştir.³⁹ 15 Aralık 2014 tarihinde, oluşum şekli ve üyelerinin bir kısmının siyasi geçmişi dikkate alındığında, Hükümetin doğrudan müdahalesine açık HSYK Genel Kurulu, tamamı HSYK seçimlerinde YBP için çalışan hâkim ve savcılar arasından 144 hâkim ve savcıyı Yargıtay üyeliğine, 38 idari hâkimi ise Danıştay üyeliğine seçmiştir. 22 Aralık 2014 tarihinde, 144 yeni üyenin de katıldığı Yargıtay Genel Kurulu tarafından, yeni kurulan 8 dairenin başkanları seçilmiştir.

38 “Türkiye’de Yargının Bağımsız Ve Tarafsız Olmadığına Dair Somut Bulgulara Dayalı Rapor”, 15 March 2017, <https://tr.scribd.com/document/367624665/Yarginin-Bagimsizligi-%C4%B0dari-Yargi>

39 “Hâkim Metin Özçelik savunmasının tamamı”, Haberdar, 30 May 2016, <http://www.haberdar.com/siyaset/hakim-metin-ozcelik-savunmasinin-tamami-h31342.html>

Yeni 144 üyenin katılımıyla Yargıtay'da çoğunluğu ele geçiren iktidar, yeni seçilen Yargıtay üyelerinin de katılımıyla, 29 Aralık 2014 tarihinde yapılan seçimle, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu'nun da kendisine yakın üyelerden oluşmasını sağlamıştır. 03 Şubat 2015 tarihinde, Birinci Başkanlık Kurulu, Yargıtay'da tüm dairelerin üyelerini yeniden belirlemiştir. Yeni oluşan Birinci Başkanlık Kurulu, Yargıtay'da birçok dairenin mevcut üyelerinin yerlerini değiştirmiş, ceza dairelerinde yıllardır görev yapan birçok Yargıtay üyesini hukuk dairelerinde, hukuk dairelerinde yıllardır görev yapan birçok Yargıtay üyesini ceza dairelerinde görevlendirmiştir. Ayrıca çalışılan dairelerde yıllardır çalışma nedeniyle oluşan uzmanlıklar dikkate alınmadan Yargıtay üyelerinin çalıştığı daireler değiştirilmiştir.

2017'nin son günlerinde çıkarılan 696 sayılı KHK ile yüksek yargıyı tamamen Cumhurbaşkanı Erdoğan'a bağlamanın yolu açıldı. Yargıtay'a 100, Danıştay'a 16 yeni üye atanacak. Bu seçimi yenilenen ve tamamen Erdoğan ve AKP tarafından atanan Hâkimler Savcılar Kurulu yapacak. Ayrıca Yargıtay Kanunu 29. maddedeki "Yargıtay'a üye seçilebilmek için hâkimlik savcılık mesleğinde 17 yıl çalışmış olmak şarttır" maddesi kaldırıldı. Böylece daha militan genç AKP'li yargıçları yüksek yargıya atamanın önündeki engel kalkmış oldu.⁴⁰

YANDIRMAZ: "5 BİN HAKİM SAVCI TESPİT ETTİK YARGILANACAKLAR"

Hakim ve savcılara yönelik fişleme yapıldığı bilgisini 15 Temmuz darbe girişiminden 4 ay önce HSYK Başkan Vekili Metin Yandırmaz da teyit ederek 5 bin hâkim savcı tespit ettiklerini bu isimlerin önce HSYK 2. Dairesi tarafından açığa alınacağını, ihraç edileceğini ardından da yargılanacaklarını açıkladı.⁴¹ Yandırmaz, Teftiş Kurulu'ndan gelecek raporlarla bu sayının artacağını da belirterek tüm iktidar muhalifi hâkim savcılara gönderme yapıyordu.

Yapılan bu açıklamanın masumiyet karinesinin ihlali ve suç olduğu yönünde tartışmalar alevlenince HSYK, basın açıklaması yapmak zorunda kaldı.⁴² Haberlerin gerçeği yansıtmadığı, HSYK tarafından bu yönde yapılmış herhangi bir sayısal tespit bulunmadığı hatta Yandırmaz'ın Hürriyet gazetesine konuşmadığı bildirildi.

40 "Saray'ın taşeronu yüksek yargı," tr724, 25 Aralık 2017, <http://www.tr724.com/sarayin-taseronu-yuksek-yargi/>

41 "5 bin hâkim savcı tespit ettik", Hürriyet, 6 March 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/5-bin-hakim-savci-tespit-ettik-40064585>

42 "HSYK 'Paralel Yapı' açıklaması", Haber7, 7 March 2016, <http://www.haber7.com/guncel/haber/1831876-hsyk-paralel-yapi-aciklamasi>

ALMAN YARGIÇLAR DERNEĞİNDEN **YBP'YE SERT CEVAP**

YBP üyeleri görev yaptıkları yerlerde özellikle iktidarın talep ettiği yönde soruşturmalar açmalarıyla ve hüküm vermeleriyle dikkat çekti. Bu durum uluslararası yargı derneklerinin de dikkatini çekti. YBP'nin bir randevu talebini reddeden Alman Yargıçlar Derneği (NRV), gerekçesinde ise YBP'nin hükümetin kontrolünde yargı bağımsızlığını hiçe sayan bir kuruluş olduğunu ima etti.⁴³

Mektupta şu ifadeler yer aldı: "Yargının görevi, hükümeti eleştirilere karşı korumak değil tam tersine yurttaşların temel haklarını korumaktır. Gördüğümüz kadarıyla, günümüz Türkiye'sinde bağımsız yargının bu prensipleri hiç bir şekilde hayata geçirilmemektedir. Türkiye'de demokrasi ve hukuk devletin durumuna ilişkin ürkütücü bilgilere sahibiz.

Hükümet üyelerine ve yüksek bürokratlara karşı soruşturma başlatan yargıç ve savcıların görev yerleri değiştirilmiş ya da meslekten ihraç edilmişlerdir. Onların soruşturmaları, özellikle yolsuzluk iddialarıyla ilgili olanlar düşürülmüştür. Mesleki görevleri kapsamında yasadışı silah kaçakçılığı şüphesiyle bir tırı kontrol eden üç savcı ve bir polis (jandarma komutanı) bir kaç aydır cezaevindedirler.

Muhaliflerin ve Kürtlerin savunmasını üstlenen avukatların kendileri suçlanmış ve tutuklanmışlardır. Üzüntü verici gidişatı eleştiren gazeteciler ve politik olarak aktif yurttaşlar suçlanmış ve tutuklanmışlar, kamu hizmetlerinden uzaklaştırılmışlardır.

Bütün bu uygulamalara yargıçlar ve savcılar tarafından izin verilmektedir. Bu nedenle, mevcut durumda birçok yargıç ve savcının, bunun Türkiye'nin üstün çıkarlarına uygun olduğu bahanesiyle kendilerini hükümete ve onun temsilcilerine teslim ettiklerini düşünüyoruz."

"UYUM İÇİNDE ÇALIŞIYORUZ"

Hükümet destekli Yargıda Birlik Platformu (YBP) üyesi Mehmet Yılmaz, Ankara'da yapılan HSYK seçimi aday tanıtım toplantısında yargının bağımsızlığı ilkesine gölge düşürecek ifadeler kullanmıştır. YBP üyesi Mehmet Yılmaz, Adalet Bakanı Müsteşarı Kenan İpek'in de bulunduğu toplantıda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na seçilmeleri halinde yürütme organıyla uyumlu çalışacaklarını söylemiştir.⁴⁴

YBP 2015'de dernekleşerek Yargıda Birlik Derneği adını aldı. Dernek temsilcileri ile bir araya gelen Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Yüksel Kocaman konuşmasında Adalet Bakanlığı, Hâkimler ve

43 "Alman yargıçlardan Türkiye'ye çok sert suçlamalar", Cumhuriyet, 15 April 2016, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/516137/Alman_yargiclardan_Turkiye_ye_cok_sert_suclamalar.html

44 "YBP: Seçilirsek yürütmeye uyumlu çalışacağız," Bugün (hükümet tarafından kapatıldı), 1 Eylül 2014, <https://www.iyibilgi.com/?haber,338093>

Savcılar Yüksek Kurulu ve Yargıda Birlik Derneği'nin uyum içinde çalıştığını vurgulamıştır.”⁴⁵

Gerçektende HSYK seçimlerinde istediği sonucu alan YBP, AKP iktidarının hedef gösterdiği bir hâkim ile dört savcıyı, “yolsuzluk-rüşvet” soruşturmaları açarak ‘darbe’ teşebbüsünde bulundukları gerekçesiyle 12 Mayıs 2015 tarihinde meslekten ihraç etmiştir. 13 Mayıs 2015 tarihinde ise, Başbakan Ahmet Davutoğlu, ihraç edilen yargı mensuplarını kast ederek, “Dönemin savcısı oldular. 17-25 Aralık’ı sahiplerine iade ettik” açıklamasında bulunmuştur.⁴⁶ Bu açıklama, bir anlamda kararı yürütme organı aldı ve HSYK’ya uygulattı anlamına gelmektedir. Başbakan’ın açıklaması aynı zamanda HSYK seçimleri öncesi verilen “yürütme organı ile uyumlu çalışma” sözünün gereğinin yapıldığını ortaya koymaktadır.

YARGIDA BİRLİK ÜYELERİ, DDK’NIN, HSYK’DAN İSTEDİĞİ ‘MÜCADELE’ TALEBİNİ YERİNE GETİRİYOR

Aynı toplantıda Yargıda Birlik Derneği ve HSYK üyesi Turgay Ateş, şu açıklamalarda bulunmuştur: “Biz şunu gördük: Yargının içindeki maalesef malum yapı temizlenmeden yargı düştüğü yerden kalamayacak. Bizim HSYK’mızın birinci önceliği, Yargıda Birlik Derneği’nin bize verdiği güçle bu amacı gerçekleştirmek. Tabi bu amacı gerçekleştirebilmek için HSYK’nın elinde çeşitli usuller var. Bu usuller mevzuat çerçevesinde ancak netice bulabiliyor. Bu süreç çok uzuyor. Biz, Devlet Denetleme Kurulu’nun HSYK’dan da istediği ‘mücadele anlamında ne tür şeyler yapabiliriz’ şeklindeki öneriye ben bizzat şahsım olarak ve kuruldaki başka arkadaşlarımız da, ‘Bir mevzuata ihtiyacımız olduğunu, bu mevzuat çerçevesinde bu yapı ile mücadele noktasında ciddi bir faaliyete girebileceğimizi’ kendi adıma da arz ettim. Bu faaliyet mevzuat çalışması yapılmadıktan sonra tabi elimizdeki prosedüre göre bu arkadaşlarımızla mücadele edeceğiz.” Bu beyan ile yürütme içerisindeki bir organın (Devlet Denetleme Kurulu) HSYK’dan bir mücadele istediği, HSYK’nın da bu talimatı yerine getirdiği ve HSYK’nın yürütmeye karşı bağımsız olamadığı açıkça itiraf edilmiştir. Açıklamada, HSYK’nın birinci önceliğinin hedef seçilen bir grup hâkim ve savcıyla mücadele etmek olduğu açıklanmıştır.

45 Hâkim ve savcılar iftarda buluştu: ‘Devletin yanındayız’, CNNTÜRK, 14 June 2016, <https://www.cnnturk.com/turkiye/hâkim-ve-savcilar-iftarda-bulustu-devletin-yanındayiz>

46 “17-25 Aralık’ı sahiplerine iade ettik”, Yeni Şafak, 14 May 2015, <https://www.yenisafak.com/gundem/17-25-araliki-sahiplerine-iade-ettik-2141195>

ERDOĞAN: YASAMA YÜRÜTME YARGI AYNI GÜÇTE TOPLANMALI!

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından büyük önem verilen Yargıda Birlik Derneği'nin, bugün 10 binin üzerinde üyesi bulunuyor. Dernek temsilcileri, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında 8 Ocak 2017'de Erdoğan tarafından Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda ağırlandı. Erdoğan, verilen yemeğin ardından Türk yargısına büyük hizmetlerinden dolayı dernek mensuplarına teşekkür ederken tepki çeken şu açıklamalarda bulundu: "Meclis'te ilk tur görüşmeleri tamamlanan anayasa değişikliği, yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki ilişkileri yeniden düzenliyor. Her ne kadar kağıt üzerinde farklı erkler olarak gözüксе de her ikisinin de aynı güçte toplanması gerekiyor. Geçmişte siyasi sistemin tıkanıdığı dönemlere baktığımızda bu iki güç arasındaki uyumsuzluğun öne çıktığını gösteriyor. Yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki ilişkilerin demokratik bir anlayışla yeniden belirlenmesi kayıp değil, büyük bir kazançtır."⁴⁷

HAKİMLER TUTUKLANMAYA BAŞLADI

Hedefe konulan hâkim ve savcılara yönelik ilk tutuklama kararı, Sulh Ceza Hâkimlerinin verdiği tutuklama kararının delilsiz ve hukuksuz olduğunu savunarak 25 Nisan 2015'te 63 kişi hakkında tahliye kararı veren İstanbul 32. Asliye Ceza Mahkemesi hâkimi Mustafa Başer ve karar için görevlendirme yapan İstanbul 29. Asliye Ceza Mahkemesi hâkimi Metin Özçelik için çıkarıldı.

Hâkim Mustafa Başer, yolsuzluk ve terör soruşturmalarına bakan polisler ile gazeteci Hidayet Karaca'nın avukatlarının yaptığı başvuruyu haklı bularak tahliyelerine karar verdi. Haberin öğrenilmesi üzerine aynı gece adli sürecin dışına çıkılarak (karardaki hükümlerin yasalar ve deliller ışığında yanlış olduğuna dair itiraz dilekçesi veya yeniden tutuklama gerekçesi sunmak, bir üst mahkemeye itiraz vb.), nöbetçi savcının mahkeme kararını imzalaması ve tahliye kararlarının cezaevinde uygulanması engellendi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Hadi Salihoğlu, yetkisi olmadığı halde mahkeme kararının 'yok hükmünde' olduğuna dair açıklama yaptı. Böylece ilk kez bir savcılık mahkeme kararını tanıma-mış ve uygulamamış oldu.⁴⁸ Sonraki günlerde iki hâkim ile ilgili HSYK soruşturma açtı.

Karardan 1 gün sonra 26 Nisan 2015 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, hâkimlerin

47 "Erdoğan artık açık açık söylüyor: Yasama, yürütme ve yargı...", Cumhuriyet, 18 January 2017, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/662027/Erdogan_artik_acik_acik_soyluyor__Yasama__yurutme_ve_yargi....html

48 "Adalet yok hükmünde", Platform24, 27 April 2020, <http://platform24.org/medya-izleme/862/-adalet-yok-hukmunde>

cezalandırılması gerektiğini savunarak, “HSYK geç bile kaldı” ifadesini kullandı.⁴⁹ 2014 HSYK seçimlerinde YBP listesinden seçilen HSYK 2. Daire Başkanı Mehmet Yılmaz, 2 saatlik bir toplantı sonrası iki hâkimi açığa aldıklarını belirtti ve “geç kaldıkları için” özür diledi.⁵⁰

HSYK Genel Sekreteri Bilgin Başaran, Yeni Şafak Gazetesi’ne 11 Haziran 2015’te açıklama yaparak ‘tahliye’ kararı veren hâkim Mustafa Başer ve Metin Özçelik için ‘kamikaze hâkimler’ ifadesini kullandı.⁵¹ Başaran, yeni kamikaze girişimlerin ortaya çıkabileceğini, bunlara izin vermeyeceklerini söyleyerek adeta benzer kararlar vermeye teşebbüs edenleri de tutuklama ile tehdit etti. Bu ifadelerin yargıya açık bir tehdit olduğunu savunan bazı hukukçular suç duyurusunda bulundu.⁵²

Yapılan Bakanlar Kurulu toplantısı sonrası Hükümet adına açıklama yapan Hükümet sözcüsü ve Başbakan yardımcısı Bülent Arınç da 2 hâkimin yasalar çerçevesinde verdiklerini savundukları kararlarını, “Akla zarar bir iş! Gözükaralığın bu kadarına pes denilir” şeklinde değerlendirdi.⁵³

2014 tarihli HSYK seçimlerinde YBP listesinden seçilen HSYK 1. Daire Başkanı Halil Koç da Sabah Gazetesi’ne yaptığı açıklamada hukuken ihsas-ı rey (tarafını belli etmek) anlamına gelen ve masumiyet karinesini hiçe sayan ifadeler kullandı. Koç, “Organize ve hukuksuz hareket eden bir grupla karşı karşıyayız. Her şey önceden planlanmış, hukuk yerle bir edilerek yapılmış bir girişim. Bu son olay bile ‘Paralel Yapı’ya ilişkin soruşturmaların ne kadar haklı olduğunu ispatlar nitelikte” şeklinde konuştu. Ayrıca bunun bir yaptırımı olacağını duyurdu.⁵⁴

Hâkimler Özçelik ve Başer, bir hafta içerisinde ‘darbe’ ve ‘silahlı terör örgütü üyeliği’ suçlamasıyla Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesi’ne çıkarıldı. Hâkimler ile ilgili yargılama devam ederken ve henüz karar çıkmadan 2 saat önce Metin Özçelik’in eşi Hatice Özçelik hâkim ve savcılarının kullandığı bir whatsapp grubuna tutuklama kararı ve gerekçelerinin gönderildiğini öne sürdü. Mahkeme aynı gerekçelerle tutuklama kararı verdi hâkimler cezaevine gönderildi (Hâkimler daha sonra Yargıtay’da yapılan yargılama sonunda verdikleri kararlar nedeniyle –anayasal güvenceleri yok sayılarak- 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Halen cezaevindeler). Hatice Özçelik, verilecek kararın Bakırköy 4. Sulh ceza hâkimi tarafından yazılıp whatsapp programı üzerinden yargılamayı yapan Bakırköy 2. Ağır Ceza Mahkemesine gönderildiğini tespit etiklerini söyledi. Mesaj olarak gönderilen metnin tutuklama kararıyla birebir

49 “Erdoğan’ın ‘geç kaldı’ dediği HSYK, tahliye kararı veren hâkimleri açığa aldı”, BİRGün, 27 April 2015, <https://www.birgun.net/haber-detay/erdogan-in-gec-kaldi-dedigi-hsyk-tahliye-karari-veren-hakimleri-aciga-aldi-78084.html>

50 “Bu yargıya nasıl güveneceğiz?”, Sözcü, 28 April 2015, <http://www.sozcu.com.tr/2015/gundem/bu-yargiya-nasil-guvenecegiz-816244/>

51 “HSYK’dan flaş paralel yapı kararı”, Yeni Şafak, 11 June 2015, <https://www.yenisafak.com/gundem/hsykdan-flas-paralel-yapi-karari-2165376>

52 “HSYK Genel Sekreteri’nin Yargıyı Tehdit Eden Açıklamalarına Suç Duyurusu”, Haberler.com, 20 June 2015, <https://www.haberler.com/hsyk-genel-sekreteri-nin-yargiyi-tehdit-eden-7434688-haberi/>

53 “Arınç’tan tahliye kararı veren hâkimlere: Gözü karalığın bu kadarına pes”, Sputnik, 27 April 2015, <https://tr.sputniknews.com/turkiye/201504271015208819/>

54 “Hukuksuz bir yapı”, Sabah, 27 April 2015, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2015/04/27/hukuksuz-bir-yapi>

aynı olduğu ve karardan iki saat önce whatsapp'ta paylaşıldığı açıkladı. Yargılamayı yapan hâkimlerin açık suç işlediği belirtilerek suç duyurusunda bulunuldu ancak HSYK bu başvuru hakkında hiçbir işlem yapmadı.⁵⁵

Bu iki hâkim Anayasanın 159/9 hükmüne uygun olarak HSYK tarafından verilmiş bir soruşturma izni olmadan açığa alındı ve ağır cezalı suçüstü hali bulunmamasına rağmen tutuklandı. Venedik Komisyonu, Başer ve Özçelik'in tutuklanmasını değerlendirdiği 20 Haziran 2015 tarihli bir deklarasyon yayınladı. Tahliye kararını ve dayandırılan CMK'nın söz konusu hükümlerini inceleyen Venedik Komisyonu, "Türkiye'de yargının bir bütün olarak, bağımsızlık açısından yeterli güvencelere sahip olmadığı açık olduğu" ifade edildi. 20 Haziran 2015 tarihli deklarasyonda, Hâkimler Metin Özçelik ve Mustafa Başer'in yetki sınırları içerisinde karar verdiklerini açıkça ifade edildi.⁵⁶

Devam eden günlerde 25 Aralık yolsuzluk soruşturmasında arama ve el koyma kararı veren Hâkim Süleyman Karaçöl de benzer akıbeti yaşadı. Mesleğinden ihraç edilen Hâkim Karaçöl, "örgüt kurmak" suçundan 15 Eylül 2015'ten bu yana Silivri Cezaevi'nde tutuklu bulunuyor.

5 BİN HÂKİME CANLI BOMBA SUÇLAMASI

Hükümet yanlısı gazetecilerden Elif Çakır, 28 Nisan 2015'te yazdığı köşe yazısında; "İkisi gitti geriye 4998 tane canlı bomba kaldı! Geriye kaldı, kendisini patlatacak 4998 hâkim ve savcı..." ifadelerini kullandı.⁵⁷ Hükümet yanlısı diğer medya organlarında da benzer ifadeler kullanılarak yakın zamanda belirlenen bu yargı mensuplarına operasyonlar yapılacağı ileri sürülüyordu. Bazı AKP'li gazeteciler, kararlarını beğenmedikleri hâkimlerin sicil numaralarını da vererek sosyal medya üzerinden hedef göstermeye başladı. Kendisini AKP'li olarak tanıtan Fatih Tezcan isimli yazar, 4 Nisan 2016'da PKK'lı olduğunu öne sürdüğü bir şahsın tahliyesine karar verdiği için hâkim Ayşe Özel'in cezalandırılmasını istedi. Ayşe Özel 5 ay sonra meslekten ihraç edildi.⁵⁸ İktidara yakınlığıyla bilinen gazetecilerin sıklıkla bahsettikleri büyük operasyon birkaç ay sonra 15 Temmuz 2016 başarısız darbe girişimi bastırıldıktan birkaç saat sonra gerçekleşti.

55 "Hâkim Özçelik: Tutuklamadan 2 Saat Önce Tutuklama Metni Paylaşıldı", Haberler.com, 28 May 2015, <https://www.haberler.com/hâkim-ozcelik-tutuklamadan-2-saat-once-tutuklama-7357205-haberi/>

56 Venice Commission Declaration on Interference with Judicial Independence in Turkey, Venice Commission, 20 June 2015, <http://venice.coe.int/files/turkish%20declaration%20June%202015.pdf>

57 "Kendisini patlatacak 4998 Hâkim ve Savcı daha var!", Karar Gazetesi, 28 April 2015, <http://www.karar.com/yazarlar/elif-cakir/kendisini-patlatacak-4998-hâkim-ve-savci-daha-var-119>

58 "Hâkim bıraktı havuz medyası bırakmıyor", Dicle Haber, 4 April 2016, <http://www.diclehaber.com/tr/news/content/view/509219?from=503223812>

BAKANLIK ALEYHİNE KARAR VEREN HÂKİMLER HAKKINDA İŞLEM

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun (HSYK) AKP hükümetinin taleplerine göre hareket ettiği içişleri Bakanlığı'nın, 20 Kasım 2015 tarihinde "Gizli" ibareli bir yazısıyla da anlaşılabilir.

Bakanlık aleyhe karar veren hâkimlerle ilgili (Sayı: ... -2043.(31420) 152488 – Konu: Yargı kararları) 'Gizli' ibareli yazıyı HSYK'ya göndererek, idari yargıda görev yapan ve bakanlık aleyhine 181 karar veren 78 idare mahkemesinde görevli hâkimler hakkında işlem yapılmasını talep etmiştir. Bunun üzerine HSYK 3. Dairesi söz konusu hâkimler hakkında inceleme kararı almış, 2. Daire ise, Bakanlık aleyhine karar verdikleri gerekçesiyle bu hâkimlerden terfi sırası gelen 12 hâkimin terfi işlemini durdurmuştur.⁵⁹

ERDOĞAN: ANAYASA MAHKEMESİNİN KARARINA UYMUYORUM SAYGI DA DUYMUYORUM

Türkiye'de yargının, yürütmenin baskısı altında ve talimatlarıyla hareket eder hale geldiğinin en net örneklerinden biri de Cumhuriyet Gazetesi yöneticilerinin tutuklanması sürecidir. Hükümete muhalif yayın çizgisiyle bilinen Cumhuriyet Gazetesi, 29 Mayıs 2015 tarihinde, terör örgütü IŞİD'e (Irak Şam İslam Devleti) silah taşıdığı ileri sürülen MİT TIR'larıyla ilgili olarak bir haber yayınladı. Bu haber sonrası, 31 Mayıs 2015 tarihinde katıldığı TRT 1'deki canlı yayında, Cumhurbaşkanı Erdoğan: "Milli İstihbarat Teşkilatına atılan bu iftiralar, yapılan gayri meşru operasyon, bir yer de bu ajanlık ve casusluk faaliyetidir. Bu casusluk faaliyetinin içine bu gazete de girmiştir. Orada rakamlar falan veriliyor. Bu rakamların kaynağı nedir? Kimden aldın sen bu rakamları? Paralel Yapı'dan. Bunlarla ilgili avukatıma talimatı verdim, davayı anında açtım. Bu, birileri adına algı operasyonudur. ... Bu haberi özel haber olarak yapan kişi de öyle zannediyorum ki, bunun bedelini ağır ödeyecek; öyle bırakmam onu" açıklamasını yapmıştır.⁶⁰

26 Kasım 2015 tarihinde, gazetenin Genel Yayın Yönetmeni Can Dündar ve Ankara temsilcisi Erdem Gül, casusluk ve terör örgütüne yardım gibi suçlamalarla İstanbul 7. Sulh Ceza Hâkimi tarafından tutuklanmıştır. Can Dündar ve Erdem Gül, 92 gün tutuklu kaldıktan sonra, Anayasa Mahkemesi'nin ifade özgürlüğü ve güvenlik hakkı ihlali kararı vermesinden sonra tahliye edilmişlerdir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 28 Şubat 2016 tarihinde bu kez de gazeteciler için tahliye kararı verilmesi üzerine, "Bu olayın ifade özgürlüğü ile yakından uzaktan alakası yoktur; bu bir casusluk da-

59 "Bakanlık aleyhimizde karar veriyorlar diye hâkimleri şikayet etti kurul harekete geçti", Haberdar, 8 February 2016, <http://www.haberdar.com/gundem/bakanlik-aleyhimizde-karar-veriyorlar-diye-hakimleri-sikayet-etti-kurul-harekete-gecti-h17382.html>

60 "Erdoğan'dan Can Dündar'a: Öyle Bırakmam Onu", HABERLER.COM, 1 June 2015, <https://www.haberler.com/erdogan-dan-can-dundar-a-oy-le-birakmam-onu-7369084-haberi/>

vasıdır. Bana göre, medyanın sınırsız özgürlüğü olamaz... Anayasa Mahkemesi bu şekilde bir karar vermiş olabilir. Ben Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karara sessiz kalırım. ...Ama onu kabul etmek durumunda değilim ve verdiği karara da uymuyorum; saygı da duymuyorum. Bu bir tahliye kararıdır. Aslında onlarla ilgili karar veren mahkeme kararında direnebilirdi. Eğer kararında direnmiş olsaydı Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karar boşa çıkacak veyahut da şu anda tahliye edilmiş olan bu kişiler AİHM'ye gideceklerdi. Oradan alacakları netice bellidir. Bu şekilde atılmış adımlar doğru adımlar değildir.”⁶¹ demiş ve sonrasında ismi geçen gazeteciler, yargılamayı yapan mahkeme tarafından 5 yıl hapis cezası ile verilerek yeniden haklarında tutuklama kararı çıkarılmıştır.⁶²

Can Dündar ve Erdem Gül hakkındaki AYM kararıyla ilgili olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan, 5 Nisan 2016'da görüştüğü Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan'a, “Verdiğiniz karar yanlıştır. Çünkü mesele, (MİT TIR'ları haberleri), bizim için milli güvenlik meselesidir, bizim bu konudaki hassasiyeti-mize uyumlu karar vermenizi beklerdik...” demiştir.⁶³

ERDOĞAN: 'AYM KARARLARINA UYMAYIN' 'GEREKİRSE DEVLET TAZMİNATI ÖDER'

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 4 Mart 2016 tarihinde Batı Afrika ziyareti sırasında, Türkiye'nin Nijerya Büyükelçiliği'nde gazetecilere yaptığı açıklamada “Anayasa Mahkemesi Başkanı (dönemin AYM Başkanı Haşim Kılıç) ‘Anayasa Mahkemesinin verdiği karar her şeyin üstündedir; herkesi bağlar’ diyor. Anayasa ve yasa değişikliklerinde evet bağlayıcıdır ama bireysel başvurularla ilgili olarak böyle bir şey ileri süremezsiniz. Eğer bağlayıcı ise tekrar birinci mahkemeye gitmemesi lazım. Birinci mahkeme kalkar da kararında diretirse Anayasa Mahkemesinin verebileceği hiçbir karar yoktur. Nereye gider bu? O kişiler isterlerse AİHM'ye gidebilirler. AİHM eğer Anayasa Mahkemesinin verdiği istikamette karar verirse, o da sadece tazminat bakımından bağlayıcıdır. Devlet de o tazminata itirazlarını yapar veya o tazminatı öder. ...Kusura bakmayın bu tür tutuksuz yargılamalar ülkenin güvenlik sınırlarını tehlikeye atanlara karşı uygulanırsa, bunun altından kalkamazsınız.” demiştir.⁶⁴

AKP hükümetinin İzmir'de yürütülen ve dönemin Ulaştırma Bakanı ve dönemin Başbakanı Binali Yıldırım'ın bacanağı Cemalettin Haberdar'ın da adının karıştığı Liman Yolsuzluğu soruşturmasına da müdahale

61 “Cumhurbaşkanı Erdoğan: ‘Karara uymuyorum, saygı da duymuyorum’”, Hürriyet, 28 February 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/cumhurbaskani-erdogan-karara-uyumuyorum-saygi-da-duymuyorum-40061344>

62 “Can Dündar’a 5 yıl 10 ay hapis cezası”, Hürriyet, 6 May 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/mit-tirlari-davasinda-hakim-kararini-verdi-40100458>

63 “Sizin işiniz Güvenlik, bizim işimiz Özgürlük”, Cumhuriyet, 26 April 2016, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/522133/Sizin_isiniz_Guvenlik__bizim_isimiz_Ozgurluk.html

64 “Cumhurbaşkanı Erdoğan AYM'nin Can Dündar kararını yorumladı: Ben değil onlar ihlal etti”, Hürriyet, 4 Mart 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/dunya/cumhurbaskani-erdogan-aymnin-can-dundar-kararini-yorumladi-ben-degil-onlar-ihlal-etti-40063493>

ettiği ortaya çıkmıştır. Dönemin Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kenan İpek, 6 Ocak 2014'te İzmir Başsavcısı Hüseyin Baş'ı arayarak "Cumhuriyet savcısını değiştir, tüm kararları iptal et, bu soruşturmayı durdur. Bunu yapmazsan sonuçlarına katlanırsınız." diyerek soruşturma savcısı Ali Çelik'in görevden alınmasını istedi.⁶⁵

İzmir eski Cumhuriyet Başsavcısı Baş, soruşturmayı durdurmasını isteyen Kenan İpek'in yargıya müdahaleye kapsamındaki sözlerini tutanakla kayıt altına aldı. Baş, bir süre sonra HSYK tarafından yayınlanan kararname ile görevden alındı.⁶⁶ Soruşturma savcısı Ali Çelik'in de görev yeri değiştirildi. Bu iki savcının ismi 16 Temmuz 2016 ihraç edilen savcılarının listesinde yer aldı ve tutuklandı. Her iki savcı hakkında da silahlı terör örgütü üyesi olmak suçundan 15 yıla kadar hapis istemiyle dava açıldı.⁶⁷

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ da Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kenan İpek'in yolsuzluk operasyonu sonrası İzmir Cumhuriyet Başsavcısı Hüseyin Baş'ı arayarak "Soruşturmayı durdur, bunu yapmazsan sonuçlarına katlanırsın" yönündeki sözlerinin baskı olmadığını ve bu ifadelerin yadırganmaması gerektiğini açıkladı.⁶⁸

"YASAMA BİZDE, YÜRÜTME BİZDE, YARGI BİZDE"

AKP'nin karar alma mekanizmasında görevli milletvekilleri de yaptıkları açıklamalarda yargı erkini ele geçirdiklerini açıkça ifade etmişlerdir. 5 Nisan 2016 tarihinde A Haber isimli bir haber kanalında, "Arka Plan" programına katılan AKP milletvekillerinden Galip Ensarioğlu, Başkanlık Sistemini savunurken şöyle demiştir: "Parlamentar sistem bizim işimize gelir. Yasama da bizde, yürütme de bizde, yargı da bizde. Bizim, yani Meclis'in AK Parti hükümetini denetlemek gibi bir şeyi olabilir mi?" Bu ifadelerle Ensarioğlu, yargının AKP'nin kontrolünde olduğu açıklanmıştır. Aynı programda, üç dönem AKP milletvekilliği ve TBMM Anayasa Komisyonu Başkanlığı yapmış Anayasa Hukuku Profesörü Burhan Kuzu da, bu beyanları destekleyerek, artık yargının denetime ihtiyacı olmadığını, "Oğlan bizim, kız bizim; niye denetleyelim" (Türkçe'de kullanılan bir konuya muhatap kişilerin aynı başka bir kişiye aidiyeti olduğu anlamına gelir) ifadeleriyle değerlendirmiştir.⁶⁹

65 "Kapatın talimatı", Cumhuriyet, 21 January 2014, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/32065/Kapatin_talimati.html

66 "Bacanak' skandalında savcı gitti!", Cumhuriyet, 7 February 2014, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/38533/_Bacanak__skandalinda_savci_gitti_.html

67 "Liman Soruşturmasını Yapan Savcı Ali Çelik'in 15 Yıl Hapsi İstendi", Süper Kulüp, 4 September 2017, <http://superkulup.com/liman-sorusturmasini-yapan-savci-ali-celikin-15-yil-hapsi-istendi-41116h.html>

68 "Müsteşarın Savcıya "Soruşturmayı Durdur" Demesi Baskı Değilmiş", Bianet, 22 January 2014, <https://m.bianet.org/bianet/siyaset/152974-mustesarin-savciya-sorusturmayi-durdur-demesi-baski-degilmis>

69 "AKP'li milletvekillerinden canlı yayında skandal diyaloglar: Oğlan bizim kız bizim", Cumhuriyet, 5 April 2016, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/510316/AKP_li_milletvekillerinden_canli_yayinda_skandal_diyaloglar__Oglan_bizim_kiz_bizim.html

GÜLEN HAREKETİ, DARBE GİRİŞİMİNDEN **2 AY ÖNCE MGK KARARIYLA TERÖR ÖRGÜTÜ İLAN EDİLDİ**

17-25 Aralık 2013 tarihli yolsuzluk operasyonlarından sorumlu tuttuğu Hizmet Hareketi'ne yönelik cadı avı başlattığını açıklayan Erdoğan ve AKP hükümeti, kitlesel bir cezalandırmanın önünü açabilmek için 15 Temmuz darbe girişiminden yaklaşık 2 ay önce önemli bir adım attı. Cumhurbaşkanı Erdoğan başkanlığında 26 Mayıs 2016'da toplanan Milli Güvenlik Kurulu, herhangi bir mahkeme kararı olmaksızın Gülen Hareketi'ni silahlı terör örgütü ilan etti. Böylece Türkiye genelinde açılan binlerce davada MGK kararı delil olarak gösterilerek tutuklama ve hapis cezaları verilmeye başlandı.

Türkiye geneli Cumhuriyet Başsavcılıkları tarafından hazırlanan tüm iddianamelerde MGK'da "FETÖ-FETÖ/PDY (Fethullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması)" olarak tanımlanan Gülen Hareketi ile ilgili 26 Şubat 2014'ten 26 Mayıs 2016 tarihine kadar alınan 14 karara atıf yapıldı. Savcılar farklı illerde olmalarına rağmen iddianamelerin yaklaşık ilk 60 sayfalık giriş kısmının aynı şekilde yazıldığı ve 'MGK'nın değerlendirmelerine yer verildiği belirlendi.⁷⁰

İddianamede yer verilen MGK kararlarında, 26 Şubat 2014 yılından itibaren 'halkın huzurunu ve ulusal güvenliği tehdit eden yapılanma', 'devlet içindeki illegal yapılanma', 'paralel yapılanma', 'paralel devlet yapılanması' ve 'terör örgütleriyle işbirliği içinde hareket eden paralel devlet' ifadeleri kullanıldığı görülüyor. 'Terör örgütü' ifadesi ilk olarak 26 Mayıs 2016 tarihli MGK toplantısında kullanılıyor.

Türk yargısında geline nokta milletvekili olabilmek için meslekten istifa eden Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Bülent Yüctürk özetlemektedir; "Türkiye Cumhuriyeti, tarihinin hiçbir döneminde olmadığı kadar bir hukuk krizine girilmiştir. Mahkeme kararlarının bizzat mahkemeler tarafından uygulanmadığı bir süreci yaşamaktayız. Yargı ise vicdanını kaybetmiş tüm iradesini bir güce teslim etmiş durumdadır. Türkiye'de yeniden bir hukuk devleti kurmak, yargı bağımsızlığını tesis ederek yeni bir hukuk sistemi inşa etmek için siyasete girmeye karar verdim. Çürümüş bu yargı sisteminin bir parçası olarak kalmak, bozulan yargı sistemini düzeltmek artık imkânsız hale gelmiştir."⁷¹

Başsavcı Yüctürk, Türk yargısının şu andaki durumunu Nazi Almanyası dönemine benzeterek şu ifadeleri kullandı: "Hitler, Alman yargılarına, 'Karar verirken benim yerime Führer olsaydı hangi kararı verirdi diye düşüneceksiniz ve ona göre karar vereceksiniz' diyor. Türkiye'de yargıçlar biraz bu mantıkla hareket ediyor. Bizim yerimizde mevcut siyasi iktidar ya da Adalet Bakanlığı olsaydı hangi kararı verecekse, biz de o kararı verelim diyorlar."

70 SCF ekibi farklı illerde hazırlanmış 60 iddianameyi inceleyerek bu tespiti yapmıştır.

71 "Hitler, Alman yargılarına 'Benim yerimde Führer olsaydı ne karar verirdi diye düşüneceksiniz' diyordu, Türkiye'de de durum aynı", Sputnik, 8 May 2018, <https://tr.sputniknews.com/bidebunudinle/201805081033364573-hitler-almanya-fuhrer-turkiye-bulent-yuceturk/>

2. BÖLÜM

15 TEMMUZ 2016 DARBE GİRİŞİMİ SONRASI YARGI MENSUPLARINA YÖNELİK KİTLESEL TUTUKLAMALAR

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 38. Madde:

“Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler. Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.”

Gülen hareketi, bir önceki bölümde belirtildiği şekilde MGK’da terör örgütü ilan edilmiş ancak yargılamaya yapan mahkemeler, herhangi bir şiddet veya silahlı terör eylemi ortaya koyamamıştı. 15 Temmuz 2016’da 234 sivil hayatını kaybettiği askeri darbe girişimi yaşandı. Halen kimlerin organize ettiği konusunda soru işaretleri barındıran darbe girişimiyle ilgili Erdoğan daha ilk dakikalardan itibaren Gülen Hareketi’ni suçladı. Darbe girişiminden sadece saatler sonra ise dünya hukuk tarihinde benzeri görülmemiş şekilde hâkim ve savcılara yönelik kitlesel tutuklamalar ve meslekten ihraçlar yaşandı.

16 Temmuz 2016’da Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Gülen Hareketi üyesi olduğundan şüphelenilen 2 bin 745 hâkim ve savcının açığa alındığının belirtildiği bir liste yayınladı. Bu isimler hakkında gözaltı kararları verildi. Ardından polis, daha bir gün önce emrinde görev yaptığı listelerde adı geçen yargı mensuplarını gözaltına almaya başladı. Yüksek yargıda ise Anayasa Mahkemesi üyesi Alparslan Altan ve Erdal Tercan gözaltına alındı. 140 Yargıtay üyesi, 48 Danıştay üyesi hakkında da yakalama kararı çıkarıldı.⁷² HSYK Genel Kurulu Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nın gözaltı kararı doğrultusunda 5 HSYK üyesinin üyeliğinin düşürülmesine karar verdi. 4’ü yakalanarak gözaltına alındı.

Gözaltına alma, tutuklama gibi işlemleri ancak ağır cezalı ve ‘suçüstü’ gibi bazı kriterlere bağlayan hâkimlik teminatı yok sayıldı. Görevden alma ve tutuklamalarda adli ve idari soruşturma süreçleri işletilmedi. Savunma hakkına riayet edilmedi. Pek çok yargıç da tutuklanma ve makamından olma korkusuyla meslektaşlarını tutuklamaktan çekinmedi.

72 “2 bin 745 hâkim ve savcı için gözaltı kararı çıktı”, Hürriyet, 16 July 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/2-bin-745-hâkim-ve-savci-icin-gozalti-karari-cikti-40149496>

ÖNCEDEN HAZIRLANAN FİŞLEME LİSTELERİ

Tutuklama listelerinde adı geçen hâkim ve savcıların, hükümetin hoşuna gitmeyen kararlar veren veya hizmet hareketi mensubu olduğu gerekçesiyle fişlenen isimlerden oluşması dikkat çekti. 15 Temmuz askeri darbe girişimi bahanesiyle gözaltına alınan binlerce hâkim ve savcının o gün tespit edilmiş olması imkansızdı. Bu isimler AKP hükümeti desteğiyle 2014 HSYK seçimleri öncesinde kurulan Yargıda Birlik Platformu'na üye olmayan ve oy vermeyen kişiler fişlenerek tespit edilmişti. Fişleme listelerine göre muhalif görünen yaklaşık 5 bin hâkim ve savcı hakkında hazırlık yapıldığı ortaya çıkmıştı. 15 Temmuz darbe girişimi sonrası da ilk operasyonlar bu isimlere yapıldı. Bu isimlerin darbe girişiminden aylar hatta yıllar önce oluşturulduğu, listedeki isimler incelenince ortaya çıktı. Tutuklu polisler hakkında tahliye kararı verdikleri için 30 Nisan ve 1 Mayıs 2015 tarihlerinde tutuklanmış oldukları halde Hâkim Metin Özçelik ile Hâkim Mustafa Başer'in isimleri de listedeydi. 14 Ocak 2016 tarihinde HSYK 2. Dairesince meslekten ihraç edilen ve ardından tutuklanan Cumhuriyet Savcıları Süleyman Bağrıyanık, Aziz Takçı, Özcan Şişman ve Yaşar Kavalcıklioğlu da cezaevinde bulunmalarına rağmen darbeye katıldıkları gerekçesiyle listeye girmişlerdi.

Bandırma Cumhuriyet Savcısı Ahmet Biçer darbe girişiminden 2 ay önce 23 Mayıs 2016'da hayatını kaybettiği halde adı, ihraç edilen ve gözaltı kararı çıkarılanlar arasındaydı. Biçer, HSYK seçimleri öncesinde AKP hükümetinin desteklediği "Yargıda Birlik Platformu" üyesi değildi ve bu platformun faaliyetlerine karşı tavrıyla biliniyordu. Listede adı geçen çok sayıda hâkim ve savcının görev yeri olarak ise yaklaşık 2 yıl önce önce çalıştıkları adliyelerin isimleri yazıyordu. HSYK'nın yayınladığı isim listesinin yaklaşık 2 yıl öncesinden hazırlandığı anlaşılıyordu.⁷³

CHP Artvin milletvekili Uğur Bayraktutan, Ahmet Biçer konusunda TBMM'ye soru önergesi verdi.⁷⁴ Önergede, "Bandırma Savcısı Ahmet Biçer, 2016 Mayıs ayında vefat etmesine karşın, 31 Ağustos 2016 tarihli KHK ile ihraç edilenler listesinde adı geçmektedir. Bu durum önceden Savcı Biçer'in fişlendiğini hayatta olmadığı halde HSYK'nın ihraç listesinde olduğunu gözler önüne sergilemektedir" dedi. Bakanlık bu konuda açıklama yapmadı.

73 "Ankara'da bunlar da oluyor", Sözcü, 29 July 2016, <http://www.sozcu.com.tr/2016/yazarlar/saygi-ozturk/ankarada-bunlar-da-oluyor-1322292/>

74 "Ölen savcı nasıl ihraç edildi?" Sözcü, 24 October 2016, https://www.sozcu.com.tr/2016/gundem/olen-savci-nasil-ihrac-edildi-1465947/amp/?__twitter_impression=true

AİLELERİNE KADAR FİŞLENEN HÂKİMLERİN LİSTESİ MEDYAYA DÜŞTÜ

“kamusaati.com” isimli bir internet sitesinin, “HSYK’nın görevden aldığı hâkim ve savcılarının isim listesi” başlığı altında yayınladığı haberde bir fişleme belgesi yayınlandı. Haber eki isim listesinin “İdari Yargı Mahkeme üyelerinin isim listesi” başlıklı kısmında, sadece açığa alınan hâkimlerin isimleri değil, aynı zamanda bu hâkimlerin eşlerinin adları ve nerede çalıştıkları gibi özel bilgiler de yer almaktaydı. Listenin son kısmına ise hâkimlerle ilgili “PDY” yani Paralel Devlet Yapılanması şeklinde not düşüldüğü görüldü. Genelkurmay Başkanlığının 19.07.2016 tarihli basın açıklamasında, 15.07.2016 günü akşam saatlerinde başlatılan darbe girişiminin 17.07.2016 saat 16:00 itibarıyla tüm yurt genelinde bastırıldığı ifade edilmektedir.

HSYK üyelerinin, henüz darbe teşebbüsü bastırılıp darbecilerin kimler olduğu tespit edilmeden, darbe-ye destek veren hâkim-savcılarının isimlerini ve hatta eşlerinin isimlerini ve çalıştıkları yerlerin de listesini, 16 Temmuz 2016 sabahı 9.30’da başlayan toplantıda tespit etmeleri mümkün değildir. HSYK üyelerinin kendilerine gönderilen fişleme listelerine ve yürütme gücünden gelen emir ve talimatlara göre hareket ettiği anlaşılmaktadır.⁷⁵

Yaklaşık bir ay sonra HSYK Genel Kurulu’nun 24 Ağustos 2016 tarih, 2016/426 karar nolu kararıyla, açığa alınan, görevden uzaklaştırılan 2847 hâkim ve cumhuriyet savcısı Hizmet Hareketi ile irtibatlı oldukları gerekçesiyle meslekten ihraç edildi.⁷⁶ İlerleyen günlerde bir kez daha ihraçlar için toplanan Kurul, 1 Eylül’de, 543 hâkim ve savcının meslekten ihracına karar verdi. HSYK Genel Kurulunca, daha önce açığa alınan 66 hâkim ve savcı 5 Ekim’de meslekten ihraç edildi. Böylelikle ihraç edilen hâkim ve savcı sayısı 3 bin 456’ya ulaştı.⁷⁷ O tarihlerde Türkiye’de yaklaşık 12 bin hâkim ve savcı bulunuyordu.

Darbe girişiminin üzerinden geçen bir buçuk yılın sonunda meslekten ihraç edilen hâkim savcı sayısı Aralık 2017’de 4 bin 560 oldu.⁷⁸ 31 Ocak 2018’de açıklama yapan Başbakan Yardımcısı Bekir Bozdağ, ihraç edilen 110 bin 778 kamu görevlisinden 4 bin 168’inin hâkim ve savcı olduğunu açıkladı.⁷⁹ Rakamlar arasındaki farklılığın, itiraz eden bazı yargı mensuplarının yeniden mesleğe kabul edilmesinden kaynaklandığı belirtiliyor.

75 “Türkiye’de Yargısal Etkisizlik, Keyfi Tutuklamalar, Hâkimlerin Gördüğü Kötü Muamele Ve Yaşam Hakkı İhlalleri”, Muhaz.org, 4 November 2017, <http://muhaz.org/turkiyede-yargisal-etkisizlik-keyfi-tutuklamalar-hakimlerin-go.html>

76 “HSYK, 2 bin 847 hâkim ve savcıyı meslekten ihraç etti”, Memurlar.net, 24 August 2016, <https://www.memurlar.net/haber/607294/hsyk-2-bin-847-hakim-ve-savciyi-meslekten-ihrac-etti.html>

77 “15 Temmuz’dan sonra 4 bin 238 hâkim ve savcı ihraç edildi”, Milliyet, 11 May 2017, <http://www.milliyet.com.tr/15-temmuz-dan-sonra-4-bin-238-gundem-2448679/>

78 “Sayı 4 bin 560’a yükseldi: 39 hâkim ve savcı ihraç edildi”, Gazete Karınca, 5 October 2017, <http://gazetekarınca.com/2017/10/sayi-4-bin-560a-yukseldi-39-hakim-ve-savci-ihrac-edildi/>

79 “Başbakan Yardımcısı Bozdağ: KHK’lerle 110 bin 778 kişi ihraç edildi”, Anadolu Ajansı, 31 January 2018 <http://aa.com.tr/tr/gunun-basliklari/basbakan-yardimcisi-bozdag-khklerle-110-bin-778-kisi-ihrac-edildi/1048373>

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tutuklu hâkim-savcı sayısını ise 2 Nisan 2017'de 2 bin 575 olarak açıkladı.⁸⁰ Adalet Bakanlığı, Temmuz 2017 itibarıyla adli ve idari yargıda görevli 2 bin 280 hâkim ve cumhuriyet savcısı ile Yargıtay'da görevli 105 üye, Danıştay'da görevli 41 üye, Anayasa Mahkemesi'nde görevli 2 üye, HSYK'da görevli 3 üye olmak üzere toplam 2 bin 431 yargı mensubunun tutuklandığını açıkladı.⁸¹

22 Ekim 2017 tarihinde yaptığı açıklamada ise Hizmet Hareketi'ne yönelik soruşturma kapsamında adli ve idari yargıda görevli 2 bin 151 hâkim ve savcı, 105 Yargıtay üyesi, 41 Danıştay üyesi, 2 Anayasa Mahkemesi üyesi ve 3 HSYK üyesi olmak üzere toplam 2 bin 302 yargı mensubunun tutuklu olduğunu açıkladı.⁸² Bu rakam AKP hükümeti ve bakanlıkların tutuklu hâkim-savcı sayısı konusunda yaptığı son resmi açıklama oldu. Bu tarihten itibaren tutuklu hâkim-savcı konusunda resmi açıklama yapılmaması dikkat çekti.

Eski milletvekili ve hukukçu Hüseyin Aygün, bu rakamlara ek olarak 16 Kasım 2016'da sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada 680 hâkim ve savcının tek kişilik hücrede tutulduğunu açıkladı.⁸³

HAKİMLİK GÜVENCELERİ KHK İLE ORTADAN KALDIRILDI

16 Temmuz'da, darbe girişiminin bastırıldığının duyurulmasından saatler sonra, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, "Fethullah Gülen Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması (FETÖ/PDY)" üyesi olduğundan şüphelenildiği için açığa alınan 2745 hâkim ve savcının isminin bulunduğu bir liste yayınladı. Bu listelerin değişik versiyonları aynı gün medyada da yayınlandı ve polis bu listelerde adı geçen isimleri gözaltına almaya başladı. HSYK başkan vekili Mehmet Yılmaz 19 Temmuz'da yaptığı bir basın toplantısında Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nın 2740 hâkim ve savcı hakkında gözaltı kararı aldığını belirtti.

AKP hükümeti 20 Temmuz 2016'da OHAL (Olağanüstü Hal) ilan etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, OHAL kapsamında ve Anayasa mahkemesine başvuru yolunu kapatan Kanun Hükmünde Kararnameler (KHK) yayınlamaya başladı. Çıkan KHK'lerden çoğu insan haklarının korunmasına yönelik mekanizmaları zayıflatan ve Türkiye'nin uluslararası insan hakları hukuku altındaki yükümlülükleriyle çelişen önlemler içeriyordu.⁸⁴

80 "Süleyman Soylu toplam rakamı açıkladı", Hürriyet, 2 April 2017, <http://www.hurriyet.com.tr/suleyman-soylu-toplam-rakami-acikladi-40415050>

81 "Adalet Bakanlığı 15 Temmuz soruşturmasının bilançosunu açıkladı: 50 bin 510 tutuklama...", Cumhuriyet, 13 July 2017, <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/adalet-bakanligi-15-temmuz-sorusturmasinin-bilancosunu-acikladi-50-bin-510-tutuklama-780293>

82 "Adalet Bakanlığı FETÖ operasyonlarının bilançosunu açıkladı", Habertürk, 22 October 2017, <http://www.haberturk.com/adalet-bakanligi-feto-operasyonlarinin-bilancosunu-acikladi-1682262>

83 Hüseyin Aygün, 16 November 2016, <https://twitter.com/HuseyinAygün62/status/798843161942470656>

84 "Türkiye 2017 olayları", Human Rights Watch, January 2018, <https://www.hrw.org/tr/world-report/2018/country-chapters/313667>

Her ne kadar Anayasanın 139. maddesi hâkimlik teminatı ve bağımsızlığını güvence altına almış ise de, 23 Temmuz 2016 tarih ve 667 sayılı OHAL KHK'sının 3. Maddesi, hiçbir ön soruşturma yürütülmeden, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay ve Danıştay üyeleri dâhil tüm hâkim ve savcılarının savunmaları alınmadan, tek taraflı bir kararla meslekten ihraç edilebileceklerini öngörmüştür.⁸⁵

Hükümet tarafından 23 Temmuz 2016'da yayınlanan kararnamede, "terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen" hâkim ve savcılarının görevlerine süresiz olarak son verilmesini ve bunların hâkimlik veya savcılık mesleğinden çıkartılmalarını hükme bağladı. 31 Temmuz'da verilen bir mahkeme kararıyla da hakkında soruşturma yürütülen 3048 hâkim ve savcının mal varlıkları tedbir konu ve donduruldu.

Dolayısıyla 667 sayılı KHK'nın 3. maddesi ile Anayasada öngörülen hâkimlik güvenceleri ortadan kaldırılmıştır. Bu hükme dayalı olarak, bugüne kadar 4500'den fazla yargı mensubu, adil bir yargılama süreci işletilmeden, meslekten ihraç edilmiştir. Oysa "hâkimler, sadece çok ciddi gerekçe ve somut bulgulara dayalı olan kusurlu veya suç oluşturan davranışları ya da yetersizlikleri nedeniyle ve adil bir yargılama sonucu açığa alınabilir veya meslekten çıkarılabilirler."⁸⁶ 667 sayılı KHK'nın 3. maddesi Anayasada öngörülen yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatını ortadan kaldırdığı için, OHAL süresince sırf bu nedenle dahi, Türkiye'de (ilk derece mahkemeleri dâhil) yargının bir bütün olarak bağımsız olduğunu iddia etmek mümkün değildir. Her an meslekten ihraç tehdidi içeren bu madde, Yargıtay, Danıştay ve Anayasa Mahkemesi üyelerine de uygulanabileceğinden, OHAL süresince yüksek yargının da bağımsızlığı elinden alınmış kabul edilmektedir. 15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişimi sonrası 4560 hâkim ve savcı, hiçbir adil yargılama süreci işletilmeden, tek taraflı HSYK kararıyla, Anayasanın 129/2 ve 139. maddelerine aykırı şekilde meslekten ihraç edilmişlerdir. Yaklaşık 2800 hâkim ve savcı ise Anayasanın 159/9 ve 2802 sayılı Yasanın 88. maddesine açıkça aykırı olarak gözüaltına alınıp tutuklanmıştır. Ağır cezalı suçüstü hali hariç yakalanmaları dahi yasak olan hâkimlerden bazıları, duruşma esnasında meslektaşlarının gözü önünde gözüaltına alınıp polisler tarafından götürülmüşlerdir.⁸⁷

85 "Karar Sayısı: KHK/667", T.C. Resmi Gazete, Sayı : 29779, 23 July 2016
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/07/20160723.pdf>

86 "UN experts urge Turkey to respect the independence of the judiciary and uphold the rule of law", United Nations Human Rights, 19 July 2016,
<http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=20285>

87 "Karı koca hâkime duruşmada gözüaltı", Cumhuriyet, 12 August 2016,
http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/583237/Kari_koca_hakime_durusmada_gozalti.html

Gözaltı kararı çıkarılan hâkim ve savcılar AKP'ye yakın medya kuruluşları tarafından da terörist ilan edilmiştir. Temmuz 2017'de AKP Hükümeti tarafından Adalet Bakanı yapılan Abdulhamit Gül, devletin resmi televizyon kanalı TRT Haber'de yaptığı açıklamada henüz yargılaması bile yapılmayan ihraç ve tutuklu hâkim ve savcılar ile ilgili olarak 'militan' ifadesi kullanarak masumiyet karinesini yok saymıştır.⁸⁸

HSYK'NIN GÖZLEMCİLİĞİ ASKIYA ALINDI

Türkiye'de yargının bağımsızlığına gölge düşmesi Uluslararası yargı kuruluşlarını da harekete geçirdi. Avrupa Yargı Konseyleri Ağı (ENCJ), HSYK'nın bağımsız yargı koşulunu artık taşımadığından endişe duyulduğunu belirterek, gözlemci statüsünü durdurmaya ve aktivitelerden çıkarmaya oybirliğiyle karar verdi.⁸⁹

MAHKEME BAŞKANI DURUŞMA SIRASINDA GÖREVDEN ALINDI TUTUKLANDI

Kırşehir'de yapılan 2 Şubat 2017 tarihli duruşma sırasında, Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı Fatih Mehmet Aksoy (Erdoğan'ın darbeci, hain ilan ettiği, Adana'da MİT Tırları soruşturmasını yürüten savcılar tutuklayan hâkim), tutuklu yargılanan polisleri kast ederek ve delil yetersizliğine dayanarak, "Dayanamıyorum, bunların hepsini serbest bırakacağım" demiştir. Bunun üzerine, duruşma savcısının "İki saat sonra seni Bylock'çu yaparım" şeklinde hâkimi tehdit ettiği iddia edilmiştir.⁹⁰ (Sadece ByLock iletişim programı kullandığı gerekçesiyle on binlerce kamu görevlisi ihraç edilmiş veya tutuklanmıştır.) Mahkeme Başkanı Fatih Mehmet Aksoy'a, duruşma devam ederken HSYK tarafından görevden alındığı bildirilmiştir.

Hâkim Aksoy, duruşma sırasında aldığı bilgi üzerine duruşmaya ara vererek adliyeden ayrıldı, yerine ise mahkeme üyelerinden biri başkan sıfatıyla duruşmaya devam etti. Duruşma kısa bir süre sonra ileri bir tarihe ertelendi. Söz konusu davada, ByLock kullandığı iddia edilen 39'u tutuklu 48 polis yargılanıyordu. Hâkim Aksoy, bir gün sonra ByLock kullanıcısı olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı.⁹¹ Adli

88 "Adalet Bakanı Gül'den KHK açıklaması", NTV, 26 December 2017, <https://www.ntv.com.tr/turkiye/adalet-bakani-gulden-khk-aciklamasi,5BdO1vrU0ku-vocwo2KW2g>

89 "Avrupa Yargı Konseyleri Ağı HSYK'nın Gözlemciliğini Askıya Aldı", Bianet, 9 December 2016, <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/181535-avrupa-yargi-konseyleri-agi-hsyk-nin-gozlemciligini-askiya-aldi>

90 "Türkiye'de Yargının Bağımsız ve Tarafsız Olmadığına Dair Somut Bulgulara Dayalı Rapor-İdari Yargı", nasılyapilabilir1.net, 15 March 2017,

91 "Hâkim FETÖ'cülerini yargılarken açığa alındı", Habertürk, 2 February 2017, <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1376040-hakim-fetoculeri-yargilarken-aciga-alindi>

kontrol hükümleri uygulanarak serbest bırakılmasına rağmen meslekten açığa alındı. Hâkim Aksoy'un ByLock kullanıcısı olmadığı tam 1 yıl sonra tespit edilince görevine iadesine karar verildi.⁹² Bu ve benzeri eylemler nedeniyle hâkimlerin, HSYK ve yürütmeden korkmadan, bağımsız şekilde karar almaları olanaksız hale gelmiştir.

'AKP ÜYELERİ VE YÖNETİCİLERİ HÂKİM YAPILDI, PARTİLİ HÂKİM DÖNEMİ BAŞLADI'

Binlerce hâkim ve savcının Hizmet Hareketi mensubu olduğu gerekçesiyle meslekten ihraç edilmesi ve tutuklanmaları üzerine boşalan görevler için avukatlıktan hâkimliğe geçiş sınavı yapıldı. Adalet Bakanlığı'nın özellikle 24 Nisan 2017'de düzenlediği sınav ve mülakatla göreve getirdiği 1341 hâkimin yüzde 90 oranla AKP'nin il ve ilçe teşkilatları üyelerinden oluştuğu veya AKP referansı bulunduğu ortaya çıktı.⁹³ Hâkim olarak alınan 1341 kişi arasında AKP'nin desteklediği Ensar Vakfı'nın Ankara Şube Başkanı olan Ercan Poyraz da yer aldı.

Hâkim yapılanlar arasında Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın özel kalem müdürü, Danıştay Başkanı Zerrin Güngör'ün Cumhurbaşkanlığı Saray'ında çalıştığı tespit edilen kızı da yer aldı. AKP'li teşkilat yöneticisinin avukatlıktan hâkimliğe alındığını CHP milletvekili Barış Yarkadaş duyurdu. Yarkadaş yaptığı açıklamada, "Referanslar AKP Milletvekillerinden, İl Başkanlarından ve Saray'dan geliyor. Son atanan 1341 kişinin 1100-1200 civarında AKP'li olduğunu biliyoruz. Örneğin Hacer Alan, Melih Gökçek'in (AKP Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı) avukatı. Ceyda Bozdağ, AKP Edirne Merkez İlçe Başkan Yardımcısı. Atananların çoğu AKP'li yöneticiler, bu kişiler sözlü sınavı geçerek hâkim olmaya hak kazandı. Bu nedir? Partili hâkim döneminin başlamasıdır ve parti devletin inşasında yeni bir adımdır. Partili hâkimlik adaletin ölümü demektir. Siz, bu kişilerin adil bir karar vereceğini düşünüyor musunuz?" dedi.⁹⁴ Yazılıda düşük not alan AKP'lilerin mülakatla hâkim yapıldığını anlatan Yarkadaş açıklamasının devamında, "Liyakat sistemi kaldırılmış, partili olmak yeterli sayılmıştır. 4000'e yakın hâkim adayı koşullara uygun olduğu için bu sınava başvurdu. 1341 kişi alındı. Aslında 1500 kişinin alınacağı söylenmişti. Belki ki 1500 AKP'li avukat bulamamışlar. Şu anda hâlâ 200'ün üzerinde hâkim ihtiyacı var. AKP'li olmayan hiç kimseyi atamadılar, bu korkutucu bir gerçek" dedi. CHP, sınavın iptali için mahkemeye başvurdu.

CHP İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş, 24 Nisan'da hâkim yapılan yüzde 90 oranındaki AKP üyesi isimlerden bir kısmını kamuoyuna açıkladı.

92 "ByLock'tan açığa alınan 7 hâkim ve savcı, göreve iade edildi", BİRGün, 3 January 2018, <https://www.birgun.net/haber-detay/bylock-tan-aciga-alinan-7-hâkim-ve-savci-goreve-iade-edildi-198404.html>

93 "Cemaat gitti AKP'liler geldi", Cumhuriyet, 3 May 2017, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/siyaset/733282/Cemaat_gitti_AKP_liler_geldi.html

94 "CHP'li Yarkadaş: Atanan 1341 hâkimin hepsi AKP'li, partimiz bu konuda gensoru verecek", Sputnik, 1 May 2017, <https://tr.sputniknews.com/bidebunudinle/201705011028302460-chpli-yarkadas-atanan-hâkimlerin-hepsi-akpli-gensoru-verecigiz/>

Bu isimlerden bazıları şöyle:

Cumhurbaşkanlığı Hukuk Başdanışmanı Ahmet Karayığit'in kızı Avukat Sevcan Karayığit

Furkan Barutçu: AKP Sultanbeyli İlçe Kurucu Başkanı

İlyas Demircan: AKP Balıkesir İvrindi İlçe Başkanı

Yadigar Demircan: AKP Balıkesir İvrindi İlçe Başkanı'nın eşi, AKP Kadın Kolları üyesi

Ahmet Emre Arıkan: AKP Denizli İlçe Yönetim Kurulu Üyesi

Aslı Arslanhan: AKP Kocaeli Çayırova İlçe eski yöneticisi

Nahide Hakan: AKP Van Kadın Kolları Başkanı

Bekir Yıldız: AKP milletvekilinin yeğeni ve AKP üyesi

Necdet Tarhan: AKP Van Edremit Encümen adayı

Açelya Kahya: AKP Giresun il yönetim kurulu üyesi

Ethem Başer: AKP Giresun il yönetim kurulu üyesi

Cemal Yayla: AKP Giresun üyesi

Ömer Faruk Yanık: AKP Giresun Görele üyesi

İpek Kışlalı: AKP İzmir Karabağlar ilçe yöneticisi

Yavuz Ertugay: Erzurum Ersilader Başkanı (AKP'ye yakınlığıyla bilinen dernek)

Alpaslan Güzel: AKP Kaman eski ilçe başkanı

Neşe Arısoy: AKP Adana Kadın Kolları Başkanı

Ömer Çağlar: AKP Adana Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyesi

Mahmut Çakmak: AKP Adana il disiplin kurulu üyesi

Aslı Çetin Turpçu: AKP Adana Milletvekili adayı

Esra Işıl Sağlam: AKP Adana üyesi

Hüseyin Çamlı: AKP Adana üyesi

Pelin Burçin Dilmen: AKP Adana üyesi

Mustafa Kilitçi: AKP Adana üyesi

Adem Metik: AKP Adana üyesi

Adem Yıldırım: AKP Van İl Başkan Yardımcısı.

“YARGI, TALİMAT ALIYOR”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, yargı kararlarına müdahale ettiklerini açıkça söylemekten çekinmemiştir. 6 Nisan 2017 tarihinde katıldığı bir canlı televizyon programında Erdoğan, ana muhalefet partisi CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun 15 Temmuz darbe teşebbüsünün, “kontrollü bir darbe girişimi” olduğu yönündeki eleştirilerine cevap verirken, şu ifadeleri kullanmıştır: “Cezaevlerinde olanları sen mi içeri soktun? Bu cezaevlerinde olanları yürütme olarak şu anda hükümet ve bizler, müşterek yaptığımız çalışmalarla toparlayıp içeri soktuk. Devletin bütün kademelerinde olanları toparlayıp içeri alan

biz değil miyiz?" demiştir.⁹⁵ Bu ifadelerden hâkimlerin verilen talimatları uyguladığı anlaşılmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda muhtarlar ile buluşma toplantısında konuşan AKP lideri ve Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bazen anneler geliyor, 'Benim evladım suçsuz, günahsız' diyor. Kusura bakma. Suçsuz, günahsızsa zaten bırakıyoruz."⁹⁶ demiştir.

Ana muhalefet partisi lideri CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, yargının mevcut durumunu şu sözlerle açıklamıştır. "Yargı siyasi otorite tarafından teslim alınmış durumda. Yargı hukukun üstünlüğüne ve vicdanına göre karar vermiyor artık saraydan talimat bekliyor 'nasıl karar vereceğim' diye."⁹⁷

AKP ile ittifak içinde olduklarını belirten İşçi Partisi lideri Doğu Perinçek ise bir televizyon programında "Hukuk siyasetin köpeğidir" ifadesini kullanarak Erdoğan'a destek vermiştir. İtalya'daki gladyo benzeri 'Derin devlet' soruşturmaları kapsamında terör örgütü yöneticisi olmakla suçlanan ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılan İşçi Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek ve dava arkadaşları yine AKP hükümetinin bazı yasal düzenlemeleri sayesinde tahliye edilmişlerdir. Perinçek, "bizi hapse attılar biz de onları hapse attık" demiştir.⁹⁸

HAKİM VE SAVCILARIN BAĞIMSIZLIĞINI YOK SAYAN "TALİMAT KİTAPÇIĞI"

Ana muhalefaet partisi CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu, 27 Şubat 2018'de yaptığı Meclis Grup Konuşmasında, hakim ve savcılarının bağımsızlıklarının yok sayıldığını ve yürütme tarafından verilen talimatlar ile hareket ettiklerini belgeleyen bir kitapçığı ortaya çıkardı. Adalet Bakanlığı tarafından bastırılan ve Hâkimler Savcılar Kurulu'nun (HSK) hakimlere dağıttığı 'Ceza İşleri Genel Müdürlüğü Terör Soruşturmaları Bilgi Kitapçığı' açık bir şekilde hakimlerin hüküm verme iradelerini elinden alıyordu. 6 Nisan 2017'de terör suçlarına bakan hâkimler ve savcılara gönderilen kitapçıkta, tutuklu yargılanan hâkimler ve savcılar konusunda mahkemelerin nasıl davranacağına ilişkin şu talimat yer alıyor: "Tahliye konusunda Hâkimler Savcılar Kurulu'yla mutlaka istişarede bulunulduktan sonra irade oluşturulacaktır." Buna göre mahkemeler, sanığın savunmasını alacak, delilleri inceleyecek, tanıkları dinleyecek ve yasalar çerçevesinde sanığın tutuksuz yargılanmasına karar vermek isteyecek ancak, HSK'nın onayını

95 "Cumhurbaşkanı Erdoğan: Cumhurbaşkanı gücünü partisinden alacak", Sabah, 6 April 2017, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2017/04/06/cumhurbaskani-erdogan-canli-yayinda-sorulari-yanitliyor>

96 "Suçsuz, günahsızsa zaten bırakıyoruz", Ajansim, 11 January 2018, <http://ajanssim.com/haber-sucsuz-gunahsizsa-zaten-birakiyoruz-322>

97 "Kılıçdaroğlu: Yakında onların isimlerini açıklayacağız", Hürriyet, 28 January 2018, <http://www.hurriyet.com.tr/kilicdaroglu-yakinda-onlarin-isimlerini-aciklayacagiz-40724141>

98 "Perinçek'ten olay sözler: Bizi hapse attılar biz de...", İnternetHaber, 12 February 2018, <http://www.internethaber.com/perincekten-olay-sozler-bizi-hapse-attilar-biz-de-1846453h.htm>

almadan bu davalarda tahliye kararı vermeyeceklerdir.

Bu arada HSK'nın bir yargı organı olmadığını, siyasi bir yapı olduğunu ve hükümetin kontrolünde olduğunu hatırlatmak gerekiyor.

Siyasi bir kişilik olan Adalet Bakanı HSK'nın başkanıdır. Siyasi atamayla görev yapan müsteşar, HSK'nın tabii üyesidir. Ayrıca HSK üyelerinin tamamı yeni sistemde siyasi organlar tarafından atanmaktadır. Çünkü HSK üyelerinin yarısının atamasını yapan 'Cumhurbaşkanı' sıfatı taşıyan Tayyip Erdoğan aynı zamanda iktidar partisinin AKP'nin genel başkanıdır. Geri kalan üyeler ise, çoğunluğunu yine iktidar partisinin oluşturduğu Türkiye Büyük Millet Meclisince atanmaktadır.

"MAHKEMELERDE OLMAYAN DELİLLERE SAHİBİZ"

HSK'nın siyaseten tarafsız kabul edilemeyeceği Venedik Komisyonu'nun 13 Mart 2017 günlü raporunda da açıklanmıştır. Dolayısıyla HSK'nın mahkeme kararlarını denetleme yetkisi yoktur. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 9'uncu maddesi de: "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır." Demektedir.

Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) Başkanvekili Mehmet Yılmaz, CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun gündeme getirdiği kitapçığı ve "tahliye konusunda HSK ile mutlaka istişarede bulunulduktan sonra irade oluşturulacaktır" ifadesini doğruladı. Kendilerinde mevcut bulunduğunu belirttiği delil havuzunun mahkemelerde olmadığını savundu. Yılmaz yaptığı açıklamada; "Hâkim ve savcı soruşturmaları iki ayaklıdır. Biri ilk derece mahkemelerinde yürütülen soruşturmalardır, diğeri ise bizim yürüttüğümüz disiplin soruşturmalarıdır. Disiplin soruşturmaları sebebiyle –bunlar arasında terör örgütü üyesi olmaları dışında görevi kötü kullanarak örgüt lehine işlediği eylemlerle ilgili soruşturmalar da var– bizde bir delil havuzu oluştu. Mahkemelerdeki yargılamalarda bizdeki deliller olmuyor. Yani bizdeki soruşturma dosyasındaki deliller, onlar da bulunmayabiliyor. Adalet Bakanlığı bu sebeple 'HSK ile istişare edin' dedi. Yoksa 'Tahliye etmeden önce HSK'ya sorun' gibi bir şey olması mümkün değil." Dedi.⁹⁹

99 "HSYK fişlemesi mi: Elimizde akrabalarla ilgili delil havuzu var", Kronos, <https://kronos34.news/tr/hsk-baskanvekili-yargiya-talimat-belgesini-dogruladi/>

HAKİM-SAVCI ADAYLARINA RADİKAL İSLAMCILARDAN EĞİTİM SEMİNERİ

AKP hükümeti, yargı kurumlarını teşkilat üyeleriyle dizayn ederken diğer taraftan da bazı dernekler aracılığıyla hukuk fakültesi öğrencilerine yönelik eğitim faaliyetlerine başlamıştır. Özellikle Adalet ve Medeniyet Derneği, organize ettiği toplantılar ve üst düzey isimlerin katılımı ile dikkat çekmektedir. Son dönemde yargıya atamalarda dernek üyelerinin sayıca çokluğu dikkat çekmiştir.¹⁰⁰

Derneğin gittikçe güçlendiği ve günümüzde Adalet Bakanlığı'na personel atamalarında etkili bir kuruluş haline geldiği iddia edilmektedir.¹⁰¹ Bir Adalet Bakanlığı çalışanının Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na (TİHEK) başvurarak, bakanlık içerisinde "Adalet ve Medeniyet isimli bir oluşum olduğunu ve bu grubun personel atamaları da dahil olmak üzere birçok konuda söz sahibi olduğunu" ihbar etmiştir. İhbarda derneğe üye olmayanların atamalarının engellendiği ve cezalandırıldıkları ileri sürülmüştür.

Derneğin internet sitesinin ana sayfasında, "Tüm mazlumların kurtuluşu için adalete dayalı yeni bir dünyanın ve İslam Birliği'nin kurulması canla başla çalışacağız." ifadeleri yer alıyor. Dernek İçişleri Bakanlığı'nın desteğiyle meslek tanıtım toplantıları ve Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Yargıtay ve TBMM ziyaretleri gerçekleştiriyor. Eğitim seminerlerine cihatçı fikirleriyle bilinen fanatik İslamcı isimleri davet eden dernek, hükümet tarafından tasfiye edilen yargı mensuplarının yerine getirilecek hâkim ve savcı adayları yetiştiren bir çeşit insan kaynakları ofisi olarak görülüyor.¹⁰²

Eğitim seminerlerine katılan isimlerden Nureddin Yıldız, Suriye'den Çin'e yapılan cihad savaşlarını açıkça desteklemesiyle ve radikal açıklamalarıyla tanınıyor. Yıldız, ABD'nin terör örgütü listesinde yer alan Ahrar el-Şam'ın Eylül 2014'te öldürülen lideri Ebu Abdullah el-Hamavi (Hasan Abbud) ile olan yakın ilişkisi ile biliniyordu.¹⁰³ Bir başka radikal din adamı İhsan Şenocak da Adalet ve Medeniyet tarafından hukuk fakültesi öğrencileri için düzenlenen eğitim seminerlerinin konuşmacıları arasındadır.

Suriye'deki intihar saldırılarını ve silahlı isyanları onaylayan Şeyh Yusuf El-Karadavi liderliğindeki Doha merkezli Uluslararası Müslüman Alimler Birliği (IUMS) üyesi Hamdi Arslan da hâkim savcı adaylarına hitap eden konuşmacılar arasında yer alıyor. Grup tarafından düzenlenen toplantı, seminer ve çalıştaylara, Adalet Bakanı, Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) üyeleri, Anayasa Mahkemesi, Danıştay ve Yargıtay üyeleri ile üst düzey yargı mensupları katılıyor.

100 "Hâkim-savcı atamalarına yandaş damgası", Cumhuriyet, 28 Mayıs 2020, <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/hakim-savci-atamalarina-yandas-damgasi-1741449>

101 "Adalet Bakanlığı'nda yeni cemaat iddiası: Bakanlık çalışanı aylar önce uyarmış", Birgün, 30 Mayıs 2020, <https://www.birgun.net/haber/adalet-bakanligi-nda-yeni-cemaat-iddiasi-bakanlik-calisani-aylar-once-uyarmis-302711>

102 "Radical Islamists tapped to be judges and prosecutors in Turkey", Turkish Minute, 6 December 2017, <https://www.turkishminute.com/2017/12/06/opinion-radical-islamists-tapped-to-be-judges-and-prosecutors-in-turkey/>

103 "Nureddin Yıldız'dan Ahrar'ın Şehit Liderine Mektup", haksözhaber, 11 September 2014, <http://www.haksözhaber.net/nureddin-yildizdan-ahrarin-sehit-liderine-mektup-51894h.htm>

AVRUPA YARGI ÖRGÜTLERİ "TÜRK YARGISI TAMAMEN CUMHURBAŞKANI'NA BAĞLI"

Avrupa Yargı Örgütleri (AEAJ, EAJ, MEDEL ve Judges4J), ihraç edilip tutuklanmış Türk hakim ve savcılarının AİHM'deki davalarına katılma başvurusunun 28 Ocak 2021 tarihli kararıyla reddedilmesi üzerine yaptığı açıklamada, Türk yargısının geldiği durum ile ilgili önemli tespitlerde bulunulmuştur.

4 yargı örgütünün imzasını taşıyan açıklamada, Türkiye'de yıllardır, hakimlerin ve savcılarının, silahlı terör örgütlerine üye oldukları veya -destekledikleri iddiasıyla haksız yere tutuklandıklarına dikkat çekilmiştir.¹⁰⁴ Hakim ve savcılarının Türk yargısı tarafından adil bir şekilde yargılanma umutlarının hayal kırıklığına uğradığı vurgulanan açıklamada, "bu da Türk yargısının tamamen Türkiye Cumhurbaşkanı'na bağlı olması nedeniyle şaşırtıcı değildir." Denilmiştir.

Türk yargı mensuplarının, AİHM'e yapmış oldukları başvuruların çoğunun sonuçsuz kaldığı bilgisi verilerek bu durumun sonuçlarının telafi edilemez olduğuna dikkat çekildi. Açıklamada, "Bu kişiler, sağlıklarını ve yaşamlarını tehlikeye atan insanlık dışı cezaevi koşullarına maruz kalırken uzun bir bekleme süresi geçmektedir. ...AEAJ, EAJ, MEDEL ve Yargıçlar için Yargıçlar birliğinden oluşan Türkiye'de Bağımsız Yargı Platformu, Türkiye'deki gelişmeleri ve AİHM'deki yargılamaları izlemeye devam edecek ve haksız yere zulüm gören Türk hâkim ve savcılarının her zaman ve gerekli olduğu her yerde destek olmaktan vazgeçmeyecektir."

HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ ENDEKSİ'NDE TÜRKİYE GERİYE GİDİYOR

World Justice Project (WJP) 2008 yılından bu yana her yıl Hukukun Üstünlüğü Endeksi yayınlıyor. Zamanla bu endekste sıralamaya dahil etmiş olduğu ülkeleri arttıran WJP'nin 2020 raporunda 128 farklı ülke karşılaştırıldı. WJP'nin ülkeleri şu 8 farklı başlık altında değerlendirerek ve puanlama yapıyor; hükümet yetkilerinin kısıtlanması, yolsuzlukların önlenmesi, yönetimde şeffaflık, temel haklar, nizam ve güvenlik, idari yaptırımlar, adil hukuk ve cezai adalet.

WJP'nin 2020 raporuna göre ise Türkiye hukukun üstünlüğünde 128 ülke arasında 107. sırada yer alıyor. Türkiye aynı endekste 2014'te 59, 2015'te 80, 2016'da 99'uncu sırada bulunuyordu. Türkiye'nin 2013'te 97 ülke içinde 39. sırada olduğu dikkate alınırsa büyük bir düşüş olduğu ortaya çıkıyor.

104 "Avrupa Yargı Örgütlerinin (AEAJ, EAJ, MEDEL ve Judges4J), ihraç edilip tutuklanmış Türk hakim ve savcılarının AİHM'deki davaları hakkında açıklaması," Freejudges.eu, 16 Şubat 2021, <https://www.freejudges.eu/tr/2021/02/16/avrupa-insan-haklari-mahkemesi-aihm-baskaninin-28-ocak-2021-tarihli-ucuncu-taraf-mudahaleci-olarak-katilma-basvurulari-ile-ilgili-red-karari-hakkindaki-aciklamasidir/>

17-25 ARALIK 2013 SONRASI TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

Turkey Ranked 107th Across 128 Countries, 2020

Compare 2020 score rankings for Turkey by toggling between global, Eastern Europe & Central Asia regional peers, and Upper Middle income peers.

GLOBAL REGION INCOME GROUP

Yıl	Hukukun Üstünlüğü Endeks Puanı (0-1)	Sıralama
2012-2013	0.55	39/97
2014	0.5	59/99
2015	0.46	80/102
2016	0.43	99/113
2017-2018	0.42	101/113
2019	0.42	109/126
2020	0.43	107/128

Source: [WJP](#)

A Flourish data visualization

Hukukun Üstünlüğü Endeksi | WJP, 2020

Sıralama	Ülke	Puanı
107	Türkiye	0,43
108	Nijerya	0,43
109	İran	0,43
110	Angola	0,43

3. BÖLÜM

MAĞDURİYETLER

YARGI MENSUPLARINA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

AST raportörüne konuşan tutuklu yargı mensuplarının aileleri, yaşadıkları mağduriyetleri dile getirirken isimlerinin deşifre olmaması konusunda güvence istemiştir. Gerekçe ise cezaevindeki şartların ağırlaşacağı veya cezaların artacağı şeklinde açıklanmıştır. Bilgisine başvurulana, görüşülen hâkim ve savcılar da anlattıklarının öğrenilmesi üzerine tutuklanma tehlikesiyle karşılaşacaklarını ifade etmiştir. Bu nedenle bazı anlatımlarda bulunan isimler kodlanmıştır veya gizlenmiştir.

15 Temmuz darbe girişimi sonrası tutuklanan hâkim ve savcılar özellikle yasaları aykırı olarak uzun süreli hücre cezalarına tabi tutularak işkence ve kötü muameleye maruz bırakılmıştır. Geç açılan davalar nedeniyle tutukluluk süresi neredeyse 2 yıl geçmesine rağmen kendilerini savunma hakkı bula-mayan hâkim ve savcılar olmuştur.

Eski milletvekili ve hukukçu Hüseyin Aygün'ün Kasım 2016'da yaptığı açıklamaya göre tutuklu hâkim savcılarının 680'i tek başlarına hücre denilen tecrit ortamında tutulmuştur. Cezaevinde disiplini bozan hükümlülerin disiplin soruşturması sonrasında İnfaz Yasası'nın 44. Maddesine göre, en fazla 20 gün verilebilen hücre cezası tutuklu hâkim ve savcılara tam 2 yıl uygulanabilmiştir. Hâkim savcı yakınları, fişleme listelerine göre isimleri öne çıkan bazı yargı mensuplarının Adalet Bakanlığı'nın talimatıyla, hücrelerde tutulduğunu iddia etmektedir. Bu listelerde Yüksek yargı üyeleri, komisyon başkanları, başsavcılar ve önemli davalara, soruşturmalara bakmış hakim ve savcılar ağırlıklıdır. Hücreden çıkartılıp normal koşu-ya geçen hâkim ve savcılarının ortalama 12 ay tecritte kaldığı ifade ediliyor. **İlk 2 yılını hücrede geçiren hâkim savcı sayısının 450 civarında olduğu belirtilmektedir.**

Aile yakınları yasadışı şekilde 12-24 ay arası değişen sürelerde hücrede tutulmaları nedeni ile intihar eğiliminde olan, akıl sağlığını kaybeden yada buna dair belirtiler görülen onlarca hâkim-savcı olduğu bilgisini paylaşmıştır. Bir avukat, 2 ayda bir görüşebildiği hâkim müvekkilinin son görüşmede sorularına mantıklı cevaplar veremediğini bazen kendi kendine farklı konularda konuşmaya başladığını anlatmaktadır.

Yasada yeri olmayan bu kadar uzun süreli hücre uygulamasına, tutukluların yaptıkları itirazlardan çoğunluğuna cevap dahi verilmemektedir. Bu konuda ısrarcı olan bir savcıya bulunduğu cezaevinin 2. Müdürü; **“sizleri ya itirafçı olsunlar ya delirsinler ya da intihar etsinler” diyerek buralara koydu-lar, boşuna uğraşma, istesek de sizi çıkaramayız, emir yukardan geldi” cevabını vermiştir.**

Tutuklandıktan sonra cezaevinde intihar ettiği öne sürülen ancak ailesinin intihara şüphesiyle yak-laştığı Bursa Cumhuriyet savcısı Seyfettin Yiğit ile ileri derecede hastalığına rağmen gözaltında kötü muamele gören ve meslekten ihraç edilen 29 yaşındaki Danıştay tetkik hâkimi Mehmet Tosun hayatı-

nı kaybetmiştir. Halen tıbben cezaevinde kalmaları mümkün olamayacak derecede hastalığı (kanser, kalp rahatsızlığı, böbrek yetmezliği vb..) bulunan hâkim savcılar vardır. Bu isimlerden Yargıtay üyesi Mustafa Erdoğan hayatını kaybetmiştir.

Tutukluların yüzde 90'ı hakkında, tutuksuzların da yarısından fazlası hakkında bir yıl sonra iddianame düzenlenmiş ve yargılamalarına başlanmıştır. Tutuklu bazı hâkim savcılar hakkında kararlar verilmeye başlanmıştır. Verilen hapis cezaları genelde örgüt üyeliği suçlamasıyla 6 yıl 3 ay ya da 7 yıl 6 ay hapis cezasıdır. Bazı hâkim savcılar hakkında ise yine aynı suçlamadan 9 yıl yada 10 yıl 6 ay gibi üst sınırdan ceza tayin edilerek cezalandırma yoluna gidilmektedir. Bunun birden fazla örneği basına yansımıştır.

Hâkim savcılar hakkındaki hazırlanan ilk iddianamelerin neredeyse tamamı 60-70 sayfa arasında. İddianamelerin 55-60 sayfası idari bir kurul olan HSYK'nın yargı denetimine tabi ancak henüz hiçbir yargı denetiminden geçmemiş ihraç kararlarının birebir kopyasıdır. Bu metne sadece iki-üç sayfa şüpheliye ait içerik eklenerek iddianame düzenlenmektedir. Birbirinden farklı illerde görev yapan onlarca farklı savcının aynı cümlelerle iddianame tanzim etmesi fiilen imkansızdır. Bu durumun tek bir izahı vardır Hâkimler ve Savcılar Kurulunca soruşturma yürüten savcılıklara bu metnin kullanılması talimatı gitmiştir.

Hâkim savcılar hakkında düzenlenen iddianamelerin tamamında; 17-25 Aralık Yolsuzluk soruşturması, Suriye'ye silah taşıyan Mit Tırları soruşturması, İzmir askeri casusluk soruşturması, Ergenekon, Balyoz Darbe Planı, Kurtoğlu davası, Selam Tevhit-Kudüs Ordusu dosyası gibi soruşturma ve davalarda görev alan hâkim savcılar hakkındaki idari soruşturmalara yer verilmiştir. Bu soruşturmalarla hiç ilgisi olmayan hâkimler ve savcılar fişleme listelerinden yola çıkılarak somut delillersunulmadan terör örgütü üyeliğiyle suçlanmıştır.

Hâkim savcılar hakkında yazılan ve tek merkezden gönderildiği anlaşılan iddianamelerdeki ortak suçlamalar şunlar;

1) "2014 HSYK seçimlerinde bağımsızlar lehine seçim faaliyeti yürütmek."¹⁰⁵ Bu iddia hemen hemen tüm şüpheli yargı mensuplarına yöneltilmiş. Anayasal bir hak sanki suçmuş gibi sunulmuştur. Oysa 2014 HSYK seçimini Yüksek Seçim Kurulu yaptı ve adayların aday olma yeterliliğini de YSK onayladı. Anayasanın tanıdığı bir hakkın kullanımından suç üretilmektedir. Yine bazı hâkim savcılarının iddianamesinde; "hâkim savcılarının kullandığı adalet.org sitesinde adaylığını açıklayan ve buna dair yazı yazan bağımsız bazı adayların yazısının altına "Hayırlı olsun" gibi destekleyici yazı yazıldığı" iddiasına yer verilerek bu sanki suçmuş gibi ortaya konulmuştur.

Tutuklu hâkim ve savcılar, aile yakınların iddianamelerdeki tek ortak suçlama olarak HSYK seçim çalışmasının gösterilmesine dikkat çekiyor. Tüm ihraçlar ve tutuklamaların 2014 HSYK seçim döneminde MİT ve adliyelerdeki hükümet yanlısı Yargıda Birlik Platformu üyelerinin fişleme listelerine dayandığını belirtiyor. Kendisini ateist olarak tanımlayan tutuklu bir hâkim de sırf bu listelerde olduğu için cezaevinde olduğunu belirtiyor. HSYK seçimlerinde sosyal medya üzerinden hükümet destekli üyelere oy

105 "2014 HSYK Seçimlerine İlişkin İddialar", Savunma Hakkı,
<http://www.savunmahakki.com/2014-hsyk-secimlerine-iliskin-iddialar/>

vermeyin çağrısında bulunduğu için ve iki bağımsız adayı da açıktan desteklediği için o dönemde kendisine “kripto paralel” lakabı takıldığı ifade ediliyor.

MIT’in listesinde olan hemen hemen tüm hâkim savcılarının iddianamesinde “ByLock kullandığı” iddiası var. Bazı hâkim ve savcılarla ilgili suçlamalarda ise milyonlarca insanın kullandığı whatsapp, Kakaotalk, Tango gibi uygulamaları kullandığı iddiası yer alıyor. Bu programlar aracılığıyla örgüt üyesi yargı mensupları ile görüştüğü suçlamasına yer veriliyor. Bir iddianamede “Kakaotalk programı ile tutuklu 4 hâkim savcı ile görüştüğü tespit edildi” denilerek suçlama yöneltilmiş ve Kakaotalk kullanmak suç delili olarak gösterilmiştir. Görüştüğü hâkim savcılarının ise adliyede birlikte görev yaptığı kişiler olduğu tespit edilmiştir.

İddianamelerde yer alan ve terör örgütü üyeliğine delil olarak gösterilen bir başka suçlama ise, “Mesleki yurtdışı seyahatlerine ya da yurtdışı dil eğitimine katılarak emsalleri arasında temayüz etme.” ifadesiyle tanımlanmış. Tüm soruşturmalarda bu araştırmanın yapıldığı anlaşıyor. Hizmet Hareketi’nin kendi üyelerini yurtdışı gezilerine ve dil kurslarına göndererek mesleki başarı yakalamalarını sağladığı iddia ediliyor. Oysa şu an HSK’da, Adalet Bakanlığı’nda görevli tüm üst düzey yetkililer, tetkik hâkimleri bu gezilere ve kurslara o tarihlerde defalarca katıldığı belirtiliyor. 3 günlük İngiltere gezisi nedeniyle suçlanan bir tutuklu hâkim ise halen Adalet Bakanlığı’nda Genel Müdür görevinde olan yargı mensubuyla birlikte gittiği belgelemiştir.

“Lisede cemaat dershanesine veya kolejine gitmek”. Birçok iddianamede bu da delil olarak sunulmuştur. Oysa Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın damadı ve eski Ekonomi Bakanı Berat Albayrak da bu dersane ve kolejlere giden yüzbinlerce öğrenciden biridir.¹⁰⁶

“HSYK’nın ihraç kararı” da tüm iddianamelerde sanki ceza hukuku açısından kesin bir delilmiş gibi konulmuş. İdari bir karar olmasına rağmen tüm hâkim savcılar bu tek tip bireysel gerekçe içermeyen karardan dolayı tutuklandı.

“Bank Asya’ya para yatırma, Digitürk iptali, Gazete aboneliği” de her birey için araştırmış ve iddianameye yazılmış.

İddianamelerde delil olarak gösterilen bazı maddeler;

Şüphelinin bilgisayarında yapılan incelemede 2015 yılında www.rotahaber.com isimli siteye giriş yaptığının tespit edildiği, bu sitenin örgüt talimatıyla kurulan bir site olduğu ve yasaklandığı, “bügüntv logosunun bulunduğu fotoğraf tespit edildiği.

Şüphelinin bilgisayarında yapılan incelemede Fetullah Gülen ile ilgili haberleri takip ettiğinin anlaşıldığı (iki adet haber linki)

2014 HSYK seçimlerinde sandıklar açılınca ve oy sayımı yapılırken orada bulunduğu ve izlediği.

Şüphelinin bilgisayarında VPN programı tespit edildiği. Bu program ile cemaatin internet sitelerine girdiğinin değerlendirildiği.

Vatandaş M..S... nin ihbar dilekçesi göndererek tutuklandığını öğrendiği savcı A.’nın Fetö üyesi ol-

106 “Bakan Berat Albayrak: Evet, cemaat okulunda okudum ama...”, Cumhuriyet, 15 December 2017, http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/886626/Bakan_Berat_Albayrak__Evet__cemaat_okulunda_okudum_ama....html

duğunu söylediği. HSYK'ya dilekçe gönderen adliye çalışanı ...'in tutuklanan hâkim ...'nın kendisine haksız yere disiplin cezası veren hâkim olduğunu, FETÖ'cü olduğunu bildirdiği.

... isimli avukatın "dosyada haksız karar vermişti, şimdi tutuklanmış, FETÖ'cü olduğunu biz biliyoruz" diye dilekçe gönderdiği.

TUTUKLU YARGI MENSUBU DİYARBAKIR'DA YAŞADIKLARINI ANLATTI

Darbe girişiminin bastırılmasının hemen ardından HSYK tarafından yayınlanan listelerde adı geçen hâkim ve savcılar gözaltına alınmaya başladı. Tutuklu bir yargı mensubu, 16 Temmuz 2016'da yaşadıklarını mektubunda şöyle anlattı:

"Hâkim ve savcılar ağır cezalı (cinayet, rüşvet alma gibi) bir suçüstü yakalanma durumu hariç asla gözaltına alınamaz, tutuklanamaz, üzerleri aranamaz, ev ve işyerleri de aranamaz. Bu Anayasal bir hak-
tır ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nda da özel olarak düzenlenmiştir. Bu nedenle terör örgütü üyeliği suçlaması ile bir hâkim savcı gözaltına alınamaz hatta hakkında doğrudan soruşturma dahi yapılamaz. Çünkü terör örgütü üyeliği suçunda suçüstü durumu olamaz, hele hele yirmi yıl önce gidilen dersane, iki yıl önceki HSYK seçimleri, bir yıl önce kullanıldığı iddia edilen Bylock gerekçe gösterilerek asla suçüstü var diyemezsiniz. Olsa olsa bu suçlama ile önce Teftiş Kurulu müfettiş görevlendirir, sonra düzenlenen rapora ve alınacak olura göre soruşturma başlatılabilir. Bunları niye anlatıyorum? Hâkim savcılara yapılan gözaltı ve tutuklama işlemlerinde nasıl kanuna karşı işlem yapıldığını anlamanız için.

"TUTUKLU HAKİM SAVCI ADEDİNCE EVRAKTA SAHTECİLİK YAPILDI"

16 Temmuz 2016'da 2800 civarı hâkim savcı hakkında alınan gözaltı kararları suçüstü haline müsa-
it darbe teşebbüsü suçu gerekçe gösterilerek alındı. Yani aranan bahane darbe teşebbüsünde bu-
lundu. Bu öyle pervasızca yapıldı ki hem 'darbe teşebbüsü' eyleminden suçüstü uygulanıp gözaltına
alma, arama yapma ve tutuklama kararları verildi hem de bu suçla ilgili başka hiçbir araştırma soru-
turma vs. yapılmadan herkes hakkında takipsizlik kararı verildi. Bu açıkça mağdur hâkim savcı sayısı
adedince evrakta sahtecilik suçunu oluşturur. Dönemin HSYK Başkanvekili Mehmet Yılmaz, söz ko-
nusu suçlamanın asılsız olduğunu itiraf etmiştir. Hâkim ve savcılar itirafçılığa teşvik etmek için yalan
beyanda bulunduğunu da açıklayan Yılmaz şunları söylemiştir: "Darbeye teşebbüs noktasında zaten
biz bu yasadaki faydalanmıyoruz. Sadece silahlı terör örgütü üyesi olarak yargılama yapabileceğiz; zira

henüz yargı camiasında darbeye karıştığını, bizzat içinde olduğunu ispat ettiğimiz kimse yok! Onu henüz delillendiremedik. Bizim yargıyla ilgili soruşturmanın tamamı silahlı terör örgütü olmak suçundan dolayı yapılıyor.”¹⁰⁷

Kanuna karşı hile yani kanunun etrafını dolaşıp amaca ulaşmak için en başta soruşturma konusu olmayacağı bilinen suçtan resmi evrak mahiyetinde talepler ve kararlar hazırlandı. Bununla da yetinilmedi, anlatacağım Diyarbakır örneğinde olduğu gibi (neredeyse tüm illerde bu şekilde yapıldı) başta hürriyeti tahdit, konut dokunulmazlığını ihlal gibi ona yakın suç işlendi. Peki Diyarbakır’da ne oldu?

POLİS: “BAŞSAVCININ EMRİ VAR DIŞARI ÇIKANI VURURUM”

16.07.2016 günü saat 08:00’de yani daha darbeye teşebbüs etmiş askerler bile gözaltına alınmadan hatta çoğu belirlenememişken Diyarbakır’daki (fişleme listelerinde isimleri olan) hâkim savcılardan birçoğu “fiili olarak” gözaltına alındı. Lojman bahçe giriş kapısına boydan boya duvara sıfır mesafede bir polis otobüsü park edilerek kapı kapatıldı. Yani fiilen; hukuki anlamda gözaltı işlemi, gerçekte hürriyeti tahdit eylemi başlamış oldu. Lojmanın tek giriş kapısı burasıdır. Malum Diyarbakır’ın güvenlik sorunu nedenine bahçeyi çevreleyen tüm duvarlar yüksek güvenliğini yani tel örgülerle kaplıdır. Kapatılan bu kapıyı bekleyen bekçilere o saat itibari ile Başsavcı tarafından gerekirse silah kullanma emri verildi. Sabah saatlerinde evine kahvaltı için ekmek alma amacıyla dışarı çıkmak isteyen kişilere bir bekçi ve gelen polisler tarafından “çıkamazsınız, başsavcının emri var gerekirse vururum” dendi. Kendisine ellerinde gözaltı kararı olup olmadığı sorulunca “yok ama sözlü talimat var” denildi. Peki bu sözlü talimatı veren kim? Diyarbakır’a tayini çıkan ve 15 Temmuz’dan bir gün önce Diyarbakır’da görev başı başlayan Başsavcı Kamil Erkut Güre. Türkiye genelindeki listelerde adı geçen hâkim ve savcılara gözaltı kararlarını Ankara Başsavcılığı verdi ama bir gün önce geldiği ildeki hâkim savcılarını gerekirse vurduracak kadar motivasyonu bu başsavcıya bir gecede kim verdi? Bu bile tek başına hâkim-savcılara yapılacak bu operasyonun kararının çok önceleri verildiğini ispatlar. Kimin darbeci olduğunun bile belli olmadığı bir gün ve saatte hiçbir kamu görevlisinin, geceyi lojmanda ikametlerinde geçiren hâkim savcıyı vurdurtacak kadar gözü dönmüş olamaz.

Bu hukuksuzluk karşısında bazı hâkim-savcılar ısrarlı ve sert bir şekilde dışarı çıkmak istedi. Çünkü hem ortada yasalara aykırı bir uygulama hatta suç var, hem de böyle bir uygulamayı yapan kişilerin her an her şeyi yapabileceğini düşünerek herkes hayatından endişe etmişti. Polislerle hâkim-savcılar yarım saate yakın bir süre sözlü ve fiili temas ile tartıştılar. Bu arbede ve gerginlik sırasında bir savcının yaz tatili olduğu için kendisini ziyarete gelen babası fenalaşarak kalp krizi geçirdi. Savcı bey babası-

107 “HSYK Başkanvekili: Niyetim itirafçılığı teşvik etmektir!” Habertürk, Sevilay Yılman, 28 Aralık 2016, <http://www.haberturk.com/yazarlar/sevilay-yilman-2383/1341844-hsyk-baskanvekili-niyetim-itirafciligi-tesvik-etmekti>

nın çok acil hastaneye götürülmesi gerektiğini söylediği halde buna bile müsaade edilmedi. Israrlar üzerine başsavcıdan izin almamız lazım diyen polisler telefonla başsavcıya ulaşmak istedi ardından izin verilemeyeceği söylendi. Bunun üzerine savcı babasını bir araca bindirerek "isterseniz beni vurun" diyerek aracı hareket ettirmiştir. Bunun üzerine bir polis amiri tamam bırakın hastaneye gitsin deyip onların gitmesine izin vermiştir. Bu izni veren polis amiri ve orada bulunan polisler sırf bu nedenle yani o savcıyı babası ile hastaneye gönderdiler diye hemen aynı gün açığa alınarak tutuklanmıştır.

GÖZALTINDA KÖTÜ MUAMELE

Sabah 8'den akşam 8'e kadar tüm hâkim savcılar hiçbir yazılı karar olmadan lojmanlarda fiili gözaltında tutulmuştur. 16.07.2016 günü saat 20:30 sıralarında 120 dairelik hâkim savcı lojmanına tam teçhizatlı terörle mücadele polisleri gelerek bu sefer nöbetçi savcı ve Başsavcı ile resmî gözaltı sürecini başlatmışlardır. Saat 23:00 sıralarında da fişleme listelerindeki hâkim savcılar ikametlerinden kelepçe takılarak gözaltına alınmıştır. Aynı zamanda gözaltına alınan herkesin ve listelerde ismi olup da izinleri nedeniyle Diyarbakır dışında olan hâkim savcılarının evinde hukuka aykırı aramalar yapılarak, hiçbir şekilde denetime olanak vermeyecek şekilde tüm bilgisayar, telefon ve dijital eşyalara yasal zorunluluk olan imaj dahi alınmadan el konulmuştur.

Tüm hâkim ve savcılar, Diyarbakır TEM Şube Müdürlüğü nezarethanesine götürülmüştür. Burada birçok hâkim savcı beton zemin üzerinde 4 gün geçirmiştir. Bu 4 günlük sürede geceleri kasıtlı olarak uyumalarını engellemek için fotoğraf çekme, parmak izi alma gibi işlemler yapılmış yine sürekli ışıklar açık bırakılarak beton zeminde dahi uyumaları engellenmiştir. Doktor raporları, emniyet binasına getirilen doktorlara fiili bir muayene yapılmadan imzalatılmak suretiyle düzenlemiştir. 4. gün adliyeye sevk edilen hâkim savcılara o sabah su verilmiş, ardından gece geç saatlere kadar adliye koridorlarında bekletilmelerine rağmen yemek ve su verilmemiştir. Savcılığa ifade için 21:00'den sonra sıra ile çıkartılmış ve lise yıllarından başlayan sorularla her biri saatlerce süren bu sorgularda Diyarbakır gibi sıcaklığın çok yüksek olduğu bir şehirde 24 saate yakın aç ve susuz bekletilmiştir.

Gece yarısından sonra nöbetçi sulh ceza hâkimi yoruldu diyerek evine gitmiş ancak hâkim savcılar, 21 Temmuz öğlen saatlerine kadar görev yaptıkları adliyenin koridorlarında bu kez şüpheli olarak elleri kelepçeli şekilde beton zeminde bekletilmiştir. Tuvalete gitmelerine dahi izin verilmediği için bir yargı mensubu altına işemek zorunda kalmıştır. Yargı mensupları 4 gün önce hâkim savcı olarak görev yaptıkları adliyede, vatandaşın ve özellikle avukatlar ile kendi personellerinin gözü önünde bu şekilde bir güne yakın koridorda tutuldular. Kendilerini bu şekilde görüp ağlayan personelleri olmuştur."

HASTANEDE GÖZALTINA ALINIP TUTUKLANAN YARGITAY ÜYESİ **MUSTAFA ERDOĞAN HAYATINI KAYBETTİ**

Yargıtay 23. Ceza Dairesi Hâkimi Mustafa Erdoğan, AKP hükümetinin yüksek yargı ile ilgili bir dizi değişiklik öngören kanun tasarısının, Anayasa'ya aykırı olduğu yönünde yaptığı açıklamalarıyla biliniyordu. Hâkim Mustafa Erdoğan, sosyal medya hesabı üzerinden de düzenlemenin yüksek yargı organı Yargıtay'dan hükümete biat etmeyen hâkimleri tasfiye etmek için getirildiğini ileri sürdü. Mustafa Erdoğan, 14 Temmuz 2016'da yaptığı açıklamada; "Yargıtay ve Danıştay ile ilgili kanun tasarısının Anayasa'ya aykırı olduğu uzun zaman tartışıldı. Anayasaya aykırılık AKP'li vekiller tarafından da kabul edildiği halde, bilerek ve isteyerek Anayasaya aykırı kanun çıkardılar. Anayasayı yok saymak suretiyle kötü niyetle çıkarılan yasalar yok hükmünde sayılmalıdır. Bu kanunun amacı Yargıtay'ı küçültmek değil biat etmeyenleri tasfiye etmektir. Yargıtay'ın yapısı kökten değişiyor; ama Yargıtay'da bu kadar önemli bir konuda konuşmak adeta tabu" ifadelerini kullandı.¹⁰⁸ Mustafa Erdoğan'ın beyinde tümör tespit edilmişti. Ancak dairedeki iş yoğunluğu nedeniyle tedavisini ertelemiştir.

Bu açıklamadan bir gün sonra 15 Temmuz darbe girişimi yaşandı. 16 Temmuz'da ise polisler tarafından evi basıldı. Mustafa Erdoğan ameliyat olacağı güne kadar teslim olmadı. Gerekçesini kızı Buket Erdoğan şöyle anlattı: "O dönemde hâkim ve savcıların evleri basılıyor, sorgusuz sualsiz tutuklanıyorlardı. Babamın da o süreçte baş ağrıları yoğunlaşmıştı. Beyinde tümör vardı ve 3'üncü evredeydi. Ameliyat olması gerekiyordu. Eğer teslim olursa bu imkânı olmayacaktı diye düşündü sanırım. İyileştiğinde kendisi gidecekti. Sonrasında Antalya'da ameliyat olduğu hastanede yakaladılar babamı."¹⁰⁹

4. derece kanser hastası olan 49 yaşındaki Mustafa Erdoğan, 20 Aralık'ta Antalya Medstar hastanesine giderek beyin tümörü ameliyatı oldu. Ameliyatın ardından vücudunun sol kısmı felç kaldı. Erdoğan'ın hastanede olduğunu öğrenen polis 21 Aralık'ta hastaneyi basarak Erdoğan hakkında gözaltı işlemi yaptı. 10 gün yoğun bakımda polislerin nezaretinde yattıktan sonra 30 Aralık'ta normal hasta odasına çıkarıldı. 1 Şubat'ta Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hastane odasında doktorlar eşliğinde ifadesi alındı. Ancak rahatsızlığı nedeniyle sık sık mola verilmek zorunda kalındı. Sorgu işlemi sonunda tutuksuz yargılanmasına karar verildi.

Ancak Savcı Sinan Tür, karara itiraz etti. Tür'ün itirazını hâkim olan eşi Gülpınar Tür değerlendirdi ve kabul etti. Doktor raporlarına ve kaçma ihtimali olmamasına rağmen Erdoğan, Antalya 3. Sulh Ceza Mahkemesi tarafından 'silahlı terör örgütü üyesi olmak' suçlamasıyla 3 Şubat'ta tutuklandı. Bu ara-

108 @mustafaerdgn68, 14 July 2016,
<https://twitter.com/mustafaerdgn68/status/753529892986388480>

109 'Babamın yasal haklarını elinden alanları ben yargılayacağım', kronos, 29 August 2017,
<http://www.kronos.news/tr/hastanede-olune-terkediilen-yargitay-uyesinin-kizi-buket-erdogan-benden-babami-caldilar/>

da Erdoğan'ın mal varlığına, maaşına ve banka hesaplarına da tedbir konuldu. 6 ay boyunca yatağa bağımlı halde penceresi dahi olmayan tutuklu koğuşu denilen 802 numaralı odada tutuldu. Sadece eşinin görmesine izin verildi. Bu sırada çocuklarına ziyaret yasağı konuldu. Babalarını 6 ay boyunca göremediler.

Güneş görmeyen odada sağlıklı tedavisinin yapılamayacağı, yüzde 83 felçli olduğu, hayati tehlikesinin bulunduğu, doktorların en fazla 2 yıl yaşayabilir şeklindeki raporlarına rağmen yapılan tüm tahliye talepleri reddedildi. Yargıtay üyesi Erdoğan, bilinci kapanana kadar tahliye edilmedi.

MAHKEME, BİLİNCİ KAPANANANA KADAR TAHLİYE ETMEDİ

12 Ağustos'ta yoğun bakıma alındı ve bilinci kapandı. Bunun üzerine ailenin talepleri kabul edildi ve 18 Ağustos Cuma günü savcılığın talebiyle mahkeme tahliye kararı verdi. Erdoğan, bilinci kapalı olarak geçirdiği 4. günün sonunda 22 Ağustos'ta vefat etti. Mustafa Erdoğan yargılanamadan, hakkında somut bir delil ortaya konamadan, iddianamesi bile hazırlanamadan, savunmasını yapamadan hayatını kaybetmiş oldu. Ancak AKP iktidarına yakınlığıyla bilinen medyada sık sık silahlı terör örgütü üyesi olduğuna yönelik haberler yapıldı.

Babasını görebilmek için savcılığa başvurduğunda adliyeden atıldığını anlatan Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi kızı Buket Erdoğan, "Yargılansaydı, kendini savunma hakkı tanınsaydı. Ama hiç biri yapılmadan ceza verdiler. Masumiyet karinesini ihlal ettiler, benim babamla geçirebileceğim günlerimi çaldılar. Benden babamı çaldılar." Diye konuştu.¹¹⁰ Buket Erdoğan babasının hastaneye kaldırıldığı günden itibaren tüm hukuksuzlukları not ettiğini bir gün tüm sorumluların yargılanmasını sağlayacağını açıkladı.

Buket Erdoğan, babasının doğru bildiğini savunmaktan çekinmediği için ona bedel ödetildiğini savundu. Buket Erdoğan: "Babam güçlü olanın değil haklı olanın sözü geçmeli derdi. Bu yüzden Yargıtay yasasını eleştirdi. Onlar da bak sen bizim gücümüzü ciddiye almazsan böyle olur dediler. Onu en temel haklarından mahrum ettiler canına mal oldu. Bu hukuksuzluklar yargının siyasallaşmasının bir sonucu. Birkaç yıl önce lojmanda yaşarken farkettim kutuplaşmayı. Bazı hâkim, savcılar çocuklarını diğerlerinin çocuklarından ayırdı. Birlikte okula gitmelerini bile engellediler. 'Şu kimin çocuğuymuş' demeden bahçede düşen çocuk kaldırılırdı. Zaman oldu ki düşeni kaldırmadan yanından geçtiler. Babamla Yargıtay servisinde otururken, arka taraftan 'Dün akşam (Recep Tayyip Erdoğan'ın) balkon konuşmasını izlemeye gittik. Çok iyiydi' diye bağırarak, gurur duyarak konuşan hâkimler olduğunu görüyordum. O zaman 18 yaşındaydım bir anlam veremiyordum. Şimdi anlıyorum yargının siyasal-

110 'Babamın yasal haklarını elinden alanları ben yargılayacağım', kronos, 29 August 2017, <http://www.kronos.news/tr/hastanede-olme-terkediilen-yargitay-uyesinin-kizi-buket-erdogan-benden-babami-caldilar/>

laşması ne demekmiş. Bunun bedelini babamın canıyla ödeyeceğini düşünemezdim. Bilincini kaybetmeden hemen önce annemin elini tutmuş “Sizi çok seviyorum. Başınızı eğecek bir şey yapmadım. Buket’e büyük bir büro aç’ demiş. Sonra bilinci kapanmış ve birkaç gün sonra da öldü. Görüşmemize izin vermedikleri için not yazmıştı bana. Yazdığı son notta ‘Asla pes etme Buket! Asla pes etme! Adalet bir gün gelecek’ yazıyordu. Adalet bizim için gelmedi. Annemi babamın cübbesine sarılmış ağlarken görüyorum bazen. Hepimiz çok üzgünüz ama çok gururluyuz.” dedi.¹¹¹

AIHM, MUSTAFA ERDOĞAN’IN BAŞVURUSUNDA GECİKTİ

Ailesi güneş ışığı bile almayan odada 4. derece kanser hastasının tedavi edilemeyeceği gerekçesiyle verdiği tahliye dilekçelerinden sonuç alamayınca önce Anayasa Mahkemesi’ne (AYM) başvurdu. Erdoğan’ın avukatı Hüseyin Aygün’e mahkeme, “Tutuklunun herhangi bir tehlikede olmadığı” yanıtını verdi. Ardından Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvuru yapıldı. Ancak bu başvurudan da bir sonuç alınamadı. Erdoğan kararı öğrenemeden vefat etti.

Erdoğan’ın yarı felçli bir halde aylarca tutuklu kalmasının ve ailesi ile görüştürülmemesinin skandal olduğunu belirten avukat Hüseyin Aygün, AYM’ye de tepki gösterdi. Aygün, “AYM, tahliye edilmesi gereken bir tutuklu için tahliye kararı vermedi ve o tutuklu öldü. AYM, bu tür kararlarında bağımsız olmalıdır. Mustafa Erdoğan’ın ölümü bir ders olsun.” dedi.¹¹²

CUMHURİYET SAVCISI SEYFETTİN YİĞİT’İN CEZAEVİNDE ŞÜPHELİ ÖLÜMÜ

Hizmet Hareketi’ne yönelik soruşturma kapsamında tutuklanan 50 yaşındaki Bursa Cumhuriyet Savcısı Seyfettin Yiğit, tutuklu bulunduğu Bursa E Tipi Cezaevi’nde şüpheli şekilde hayatını kaybetti. Cezaevi yönetimi, 15 Eylül 2016 gecesi koğuştaki tuvaletinde çamaşır ipi ile kendini asarak yaşamına son verdiğini açıkladı. Verilen bilgiye göre evli ve 4 çocuk babası Yiğit’in cesedi koğuştaki arkadaşları tarafından sabah saat 05.30’da bulundu. Ailesinin açıklamasına göre aynı gün Bayram nedeniyle yapılan açık görüşte savcı Yiğit oldukça moralliydi.

CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, tutuklandıktan sonra cezaevinde ölü bulunan savcı Seyfettin

111 “Tahliye edilmediği için hayatını kaybeden Yargıtay hâkiminin kızı: ‘Adalet bizim için gelmedi’”, GriHat, 28 August 2017, <http://grihat.com/yargitay-hakimi-mustafa-erdoganin-kizi-adalet-bizim-icin-gelmedi/>

112 “Ölene kadar tutuklama”, BİRGün, 24 August 2017, <https://www.birgun.net/haber-detay/olene-kadar-tutuklama-176179.html>

Yiğit'in ölümünün araştırılması gerektiğini belirterek; "Bir şüphe var kafamızda. Seyfettin Yiğit'in öldürüldüğünü düşünüyoruz" dedi.

Yiğit'in ailesi de, savcının ölümünün intihar değil, cinayet olduğunu öne sürdü. Savcı Yiğit'in eşi Ayşe İlknur, çocukları Ayça, Emir Alp, Onur Alp ve Ayşegül Yiğit savcının intihar edecek yapıda bir insan olmadığını açıkladı. Yiğit'in 16 yaşındaki kızı Ayça Yiğit ise babasının Hizmet Hareketi'nden olmadığını, hayatı boyunca Fethullah Gülen karşısında olduğunu söyleyerek, olayın kesinlikle cinayet olduğunu savundu.

Ayça Yiğit babası Seyfettin Yiğit'in, tutuklandıktan sonra cezaevinde birçok mektup yazdığını belirterek, "Kurban Bayramı nedeniyle babam ile açık görüş yaptık. Durumu bayağı iyiydi. Kötü değil. Konuşmalarımızda bize mektuplar yazdığını ve bunları yavaş yavaş göndereceğini söyledi. Babam bu mektupları son anda yazmadı. Bu mektuplar bir gecede yazılacak mektuplar değil. 3-4 tane var. Cumhurbaşkanı'na da yazmış mektup. Ama onlar intihar mektubu değil kesinlikle" dedi.

Bir mektubunda Savcı Yiğit, çok sevdiğini yazdığı Cumhurbaşkanı Erdoğan ile İstanbul Kâğıthane'de ortak tanıdıkları olduğunu, kendisinin onlardan sorulmasını istiyordu. Eşi Ayşe İlknur Yiğit, "Mektubun birine yüzeysel baktım. Eşim 15 Eylül'de intihar etti, mektubun üzerinde ise 19 Eylül tarihi vardı. Belli ki o gün gönderecekti. Mektuptaki kelimeler intihar edecek bir kişinin kaleme alabileceği şekilde değildi. Süreç içerisinde bana ve çocuklarıma önerileri bulunuyordu." dedi.¹¹³

TUTUKLU HSYK ÜYESİ TEOMAN GÖKÇE, 2 YILA YAKIN TUTULDUĞU HÜCREDE HAYATINI KAYBETTİ

Yargıç Teoman Gökçe, HSYK'ya en fazla oy alarak seçilen ikinci üye olarak girmişti. HSYK 1. Dairesi eski üyesi Teoman Gökçe, 15 Temmuz darbe girişimin ardından terör örgütü üyeliği gerekçesiyle tutuklanan hâkimlerden biriydi. Gökçe, Erdoğan hükümeti üyelerinin adının karıştığı 17/25 Aralık yolsuzluk soruşturamalarında soruşturma savcılarının görevden el çektilmesine karşı çıkmasıyla tanınıyordu. Yakınlarından alınan bilgiye göre Sincan Cezaevi'nde sürekli hakaret ve psikolojik işkencenin yanı sıra fiziksel işkenceye de maruz kaldı. Cezaevinde hücrede tutulmasına ve hakkındaki suçlamalara karşı verdiği dilekçeler işleme konulmadı. Tahliye talepleri aynı gerekçelerle reddedildi. Gökçe'nin tutuklanmasının ardından 6 ay aralıkla anne ve babası üzüntüden kalp krizi geçirerek vefat etti.¹¹⁴ Yaklaşık 2 yıldır tek kişilik tecrit odasında tutuklu olarak bulunan Teoman Gökçe, 2 Mart 2018'de hücresinde kalp krizi geçirdi. Hücresinde komşu olan diğer tutukluların durumu anlaması üzerine gardiyanları çağırdığı, acil butonuna bastıkları ancak çağrısı yaklaşık 1,5 saat sonra dönüldüğü iddia edildi.

113 "FETÖ'den tutuklanan savcı intihardan önce 4 mektup yazmış", Milliyet, 25 September 2016, <http://www.milliyet.com.tr/feto-den-tutuklanan-savci-gundem-2316413/>

114 "Hücre işkencesi sonucu ölen hâkim Gökçe'nin anne ve babası da üzüntüden hayatını kaybetmiş", GriHat, 5 April 2018, <http://grihat.com/hucre-iskencesi-sonucu-olen-hakim-gokcenin-anne-ve-babasi-da-uzuntuden-hayatini-kaybetmis/>

Cezaevi yönetimince Teoman Gökçe'nin kalp krizi sonucu vefat ettiği duyuruldu. Gökçe tutuklu kaldığı süre içinde yargılanamadı. Suçlu veya masum olduğu anlaşılamadan hayatını kaybetti. Gökçe'nin eşi Samiye Gökçe öğretmenlik yapıyordu. Biri ilkokul son sınıfta diğeri lise öğrencisi iki çocukları bulunuyordu.

İSTENEN KARARI VERMEDİĞİ İÇİN FİŞLENEN HAKİM KARA, SÜRGÜN EDİLDİĞİ ŞEHİRDE KALP KRİZİ GEÇİREREK ÖLDÜ

30 yıllık Hâkim Abuzer Kara, medya patronu Aydın Doğan aleyhine açılan davada beraat kararı vermesiyle tanınıyordu. Doğan'a ceza verilmesini isteyen Erdoğan'ın karardan sonra dönemin Adalet Bakanı Sadullah Ergin'i arayıp tepki göstermişti. Ergin ise mahkeme hâkiminin Alevi olduğunu kontrollerinin dışında olduğunu anlatmıştı. Tüm bu konuşmalar medyada yayınlanmıştı.¹¹⁵

"Alevi hâkim" olarak fişlenen hâkim Abuzer Kara, İstanbul'dan Ordu'ya sürüldü. Burada ailesinden ayrı olarak görevine devam ederken geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetti. Eski İstanbul Barosu Başkanı avukat Turgut Kazan, Kara'nın ölümünün ardından kişisel Twitter hesabında yaptığı paylaşımda bahsi geçen ses kaydına atıf yaparak, "Medyaya yansıyan haberler unutulmadı. Başbakan önem verdiği bir davanın nasıl beraatle sonuçlandığını soruyordu. Adalet Bakanı da yargıcın Alevi olduğunu söylüyordu. İşte o yargıç Abuzer Kara'ydı. Bu nedenle, bilinen ceza yöntemi kaçınılmaz oldu. Ordu'ya sürüldü. Aile burda, kendisi orda, stres dolu bir yaşam ölümle sonuçlandı. Dolayısıyla, yargıçların ve bütün toplumun, benzer acıları yaşamaması için, yargı bağımsızlığını sağlamamız gerekir" dedi.

Kara, o dönem tartışma yaratan ses kaydının ardından "Alevi hâkim" olarak fişlenmesini şöyle değerlendirmişti: "Ne diyebilirim ki? Bugüne kadar çalıştığım yerler belli, herkes de bilir, tanır. Verdiğimiz kararlar belli. Alevilik, sünnilik falan günümüz koşullarında konuşulacak konular gibi gelmiyor bana."

115 'Alevi' diye fişlenen hâkim, sürgün tayininden sonra hayatını kaybetti!, T24, 6 April 2018, <http://t24.com.tr/haber/alevi-diye-fislenen-hakim-surgun-tayininden-sonra-hayatini-kaybetti,599272>

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ **MEHMET TOSUN HAYATINI KAYBETTİ**

29 yaşında kanser rahatsızlığı bulunan Danıştay Tetkik Hâkimi Mehmet Tosun, KHK ile meslekten uzaklaştırıldı. Ardından 19 Temmuz 2016'da gözaltına alındı. Gözaltına gördüğü kötü muamele sonunda şartlı serbest bırakıldı. Mesleğini yapamadığı gibi sosyal güvenceleri de elinden alınan Tosun bir süre sonra hayatını kaybetti. Bir meslektaşı Tosun'un yaşadıkları ile ilgili bir yazı kaleme aldı:¹¹⁶

"2014 yılı yaz aylarıydı. Bir türlü geçmek bilmeyen öksürük ve yüksek ateş üzerine hastaneye gitti. Yapılan tetkik ve tahliller sonucu akciğerlerinde önemli sorunlar tespit edildi. Hastalığı ilerlemiş, bağışıklık sistemi çökmek üzereydi. Hastaneye yatırdılar...

Bekardı. Hastanede kendisine bakabilecek durumu yoktu. Köyden annesi geldi. Başında refakatçi olarak bekledi. ...Ateşini düşüremiyorlardı bir türlü. 80 kilodan 45'e düşmüştü! Taburcu ettiler... Bağışıklık sistemindeki sorun nedeniyle sürekli steril ortamda bulunması gerekiyordu. Oksijen cihazına bağlı olarak yaşamını sürdürebilirdi. Ailesi olmasa hastane masraflarını bile zor karşılardı.

Kendisini biraz iyi hissedince görevine başladı. Yoğun bir işi vardı. Mesai arkadaşları, yükünü almaya gayret ettiler. Durumuna rağmen özveri ile çalışması takdir toplardı... Bu arada hastalığı da olumlu bir seyre girmiş, evlilik planları yapıyordu...

Tam bu sırada 15 Temmuz darbe girişimi oldu! Kendisi ile hiçbir ilgisi olmayan bir olayın hayatında yeni kırılmalara neden olabileceğini nereden bilebilirdi ki!

15 Temmuz öncesi Danıştay Tetkik Hâkimi olarak görev yapmaktaydı... Darbe girişimden kısa süre sonra binlerce meslektaşı gibi, HSYK tarafından bir gecede görevinden uzaklaştırıldı... Görevden uzaklaştırıldığı gün hakkında Cumhuriyet Savcılığı tarafından gözaltı kararı verildi. Sabahın köründe polisler evini bastı. Hastalığına aldırmaksızın kollarına kelepçe takıp götürdüler. OHAL KHK'si ile 24 saat olan gözaltı süresi 30 güne çıkartıldığı için uzunca bir süre gözaltında tutuldu. Halbuki o, oksijen cihazına bağlanmalı, ilaçlarını almalıydı. Ama kimselere anlatamadı hastalığını, dinletemedi...

Sorgusunda, üniversite hazırlık kursuna gidip gitmediği, öğrenciliğinde nerde kaldığı, HSYK seçimlerinde bağımsız adayları destekleyip desteklemediği gibi darbeye terörle hiç ilgisi olmayan tuhaf sorular soruldu! Elbette bir delil ortaya konulmadı... Adli kontrolle serbest bırakılmıştı.

Terörist muamelesi görmek ağırına gidiyordu. Bunu hiç bir zaman gururuna yediremedi. Hem kendine hem de tanıdığı meslektaşlarına üzülmüyordu... İhraç kararına karşı yapmış olduğu yeniden inceleme talebi, HSYK tarafından Kasım ayında reddedildi. Kararda kendisiyle ilgili en ufak bir gerekçe bulunmuyordu. Ümidi kırılmıştı...

Henüz ihraç kararı kesinleşmeden alması gereken aylığı ve Sosyal Güvenlik hakkı iptal edilmişti.

116 "HSYK ve avaneleri; Hepiniz Oradaydınız...", TR724, 10 March 2017, <http://www.tr724.com/hsyk-ve-avaneleri-hepiniz-oradaydiniz/>

Sağlık güvencesi kalmamıştı. Oysa tedavisinin devam etmesi gerekiyordu... Kimselere sesini duyuramadı. Üzüntüleri birikti birikti, ağır ağır yoruldu kalbi. Ve geçtiğimiz gün; O yargıç.. Geride evliliğinin henüz başında, gözü yaşlı bir eş bırakarak... Öldü... Evvelsi gün; gömüldü!”

Eski CHP’li Milletvekili Avukat Hüseyin Aygün, Twitter hesabından, söz konusu gelişmelerin Tosun’un hastalığını tetiklediğini söyleyerek şu bilgileri paylaştı: “Bugün teyit ettiğim bazı noktalar: 1- Hâkim M. Tosun 15 Temmuz sonrası gözaltına alındı, kötü muamele gördü, 2- Sağlık nedeniyle ‘adli kontrol şartı’ ile serbest kaldı, 3- Ağustos 2016’da HSYK tarafından meslekten ihraç edildi, 4- HSYK yapılan itirazı Kasım 2016’da reddetti, 5- Tüm bu süreç hastalığını artırdı, 2 ay evvel hastaneye yatırıldı, 6 Mart’ta öldü. Bu ‘ölüm’ün sorumlusu kimlerdir sizce? Onu gözaltına alan polis? Meslekten ihraç eden kurul? Hükümet? Hepsi? Kim?”¹¹⁷

HAKİM SEYFULLAH ÇAKMAK’IN ÇOCUKLARI ÇOCUK ESİRGEME’YE ALINMAK İSTENDİ

15 Temmuz darbe girişimi sonrası Hizmet Hareketi’ne yönelik soruşturmalar kapsamında gözaltına alınan yargı mensuplarından biri de eski HSYK Tetkik Hâkimi ve Kocaeli Cumhuriyet Savcısı Seyfullah Çakmak’tı. 3 çocuğundan 2’si yatağa bağımlı ve engelli olan Çakmak, 17 Temmuz 2016’da terör örgütü üyesi olduğu gerekçesiyle tutuklandı. Meslekten atıldı. Seyfullah Çakmak’ın eşi Hacer Çakmak’ın çocukların bakıma muhtaç olması nedeniyle babanın tutuksuz yargılanması yönündeki dilekçesine “çocukların Çocuk Esirgeme Kurumu’na alınabileceği” cevabı verildi.¹¹⁸ Engelli çocuklarına devlet yardımı kesildi. Kocaeli 2 Nolu T Tipi kapalı ceza infaz kurumunda tek kişilik hücrede tutuldu. Günde bir saat havalandırma ve spor hakkını yalnız başına ve kimseyle temas olmadan kullanmasına izin verildi. İki engelli çocuğu bulunan eski savcı Çakmak ailesinin kendisine ihtiyacı olduğunu belgeleyerek tahliye beklerken, başka bir şehire İstanbul Silivri Cezaevi’ne gönderildi. Çakmak’ın eşine de “Engelli çocukların Çocuk Esirgeme Kurumu’na alınabileceği” cevabı verildi.¹¹⁹ Ancak medyada karara verilen tepki ve kampanyalar sonrası karardan geri dönülerek savcı Çakmak yeniden ailesinin bulunduğu Kocaeli ilindeki cezaevine nakledildi.

117 “İhraç edilen hâkim hayatını kaybetti”, odaTV, 8 March 2017, <https://odatv.com/tutuklu-hâkim-hayatini-kaybetti-0803171200.html>

118 “İki engelli çocuğu bulunan eski savcı Çakmak’ın ailesi tahliye beklerken, Çakmak şehir dışına gönderildi”, T24, 5 May 2016, <http://t24.com.tr/haber/iki-engelli-cocugu-bulunan-eski-savci-cakmak-in-ailesi-tahliye-beklerken-cakmak-sehir-disina-gonderildi,402921>

119 “İki engelli çocuğu bulunan eski savcı Çakmak, Kocaeli Cezaevi’ne geri getirildi”, T24, 15 May 2017, <http://t24.com.tr/haber/iki-engelli-cocugu-bulunan-eski-savci-cakmak-kocaeli-cezaevine-geri-getirildi,404360>

Sosyal güvencesi bulunmayan ev hanımı eşi Hacer Çakmak yaşadıkları mağduriyeti şöyle anlattı; “Eşim ile uzun süre çocuk sahibi olmaya çalıştık. 7’nci tüp bebek denememizde şimdi 10 yaşında olan kızım Tuğba dünyaya geldi. Doğuştan metabolik bir rahatsızlık olan ‘nonketotik hiperglisinemi’ ile dünyaya geldi. Kızıma yüzde 98 engelli raporu verdiler. Ardından tek sağlıklı çocuğum Tuğçe dünyaya geldi. 2014’te de en küçük çocuğum Ömer Seyfettin dünyaya geldi ve o da ‘nonketotik hiperglisinemi’. Oğlumun da yüzde 94 engelli raporu var. Eşim dışarıdayken çocukların bakımını büyük ölçü de o yapardı. Kızım 10 yaşında ve onun temizliğini yapmak tek başına imkânsız hale geldi. Çocuklarımızın bakım ve gözetiminde en büyük yardımcım halen tutuklu olan eşimdi. Şu an kızım Tuğba’yı ağırlığı nedeniyle kaldıramıyorum ve kızımı yıkayamıyorum, ne yapmam gerektiğini biri bana söyleyebilir mi? 2 engelli çocuğumun olması beni çok yıprattı. Eşim görevdeyken çocukların bakımında bize yardım eden bir bakıcımız da vardı. Şimdi ben tek kaldım. Annem kalp, ablam epilepsi hastası. Benim ve çocuklarımın tek geçim kaynağı bakım parası olarak iki çocuğum için aldığım 1860 TL. Ama engelli maaşımızı bağlatamadık. Eşime uygulanan tutukluluk bize de ceza oldu. Eşimle haftada bir telefonla ayda bir ise yüz yüze görüşebiliyoruz. Beni her gördüğünde gözyaşlarına boğuluyor. Eşim mesleğinde her daim çalışkan başarılı ve dürüst özgür bir geçmişe sahiptir sicili ve mesleki kariyeri başarılarla doludur, buna rağmen hiçbir ünvanlı göreve getirilmemiş, herhangi bir zümreye grup ve siyasal organın emri otoritesi altına girmemiş, hukukun üstünlüğünü ve Anayasayı kendine rehber edinmiştir, bunun faturasını da ihraç ve tutuklulukla ödemektedir.” dedi.¹²⁰ Savcı Çakmak 8 Kasım 2018’de tahliye edildi ve çocuklarına kavuştu.

CEZAEVİNDE TEDAVİSİ YAPILAMAYAN HAKİM SAVUT HAYATINI KAYBETTİ

Sincan 1. Ağır Ceza Mahkeme Başkanı iken mesleğinden ihraç edildi. Gazeteci Hrant Dink’in öldürülmesiyle ilgili davada MİT görevlilerini yargılanmasıyla adı gündeme geldi. Hakkında silahlı terör örgütü üyesi olmak suçlamasıyla açılan soruşturma kapsamında 1 yılı aşkın süre cezaevinde tutuklu kalan Süleyman Savut, sağlığını kaybetti. Stres ve üzüntü neticesinde rahatsızlığının artması üzerine sevk edildiği hastanede 3 Kasım 2018’de vefat etti.¹²¹

120 ‘Çocuklarım yatalak, eşim içeride’, Milliyet, 11 May 2017, <http://www.milliyet.com.tr/-cocuklarim-yatalak-esim-iceride--gundem-2448271/>

121 “Yunaklı Ağır Ceza Hâkimi Süleyman Savut Hayatını Kaybetti”, Akşehir Postası, 3 November 2019, <https://www.aksehirpostasi.com/yunakli-agir-ceza-hakimi-suleyman-savut-hayatini-kaybetti/20202/>

İKİ KEZ BEYİN AMELİYATI GEÇİREN SAVCI KURİŞ 9 AY TUTUKLU KALDI

Eski Ankara Cumhuriyet Başsavcısı İbrahim Ethem Kuriş (53), AKP iktidarını rahatsız eden kararları ve soruşturmaları nedeniyle hedef olan yargı mensuplarından biriydi. 25 yıllık savcı, hükümet üyelerinin adının karıştığı Deniz Feneri e.V. soruşturmasını örtbas etmediği, 7 Şubat MİT krizi soruşturmasında istenen kararları vermediği için görevden alındı sürüldü. Başsavcı Kuriş, 2013 Mayıs'ta tenzil-i rütbe ile Antalya Başsavcısı olarak atandı. 17-25 Aralık yolsuzluk skandalının ortaya çıkmasının ardından ise Sakarya Bölge Adliyesi Mahkemesi Başsavcılığına atandı ve kısa bir süre sonra da İstanbul Anadolu adliyesine düz savcı olarak gönderildi. Adapazarı'ndaki görevi esnasında beyin kanserine yakalanan Kuriş, iki yıldan uzun bir süre ağır kemoterapi tedavisi gördü ve bu dönemde evinden dışarı çıkamadı.¹²²

Türkiye'de ilk kez "Kadına Şiddet" bürolarını kurduran ve tüm ülkeye yayılmasını sağlayan, Sinop Cezaevi'nde Tekstil Fabrikası açılması projesiyle bilinen¹²³ savcı Kuriş'e, 2014 yılında "akciğer kanseri, kemik ve beyin metastazı" tanısı konuldu. 10.6.2014 tarihinde Yeditepe Üniversitesi Hastanesinde beyin ameliyatı geçirdi. 24.6.2014-30.6.2014 tarihleri arasında Acıbadem Hastanesinde kalça kemiği-ne, akciğerlerine ve beynine radyoterapi uygulandığı, 2.7.2014-4.9.2014 tarihleri arasında kemoterapi gördü. Hastalığın nüks etmesi sebebiyle 18.5.2015 tarihinde ikinci defa beyin ameliyatı oldu. Bu ameliyat sonrası uygulanan radyoterapiye bağlı olarak sağ gözünde %95 görme kaybı oluştu. Doktorlar bağışıklık sisteminin zayıfladığını, özel bakıma muhtaç olduğunu, steril ortamlarda bulunması gerektiğini, her üç ayda bir beyninde MR, akciğerlerinde tomografi ve tüm vücudunda PET-BT kontrolü yapılması gerektiğini belirtmiştir.¹²⁴

Yürümekte zorluk çektiği ve sürekli dinlenmek zorunda kaldığı için son 2 yıl mesleğini yapamayan Kuriş'in İstanbul'daki evi 17 Temmuz 2016'da polis tarafından basıldı. Yüksek yargı üyeleri hakkında suçüstü hali olmadan arama yapılamayacağı belirtilmesine rağmen evde arama yapıldı. Sağlık durumuna rağmen Başsavcı vekili kararıyla gözaltına alındı. 5 gün adliyede bekletilen Kuriş, 21 Temmuz'da "Anayasal Düzeni Ortadan Kaldırmaya Teşebbüs Etme ve silahlı terör örgütüne üye olma" suçlaması ile tutuklandı. Cezaevine konulduktan bir süre sonra da hücre hapsine çarptırılarak tek kişilik odaya konuldu. Yapılan tüm başvurulara rağmen Kuriş, tahliye edilmedi. Anayasa Mahkemesi'ne yaşam hakkının kısıtlandığı ve kötü muamele gördüğü gerekçesiyle yaptığı başvurular sonuçsuz kaldı. Kuriş'in Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı başvuru tutanaklara şöyle geçti: "Gözaltı ve tutukluluk sürecinde sağ-

122 "Darbenin Adaleti Ve Bir Başsavcının Dramı", TR724, 27 August 2016, <http://www.tr724.com/darbenin-adaleti-bir-bassavcinin-drami/>

123 "Kanser Hastası Başsavcı Kuriş'in Eşinden Mektup: "Yoğun Endişe Ve Korku Altındayız", TR724, 24 April 2017, <http://www.tr724.com/kanser-hastasi-bassavci-kurisin-esinden-mektup-yogun-endise-ve-korku-altindayiz/>

124 İbrahim Ethem Kuriş'in Anayasa Mahkemesi'ne 2016/16436 numaralı başvuru üzerine verilen karar", Anayasa Mahkemesi, <http://kararlaryeni.anayasa.gov.tr/BireyselKarar/Content/22017f73-11b4-45d0-9049-8282a0babb21?wordsOnly=False>

lık durumuna ilişkin bilgileri, doktor raporlarını ve hayati risk altında olduğunu adli mercilere ilettiğini ancak tedavisine uygun olmayan koşullarda tutulduğunu, tedavisi için gerekli ilaçları almasına izin verilmediğini iddia etmiştir. Başvurucu, ceza infaz kurumunda tutulmasının yaşamı bakımından yakın ve ciddi bir tehlike oluşturduğunu, hakkında yürütülmekte olan soruşturma kapsamında sağlık durumuna ilişkin şikâyetlerinin değerlendirilmediğini belirterek 20/9/2016 tarihinde tedbir talepli bireysel başvuruda bulunmuştur.”

Meslekten ihraç edilen Kuriş hakkında hazırlanan iddianamede 3 kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ve 15 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı.

Tutukluluğunun 9. ayında hakkındaki iddianame İstanbul Cumhuriyet Başsavcı vekili Önder Yaman tarafından onaylanarak ağır ceza mahkemesine gönderildi. Savcılığın talebini değerlendiren 26. Ağır Ceza Mahkemesi, İbrahim Ethem Kuriş'in yurtdışı yasağı konularak tutuksuz yargılanmak üzere tahliyesine karar verdi.¹²⁵

YARGITAY ÜYESİ HÜSAMETTİN UĞUR'A **5 GARDİYAN İŞKENCE YAPTI,** **DOKTOR 'YARA İZİ YOK' RAPORU VERDİ**

Bazı hakim ve savcılar bir dönem emrinde çalışan polisler ve infaz koruma memurları tarafından fiziki şiddete ve darp eylemlerine maruz kaldı. Bu işkence eylemlerden biri Yargıtay Üyesi Hakim Hüsamettin Uğur'a uygulandı. Kamuoyu Keskin Cezaevi'nde hakim ve savcılara yönelik insan hakları ihlallerini kızı Nalan Dilara Uğur aracılığıyla ulaştırılan mektuplar sayesinde öğrendi.¹²⁶

Yargı mensubu Hüsamettin Uğur, silahlı terör örgütü üyesi olduğu gerekçesiyle 28 Şubat 2019'ta Yargıtay 9. Ceza Dairesi tarafından 10 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. Kırıkkale'nin Keskin ilçesinde 4 yılın üzerinde insan haklarına aykırı şekilde hücre hapsinde tutulan Uğur, 5 gardiyan tarafından işkence gördüğünü açıkladı. Darp izlerinin cezaevi revirinde görevli doktor tarafından da yok sayıldığını ve işkencenin üzerinin örtülmeye çalışıldığını belirtti.

25 yıllık yargı mensubu Uğur'un kızı, cezaevinde yaşanan işkence ve kötü muamele eylemlerini sosyal medyadan duyurduktan ve hukukçuları göreve çağırmaya başladıktan hemen sonra babasının tüm mektuplarına 'sakıncalı' oldukları gerekçesiyle el konulduğu anlattı. Babasının hakkını aradığı için işkence ve kötü muamele görmeye başladığını belirten Nalan Dilara Uğur, genel arama sırasında gar-

125 “Kanser hastası eski başsavcı İbrahim Ethem Kuriş tahliye edildi”, Habertürk, 29 April 2017, <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1478031-kanser-hastasi-eski-bassavci-ibrahim-ethem-kuris-tahliye-edildi>

126 “Mahpus Yargıtay eski üyesi Uğur'a işkence ve tehdit: Kızın kendine dikkat etsin!”, Kronos, 13 Temmuz 2020, <https://kronos34.news/tr/mahpus-yargitay-eski-uyesi-husamettin-ugura-iskence-ve-tehdit-kizin-kendine-dikkat-etsin/>

diyanların Hüsamettin Uğur'un eşyalarını dağıtıp tekmelediklerini, hakaret ve tehdit ettiklerini söyledi. Hüsamettin Uğur bir mektubunda cezaevinde işkence ve kötü muamele yaşandığını şu sözlerle ifade ediyor;

Hücre şartları yazmakla bitmez. Bir kısmını birleşmiş milletlere müracaat amaçlı olarak avukat hanıma yazıp vermiştim. Bunlar kesinlikle insanlık dışı, zalimane, işkence teşkil eden muamelelerdir. Avukat hanımdan isteyip al, benim söylediğimi belirterek, mümkünse ingilizcesi ile birlikte. İşte bu gibi şeyleri mektuba yazamam çünkü kesinlikle o mektup gönderilmez. Burada anayasal bir hak olan şikayet bile açıkça "tehdit" olarak algılanıyor!? ...bu bir insanlık suçu hatta soykırım, söylenmez yazılmazsa nasıl kamuoyu öğrenecek?

Mektubunda birisinin "cezaevinde yüksek yargıçlara, hakim savcılara bunlar yapılıyorsa diğerlerine ne yapılmaz ki" diye yazdığını belirtmişsin. Doğru demiş ama asla tahmin edilemez neler yapıldığı.. 12 Eylül sonrası Diyarbakır cezaevi desem akla neler gelir acaba? Zamanaşımına uğramayan suçlar desem?! Bilenler bilir..

Zaten kamu görevlilerine OHAL Kararnamesi ile getirilen her türlü "adli, idari, cezai, mali dokunulmazlık" kanun hükmü haline getirildi!.. Ve inanıyorum ki en yüksek seviyede sırtları sıvazlanıp her türlü hukuksuzluk içinde teminatlar verilmiştir. Aksi halde asla ve asla mümkün değil bu yapılanların; açıkça, inanılmaz cüret ve cesaretle yapılması!..

BURADAN CESEDİN ÇIKACAK

Hüsamettin Uğur, cezaevlerinde yaşanan insan hakları ihlallerini kızı üzerinden kamuoyuna duyurmasının ardından başgardıyan odasında 5 gardıyan tarafından 17 Şubat 2020'de 1 saat boyunca darp edildiğini, Başgardıyan Bayram Ö. Tarafından tehdit edilerek "buradan cesedin çıkacak" denildiğini, işkence gördüğünü belirterek suç duyurusunda bulundu.

Suç duyurusunda gardıyanlar Emre B., Bayram Ö., Murat Z., Yusuf Y.,nin herhangi bir talebi olmamasına rağmen kendisini başmemurluk odasına götürdüklerini ve dövmeye başladıklarını anlattı. Yüzünden, ağzından kan geldiği halde ıslak bir bezle temizlendiğini ve kurum doktorunun darp edilmesine rağmen herhangi bir darp izi olmadığına dair rapor tuttuğunu anlattı. Cumhuriyet Savcısı Mehmet Çamlı tarafından incelenen suç duyurusu yeterli delil olmadığı gerekçesiyle takipsizlikle sonuçlandı ve kapatıldı.

Nalan Dilara Uğur, babasının şubat ayından beri Keskin C. Başsavcılığına hitaben defalarca şikayet dilekçesi yazdığını, kamera kayıtlarının ve tanık mahkumların dinlenmesini istediği belirtiyor. Fakat savcılığın bunları dikkate almadığını ve dosyayı kapattığını savunuyor.

HAKİMLER NESLİHAN VE HÜSEYİN EKİNCİ'YE TECRİT İŞKENCESİ VE KÖTÜ MUAMELE

Tutuklanan binlerce hâkim arasında Eski Anayasa Mahkemesi Raportörü ve Anadolu Asliye Ceza Hâkimi Dr. Hüseyin Ekinci ile eşi eski HSYK Genel Sekreter Yardımcısı ve Anadolu Adliyesi Hâkimi Neslihan Ekinci de bulunuyor. Neslihan Ekinci 20 günden fazla uygulanamayan hücre hapsinde 1 yıldan fazla bir süre kaldı. Psikolojik sorunlarının nüksetmesi ve intihara teşebbüs etmesi nedeniyle Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesinde tedavi gördü. Cezaevinde kaldığı süre boyunca ağır ilaçlar kullanan Neslihan Ekinci kendisi gibi tutuklu eşiyse ancak 10 ay sonra görüştürüldü. Tutuklandıktan 1,5 sene sonra yapılan ilk duruşmasında mahkeme huzuruna getirilmedi. Cezaevinden savunma yapması istendi. Neslihan Ekinci'nin temizlik takıntısı olduğu bilindiği halde kaldığı hücreyi kendisi temizledikten sonra pislik içerisinde bırakılmış başka hücreye konulduğu ortaya çıktı.

Kızları Zeynep Rana Eknici'nin anlatımlarına göre; Ekinci çifti izinleri nedeniyle darbe girişiminin yaşandığı 15 Temmuz günü memleketleri Bartın'daydı. HSK tarafından izinlerin iptal edildiğini öğrenince görev yerleri İstanbul'a doğru yola çıktılar. Yolda bu kez de HSK'nın açığa alınanlar listesinde isimlerinin bulunduğunu öğrendiler. İstanbul'daki evlerinde arama yapıldığını ve haklarında gözaltı kararı olduğunu öğrenince 18 Temmuz'da İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurdular. 3 gün gözaltında tutulan hâkimler 21 Temmuz'da savcılık ifadeleri alındıktan sonra tutuklanmaları talebiyle 1. Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edildi. Sulh Ceza Hâkimi Hasan Akdemir, Hüseyin Ekinci ve Neslihan Ekinci hakkında, somut bir kanıt göstermeden "darbeye destek oldukları" gerekçesiyle tutuklama kararı verdi. Hüseyin Ekinci Silivri Cezaevi'ne, Neslihan Ekinci Bakırköy Kadın ve Çocuk Tutukevi'ne konuldu. Hâkim Hasan Akdemir'in 60 hâkim ve savcıyı tutukladığı ortaya çıktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'sahte diploması olduğuna dair' haberlere erişim yasağı getirmesiyle tanınan Sulh Ceza Hâkimi Hasan Akdemir daha sonra bir işadamından rüşvet alırken suçüstü yakalanarak tutuklandı.¹²⁷

Hâkim çiftin tutuklandıkları duruşmada yaşananları Hukuk Fakültesi'nde okuyan tek çocukları Zeynep Rana Ekinci şöyle anlattı: "Annemlerin tutuklandıkları duruşmayı unutamıyorum. O günü kâbuslarımda defalarca tekrar yaşadım. Size de anlatacağım; Duruşma başladı sonra içeri girdiler ve savunmalarını yapıyorlar. Pasaportlarının süresi çoktan dolmuş, kendileri geldiler ifade vermeye 'neden kaçalım' diyorlar. 'Kızım var 20 yaşında babam ve annem yatalaktır ilgilenecek kimse yok onunla' diyor annem bağılıyor; 'Ben vatan haini olsam salak mıyım gidip Diyarbakır Lice'de her gece bombalanan o lojmanda yaşarken bu vatan için çalışayım. Ben erkek hegemonyasındaki bir dünyada tırnaklarımla kazıya kazıya geldim ne başardıysam çalışarak başardım sizin gibilere rağmen.' Hâkim (9 ay sonra bir işadamından 50 bin dolar rüşvet alırken suçüstü halinde yakalandı ve tutuklandı) elini masaya vurarak

127 "AKP'nin yargıdaki prenslerinden hâkim H.Akdemir rüşvetten tutuklandı!", Samanyolu Haber, 24 April 2017, <http://www.shaber3.com/akpnin-yargidaki-prenslerinden-hakim-h-akdemir-rusvetten-tutuklandi-haberi/1284741/>

parmağını anneme sallayarak “Kes sesini! Şu an anlattığın hiç bir şey önemli değil. Benim güvendiğim insanlardan oluşan bir whatsapp grubum var orada soruyorum hepinizin adını tek tek ne derlerse o diyor.” Bunu söyledi! Ve bizim aylarımızı çaldı. Karar çoktan belli yargılama bile yok. Savunmanın, akla mantığa davet etmenin anlamı yok. Duruşmaya ara verildi sonra hâkim çoktan belli olan karar için geri döndü. Annemi ve babamı tutukladı. ‘Anayasal rejimi devirmeye teşebbüse suçüstü’ halinden. 15 Temmuz günü Bartın’da babamın köyündeydik. Ortada ne ailemin işlediği böyle bir suç var ne de suçüstü hali. Ancak hâkim tutuklamanın tek yolu suçüstü hali olduğundan başka nasıl kılıfına uyduracaklarını bilemediler. Sonradan suçlamalar değişti silahlı terör örgütü üyeliği oldu.”¹²⁸

Mahkemenin verdiği tutuklama kararıyla birlikte Ekinci çiftinin maaşları kesildi, lojmanlardan çıkarıldı, mal varlıklarına tedbir kararı alındı, sigortaları iptal edildi.

Neslihan Ekinci’ye hükümeti, TBMM’yi, anayasal düzeni devirmeye teşebbüs ve silahlı terör örgütü üyeliği suçlarından 3 kez müebbet ve 15 yıla kadar hapis cezası, eşi Hüseyin Ekinci’ye ise silahlı terör örgütü üyeliğinden 15 yıla kadar hapis istendi. Haklarındaki delil olarak HSK’nın meslekten ihraç kararı ve gizli tanık ifadeleriydi.

Neslihan Ekinci, tutuklandıktan sonra ilk savunmasını 18 ay sonra 4 Ocak 2018’de İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yaptı. Yargılaması hâkimin huzurunda değil cezaevinden SEGBİS (Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi) aracılığıyla yapılan bağlantı yoluyla yapıldı. Ekinci ailesinin avukatı Elkan Albayrak’ın “SEGBİS ile ifade alınması yüz yüzelik ilkesi gereğince savunma hakkının ihlalidir. Müvekkillerin her aşamada müdafii yardımından yararlanmasına engeldir.” şeklindeki itirazlarına rağmen duruşmanın bu şekilde yapıldı.

Neslihan Ekinci, savunmasına tüm suçlamaları reddettiğini belirterek başladı. Ekinci, haklarındaki kararları öğrenir öğrenmez eşiyle birlikte adliyeye başvurdıklarını söyledi. Tutuklama kararına ve haklarındaki suçlamalara anlam veremediğini söyleyen Ekinci cezaevinde yaşadıklarını şöyle anlattı:

“SORGUSUZ TUTUKLANDIM TEK KİŞİLİK HÜCREYE KONULDUM”

“Üç gün gözaltında kaldıktan sonra 21 Temmuz 2016 tarihinde savcılık ifadesi ve 1. Sulh Ceza Hâkimliği’nce yapılan sorgulamadan sonra tutuklandım. O günden beri yani 18 aydır tutukluyum. O arada size on sekiz aylık tutukluluk süremi nasıl olduğunu anlatmak istiyorum. Tutuklandıktan sonra bir buçuk ay boyunca Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nda başka kadın tutuklularla koğuşta kalırken, 8 Eylül 2016 tarihinde cezaevi görevlileri gelerek tek kişilik hücreye konulacağımı söylediler. Tekirdağ Cezaevine sevk edildiğim 22 Mayıs 2017 tarihine kadar Bakırköy’de 3.5 metre karelik

128 “Rüşvetçi Hâkim’in Yıktağı Ailenin Dramını Kızları Anlattı: Annemi Ve Babamı Whatsapp Grubuna Sorup Tutukladı”, TR724, 24 April 2017, <http://www.tr724.com/rusvetci-hakim-akdemirin-yiktigi-bir-ailenin-dramini-kizlari-anlatti-annemi-ve-babami-whatsup-grubuna-sorarak-tutukladi/>

hücrede tek başıma kaldım. 22 Mayıs 2017'de apar topar Tekirdağ Cezaevi'ne sevk edildim. Sebebini başta anlayamadım. Meğer eşimin benimle cezaevinde telefonla görüşebilme isteği Silivri Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilmiş. Ancak bu kararın uygulanmaması için eşimle birlikte Tekirdağ cezaevine sevk edilmişim, bu cezaevinde yine tek kalacağım söylendi. Bir koğuştta tek başıma kalmaya başladım. Ta ki 30 Ekim 2017 tarihine kadar. Bu tarihte yanıma bir buçuk ay sonra bir tutuklu verildi. Size bana uygulanan tecritin yarattığı psikolojik sorunlardan bahsetmek istiyorum. Tek tutulmaya başlandıktan sonra daha öncesinde hiçbir şekilde psikolojik bir sorunum olmamasına rağmen ruh sağlığım bozuldu, dişlerimi sıkılmaktan dişim kırıldı, ağır depresyon ilaçları kullanmaya başladım. 2017 Mart ayında çok ağır sinir krizi geçirdiğim için Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesine kaldırıldım. Bir hafta yatarak tedavi gördüm, çok ağır bir ilaç tedavisi başlatıldı. Bütün sorunların tecrit uygulamasından olduğu belirtilmesine rağmen tecrit devam ettirildi. Son olarak iddianamenin gelmesinden sonra hakkımızda üç kez ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası istendiğini öğrendikten sonra suçsuzluğuma rağmen yine sağlık durumum ağırlaştı. Doktor muayenesinden sonra kullandığım ilaçlar değişti. Daha ağır ilaçlar kullanmama karar verildi. Cezaevi idaresi bende oluşan yaşama isteğinde azalma, yine ruh sağlığıma yönelik ciddi bozuklukları fark edince yanıma bir kişi verildi. Halen ağır depresyon ilaçlarımı kullanmaya devam ediyorum.”

Neslihan Ekinci'nin 25 sayfalık savunmasının sadece bir kısmı tutanağa geçirildi. Ekinci'nin, doktor raporuna rağmen tecrit uygulamasının devam ettirilmesi üzerine intihar teşebbüsünde bulunduğu ve gardiyan nezaretinde ilaçlarının içirildiğini anlattı.

Hizmet Hareketiyle hiçbir ilişkisi olmadığını, devlet okullarında eğitim gördüğünü ve öğrencilik hayatını boyunca ailesinin yanında kaldığını anlatan Neslihan Ekinci, hâkimlik görevine terörle mücadelenin yoğun yaşandığı Diyarbakır Lice'de başladığını belirtti. Lice'de 15 ay boyunca tek başına çalıştığını, kaldığı lojmanların defalarca terör eylemleriyle bombalandığını, bir saldırı sonrasında kaldığı dairenin balkonu çöktüğünü anlattı. Ekinci'nin bu olaylar nedeniyle Adalet Bakanlığı'ndan daha güvenli bir yer talebi reddedildi. Mahkeme tutanaklarına giren bilgilere göre Ekinci'nin 20 yıllık yargıçlık görevi 2015 yılında İstanbul 25. İş Mahkemesi Hakimliği görevini yaparken 15 Temmuz darbe girişimi sonrası açığa alınarak meslekten atılmasıyla son buldu.

3 kez müebbet hepsi istenen hâkim Neslihan Ekinci hakkındaki suçlamalar arasında “Hâkim ve Savcılar Yüksek Kurulu 2. Daire'nin verdiği bilgiler” gösterildi. Ancak burada sadece isim listeleri yer alıyor. Kişiyi özel hiçbir bilgi ve iddia verilmiyor. Zeynep Rana Ekinci'ye göre, mahkeme bu liste nedeniyle tutuklama kararı verdi ardından da Hâkim ve Savcılar Kurulu, Neslihan ve Hüseyin Ekinci çiftini meslekten ihraç etti. Rana Ekinci, bu durumu şu sözlerle özetliyor: “Neden meslekten attınız denildiğinde HSYK, tutuklu oldukları için diyor. Neden tutuklular dendiğinde mahkeme, HSYK izin verdiği için tutukladık diyor.”

'HAYIRLI OLSUN' MESAJI SUÇ DELİLİ SAYILDI

Neslihan Ekinci'nin, 3 kez müebbet ve 15 yıl hapsi istenen davada savunma yapması istenen iddialardan bir diğeri de HSYK seçimlerinde (AKP hükümeti tarafından desteklenen) YBP üyeleri yerine bağımsız adaylara "Hayırlı olsun" mesajı atmak ve sosyal medya hesabından başarı dileklerinde bulunmak. Bu mesajlar 'darbe' ve 'silahlı terör örgütü üyeliği' suçlamasına delil kabul edildi.

HSYK üyeliği için bağımsız aday olan Ayşe Neşe Gül ile hâkim-savcı Eğitim Merkezinde 1995 yılında tanıştığını anlatan Neslihan Ekinci, "Bu tarihten beri arkadaşımıdır. HSYK üyeliğine adaylığını koyunca birçok kişi gibi ben de hayırlı olsun mesajı yazdım. Yine İdris Berber'i kendisi ile Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü ve HSYK'da birlikte çalıştığımız için tanıyorum, neredeyse 6 sene mesai arkadaşlığı yaptık. HSYK'ya üye olmak için adaylığını açıklayınca hayırlı olsun diye mesaj yazdım. Benim gibi birçok kişi bu şahıslara hayırlı olsun mesajları yazmıştır, sosyal medyadan paylaşımda bulunmuştur. Bundan nasıl bir sonuç çıkarılabilir." Dedi.

Hâkim Neslihan Ekinci'nin HSYK'da Genel Sekreter Yardımcısı ve Adalet Bakanlığı'nda Daire Başkanı gibi stratejik görevlere nasıl geldiğini açıklaması da istendi. Ekinci, tetkik hâkimleri içerisinde en kıdemli olduğunu vurgulayarak aldığı takdirleri izah etti. Geldiği görevler için yapılan teklifleri anlatıp amirleri olan HSYK yöneticilerine çalışmalarının sorulmasını istedi.

Hizmet hareketi mensuplarının kullandığı iddia edilen Bylock isimli yazışma programını indirdiği ve yazıştığı suçlamasını da kesin bir dille reddetti. Telefonunda böyle bir program olmadığını ifade etti.

Bir kısmını hiç tanımadığı tanıkların, kendisi hakkında 3. Kişilerden duyduklarına göre 'Hizmet Hareketi mensubu' olduğuna dair iftira attıklarını söyleyen Neslihan Ekinci, "Tanıkların aynı zamanda şüpheli olarak yargılanıyor. Bu kapsamda kendilerini kurtarmak için beyanda bulunmaktadırlar. İfadeleri incelendiğinde görüleceği üzere ısrarla ifadelerinin HSYK'ya göndermelerini istedikleri anlaşılmaktadır, mesleğe geri dönmek ya da tutukluluktan kurtulmak için bu şekilde beyanda bulunmaktadırlar." Dedi.

Aynı mahkemede yargılanan eski Anayasa Mahkemesi Raportörü Hüseyin Ekinci de, 15 Temmuz sonrası HSK tarafından 2745 hâkim ve savcı hakkında verilen gerekçesiz açığa alma kararına dikkat çekti. Hesaplamalarına göre, darbe teşebbüsünden kararın verildiği ana kadar hâkim savcı hakkında prosedürlerin işletilerek her hâkim savcıya 10 saniyelik inceleme süresi düşecek şekilde bu kararın alındığını anlattı. Bu kararın inceleme yapılmaksızın alındığını açıkladı. Hüseyin Ekinci, "Tutuklamamıza gerekçe olarak ise 2. Dairenin açığa alma kararı gösterilmiş, genel kurul kararında ise tutuklanmış olmamız gerekçe gösterilmiştir. Bu suretle zincirleme şekilde birbirine dayanan kararlar verilmiştir. HSK kararlarının disiplin hukukunu ilgilendiren idari kararlar olması nedeniyle ceza yargılamasında delil olmayacağı açıktır." Dedi.

Yabancı dil eğitime ise merkez teşkilatında görevli hâkim savcılar için yapılan proje kapsamında gönderildiğini anlatarak, "Bu eğitime gönderilenler arasında halen görevde olan hatta ünvanlı olan çok sayıda hâkim savcı bulunmaktadır. Bu göreve dönemin Adalet Bakanlığı Müsteşarı Fahri Kasırga ve Adalet Bakanı Cemil Çiçek'in oluruyla gönderilmiştim. Belirttiğim kişiler tanık olarak dinlenebilir."

Diye konuştu. Anayasa Mahkemesi raportörlüğüne ise 2010 yılı öncesi dönemin Mahkeme Başkanı Tülay Tuğcu'nun talebi ve HSK'nın onayıyla atandığını açıkladı.

Hâkim Hüseyin Ekinci savunmasında, eşinin uygulanan işkence nedeniyle sağlığını kaybetmesine de değinerek sözlerini şöyle bitirdi: "Tutukluluk sürecinde eşimle çok az görüştürüldüm, kendisi başka cezaevlerinden en son benimle aynı cezaevine getirildi. Kendisinin major depresyon rahatsızlığı yaşadığını öğrendim. Kızımız yalnız başına kalmıştır, babam yatalak hastadır, annem tek başına bakamayacak durumdadır, maddi olarak geçim sıkıntısı içine düşmüş haldeyiz, bizi tutuklayan hâkimin FETÖ şüphelisinden rüşvet aldığını medyadan öğrendim, tüm sicil fişlerim incelenebilir, her zaman görevimi düzgün yaptım, eşim zor koşullar altında Lice'de terör saldırısı altında görevini yapmıştı, vatanını milletini seven birisidir. Mahkeme Heyeti, ilk duruşmalarda Hüseyin ve Neslihan Ekinci'yi tahliye etmedi.

TEMİZLİK TAKINTISI VE SİMETRİ HASTALIĞI ZAAFINI İŞKENCEYE ÇEVİRDİLER

Rana Ekinci özellikle annesine yapılan kötü muamele ilgili şu bilgileri verdi: "Tutuklandıktan sonra açık görüş yasağı getirildi. 2 ay boyunca anneme-babama dokunamadım sarılamadım. Bayramda açık görüş olacağı söylendi ancak bayramın ilk günü annem tek kişilik hücreye alındı. Ama tabi bu bilgi bize iletilmedi. Anneme o günden sonra tek kişilik odada günde 1 saat "havalandırması" izni verildi. Bu havalandırma esnasında gördüğü insanlar diğer tek kişiliklerde kalan müebbet hükümlüler. Başlarda korkuyordu havalandırmaya çıkmaya. Kitap talepleri reddedildi. 5 ay önce dişlerini sıkarken sanırım dolgusunu veya dişini kırmış. İnanılmaz ağrısı vardı o görüş gününü unutmam mümkün değil. Konuşmaya çalışıyor iyiyim demeye çalışıyor ama ağzını bile açtığında ağrıdan gözünden yaşlar dökülüyordu, hastaneye götürmeyi reddettiler annemi 3 hafta boyunca.

Annem temizlik ve simetri hastasıdır. Kaldığı tek kişilik hücrenin yatağını, duvarlarını bile yıkamış tuvaletini günlerce çamaşır suyu ile bekletmiş. Tam kapalı görüşte (arada cam var telefonda konuşuyoruz) odanın içinde yaşayabiliyorum evet artık pis gelmiyor dediği hafta odasını değiştirdiler. Duvarları annemin tabiri ile pislikten alt kısımları sarı üst kısımları siyah olmuş bir hücre ile. Odasının değiştiği günden sonraki 1 hafta boyunca sinir krizi geçirerek ağlamış.

Annem bir telefon görüşü sonrası sinir krizi geçirmiş. 18 saatlik ağlama krizinden sonra Bakırköy Ruh ve Sinir Hastanesi'ne kaldırıldı major depresyon tanısıyla. Bize hastaneye kaldırıldığı 4 gün sonra haber verildi avukatın görüş yapmasına izin verilmedi. Avukat görüşünü kaydetmek için yeterli ekipmanları olmadığı için. 1 hafta sonra taburcu oldu. Doktoru artık tek başına kalmaması yönünde tavsiye vermesine rağmen koğuşa geçirilmedi. Aylarca tek başına bir odada kaldı. Annemi oradan asla çıkarmayacaklarını söylemeye bizzat cezaevi müdürü gelmiş. Adalet bakanlığının sözlü tavsiyesi üzerine buna karar vermişler. Annem aylarca orada tek başına kaldı. Bir görüşte "insanlarla yemek yemeyi

özledim Rana" demişti".

Annem hayat arkadaşını, babamı göremedi, sesini duyamadı. Benim anlattığım kadarıyla biliyordu. Birbirlerine mektup yazamıyorlardı çünkü mektup alma yasakları vardı. Annem ve babam 10 ay ve 4 gün sonra ilk kez görüştüler.

NESLIHAN EKİNCİ 10 AY SONRA EŞİYLE İLK GÖRÜŞMESİNİ KIZINA YAZDIĞI MEKTUBUNDA ANLATTI

"Cezaevine geldikten sonra kayıtlar yapıldı. Beni geçici koğuşa aldılar. Gerçekten, gerçekten çok pisti. Camları gazete kağıtları ile kaplıydı. Karanlık olduğundan o an anlayamadım camı araladım biraz hava almak için. Kendime en temiz gördüğüm yatağa uzandım üstümdekilerle. Sabah kalktığımda anladım ki karşıda erkeklerin kaldığı bir başka geçici koğuş varmış. Aralık olan camı da kapattım.

Salı sabahı beni psikoloğa götürdüler. Psikolog burada tek başıma kalacağımı, koğuşun hazırlandığını 'bakanlıktan bu yönde talimat geldiğini' söyledi. Şaşırdım mı, yok şaşırmadım. Kalacağım koğuşu boşaltmak için bir sürü tutuklu kadın başka cezaevlerine sevk edilmiş. 2 gün geçici koğuşta kaldıktan sonra kalacağım koğuşa verildim. 16 yatağın daha doğrusu ranzanın olduğu bir yerde istediğim ranzayı seçtim. Koğuş 2 katlı. Alt katta mutfak kısmı banyo-tuvalet var. Üst katta ranzalar, dolaplar. Burada hiç kimseyi görmüyorum. Havalandırmada tek başıyım.

...Canım burada yaşadığım en güzel olay ise, Perşembe sabahı babanla karşılaşmamızdı.

Perşembe sabahı görevliler geldiler, psikoloğa gidiyorsun dediler. Psikoloğun odasına gittim, oturttular. Neden çağırıldığımı anlamaya çalıştım. Size soracağımız sorular var dediler, klasik cezaevi soruları. Doldurulması gereken formlar onlar sordu, ben yanıtladım.

Sonra gözüm bir anda kapıya ilişti. Daha doğrusu ses duyunca baktım. Ve o an babanı gördüm. Tam 10 ay 4 gün sonra. Gözlerime inanamadım. Bana "Neslihan" diye seslenişini ömrüm oldukça unutamayacağım. Sarıldık. Baban yanaklarımdan öpüyor bir yandan ağlıyordu. Ben de ağlıyordum ancak o an etrafımızdaki insanlardan utandım.

...Ben ağlıyorum ama babanın ağlaması içimi daha çok acıtıyor. Koca adam perişan. Ben kadını, tek başımayım ama o daha perişan. Toparlamak bana düştü.

Baban 'ben bunu beklemiyordum. Anneme babama bir şey oldu onun için çağırdılar diye düşündüm' dedi. Ben de beklemiyordum.

5 dk konuştuk. Sonra beni aldılar ve götürdüler. İnanılmazdı.

...Tecrit. O kadar zamandır yalnızım ki. İşin gerçeği birileri ile yaşamak isteyip istemediğimden emin değilim. Kalabalık zor. Baksana babana ranza bile vermemişler."

HÜSEYİN EKİNCİ: EŞİME YAPILANLAR İNSANLIK DIŞI

24 Mayıs 2017'de Anayasa Mahkemesi Başkanı'na yazdığı mektupta eşine uygulanan insanlık dışı muamelelere son verilmesini isterken şu ifadeleri kullandı: "Sayın Başkanım, Eşim Neslihan Ekinci tutuklanmasının ardından Bakırköy Kadın Cezaevi'ne konuldu. 10 süreyle 3,5 metre karelik bir oda ve hücrede tek başına tutuldu. Bu süre zarfından günlük yalnızca 45 dakika-1 saat süreyle küçük havalandırmaya çıkmasına izin verildi. Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkum edilip cezası kesinleşen mahkumlara dahi uygulanması mümkün olmayan bir infaz rejimi sistemli biçimde 10 aydan fazla süredir ne yazık ki tatbik edilmektedir. Eşimle 10 aydır ne yüz yüze, ne telefonla ne de mektupla görüşmeme izin verilmedi. Bu arada eşimin uygulanan tecrit koşullar nedeniyle sağlığının bozulduğunu, depresyona girdiğini, bu nedenle bir hafta hastanede yatarak tedavi gördüğünü, aylardır sürekli ilaç kullandığını bundan sonraki yaşamında da bu ilaçları kullanmak zorunda kalacağını öğrenmek bir eş olarak benim için tahammül edilemeyecek elem ve ızdırap haline geldi. Tekirdağ Cezaevi'nde de tek kişilik bir odaya yine yalnız konulduğunu Bakırköy Cezaevinde bir süredir içeri alınmasına izin verilen kitaplarına ve bir kısım eşyasına el konulduğunu öğrendim. Bu uygulamanın dosya içeriğiyle ilgisi bulunmamaktadır.

Sayın Başkanım, tutuklama bir tedbir, üstelik istisnai bir tedbir iken bizim için çoktan peşin infaza dönüştü. Maddi kaybımı çok sevdiğim mesleğimi kaybettiğimi, dost ve arkadaşlarım ve hatta aile çevremi kaybettiğime artık yanmıyorum. Artık eşimin sağlığını kaybetmesinden endişeliyim." Diye yazdı.

"BİR HAKİM ANNENİN KUCAĞINDA BEBEĞİ VARDI"

Hâkim Hüseyin Ekinci, bir açık görüş sırasında gördüğü cezaevinde 8 aylık bebeğiyle kalan hâkim annenin durumunu ise şöyle anlatıyor:

"Daha kötüsü olmaz diyor insan ama ne yazık ki daha beter durumda olanlar var. İnanması zor ama gerçek... Görüş esnasında diğer masada başkaları da vardı. Onlardan birinin yanında 7-8 aylık olduğu anlaşılan bebekleri de vardı. Anne ve babanın her ikisi de hâkimlermiş. Bir anne baba, bir insan olarak havsalam almıyor. Bebek annesiyle birlikte kalıyormuş. Bebek oldukça çelimsiz ve zayıf gözüküyordu. Acaba cezaevi koşullarında nasıl besleniyordur. Sonra düşündüm acaba o bebeğin annesinin tutuklanmasını gerektirecek hangi zorlayıcı koşullar vardır. Bizim tutuklanmamıza karar veren yargıç küçük çocuğu olan kadınlardan hiç birini tutuklamamıştı. Bizim sorguya sevk edildiğimiz gün bizlerle aynı şekilde gözaltında tutulan bebekli kadın hâkimler serbest bırakılmışlardı. Demek ki bazı yargıçlar, bu ayırımı dahi yapma gereği duymamışlardı. Bilirsin tutuklama teoride ancak istisnai koşullar altında başvurulabilecek bir tedbir. Temel ilke tutuksuz yargılama ve tutuklama koşullarının varlığı durumunda dahi yurtdışı yasağı veya kefaletle adli kontrol tedbirleriyle serbest bırakılmadır. Kanun, yargıca bu imkânları sunmuş olmasına rağmen, bunların tamamını yetersiz kılacak acaba hangi durumlar vardır,

o bebeği cezaevinde tutmayı gerektirecek? Bunları kestirebilmem elbette mümkün değil. Acaba o bebek dünyaya gelmekle suçlu olabilir mi?”

Yargı mensupları Hüseyin Ekinci ve Neslihan Ekinci 13 Kasım 2018’de tahliye edildi.

HÜCRE HAPSİNDEKİ KADIN HAKİM AÇLIK GREVİNE BAŞLADI

21 Temmuz’da tutuklanan eski HSYK 2. Daire Başkanı Nesibe Özer, 9 Eylül 2016 tarihinden sonra Bakırköy Cezaevi’nde tek başına hücreye konuldu. Dilekçelerine cevap verilmemesi ve gerekçesiz hücre hapsi uygulaması nedeniyle açlık grevine başladı.¹²⁹ HSYK, seçimleri öncesinde İstanbul’da Bakırköy Çocuk Mahkemesi hâkimliği görevinde bulunan Nesibe Özer, 2014’te yapılan son HSYK seçimlerinde 4 bin 545 yargıcın desteğini alarak en yüksek oy alan isimlerden biri olmuştu. Bir önceki seçimlerde 5822 oy almış ve o dönemde HSYK 2. Daire başkanlığı yapmıştı. Özer tutukluluğunun üzerinden yaklaşık 2 yıl sonra ilk kez mahkemede savunma yapma fırsatı bulabildi. Yaklaşık 5 yıldır insanlardan tecrit edilmiş şekilde hücre hapsinde tutulmaya devam ediliyor. Hükümete darbe yapmak suçlamasıyla tutukmlanan kadın hakim Nesibe Özer, 28 Mayıs 2019’da silahlı terör örgütü üyeliği suçundan 11 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.¹³⁰

HAYATİ TEHLİKESİ OLAN AYM RAPORTÖRÜ YALÇINÖZ’E AYM’NİN CEVABI: BİZ DOKTOR DEĞİLİZ

Adalet Bakanlığı’nın 2017 Şubat ayı verilerine göre Adli Tıp raporuyla cezaevlerinde ağır ve sürekli hastalığı belgelenen 841 kişi bulunuyor. Henüz rapor almayanlarla birlikte bin 86 mahkum sağlık sorunları nedeniyle tahliye edilmeyi bekliyor.¹³¹

Bunlardan biri de tutuklu Anayasa Mahkemesi Raportörü Bahadır Yalçınöz. Yalçınöz, 2016 yılı Nisan ayında her iki böbreğinde büyüme tehlikesi ve taş üretiminden kaynaklanan ağrılar nedeniyle rahatsızlanarak hastaneye kaldırıldı. Yapılan muayene sonucunda ameliyat ile tedavinin zorunlu olduğuna

129 “Tutuklu Eski HSYK Daire Başkanı Açlık Grevine Başladı”, TR724, 28 September 2016, <http://www.tr724.com/tutuklu-eski-hsyk-daire-baskani-aclik-grevine-basladi/>

130 “Eski HSYK İkinci Daire Başkanı Nesibe Özer’e FETÖ’den 11 yıl 3 ay hapis!”, Takvim, 28 Mayıs 2019, <https://www.takvim.com.tr/guncel/2019/05/28/eski-hsyk-ikinci-daire-baskani-nesibe-ozere-fetoden-11-yil-3-ay-hapis>

131 “Adli Tıp Raporlu Hastalar Bile Tahliye Edilmiyor”, Bianet, 10 May, 2017, <https://m.bianet.org/bianet/insan-haklari/186350-adli-tip-raporlu-hastalar-bile-tahliye-edilmiyor>

dair teşhis konuldu. 6 Mayıs 2016'da sol böbreğinden ameliyat oldu. Böbreğindeki taşlar temizlendi ve tıbbi tel takıldı. Ameliyattan bir buçuk ay sonra, 14 Haziran'da bu teller de çıkarıldı.

Yalçınöz'ün sağ böbreğinin ameliyat edilmesi için de nekahet döneminin geçmesi için beklemeye geçildi. Ancak 15 Temmuz darbe girişiminden 3 gün sonra 18 Temmuz günü gözaltına alınarak tutuklandı. Sağ böbrek ameliyatı 2016 yılı Eylül ayında planlanmıştı. Sağ böbreğinin taş nedeniyle tıkanması durumunda böbrekte yaşanacak büyümenin etkisiyle organ kaybetme ve dolayısıyla hayati tehlike riski altında olduğu belirtildi.

Yalçınöz yaptığı başvuruda, gözaltı işlemleri sırasında ve cezaevine konulurken yapılan tıbbi muayenelerde sağlık durumunu belirttiğini ancak herhangi bir tedavi uygulanmadığını ifade etti. Tutuklanma kararlarına yaptığı tüm itirazların da reddedildiğini söyledi.

Yalçınöz, hayati tehlike ve organ kaybı riski içeren bir sağlık sorunu bulunduğu hâlde ceza infaz kurumunda tutulmanın yaşam hakkı ile kişi hürriyeti ve güvenliği hakkını ihlal ettiği; sağlık nedenlerine dayanarak yaptığı tahliye başvurusunun karara bağlanmamasının ise etkili başvuru hakkını ihlal ettiği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvuruda bulundu.

Anayasa Mahkemesi'ne (AYM) yaptığı bireysel başvuru, "cezaevinde sağlık personeli var" denilerek reddedildi.¹³² Yalçınöz'e, 'ceza infaz kurumunda tutulmanın yaşamsal risk oluşturup oluşturmadığı' konusunda Anayasa Mahkemesince bir değerlendirme yapılabilmesinin mümkün olmadığı cevabı da verildi. Yalçınöz, böbreklerinde tel takılı vaziyette, ciddi organ kaybı riski altında kaldı. Sağlık sorunlarının artarak devam etmesine rağmen Ankara'da tutukluluğunun devamına karar verildi.

Hayati tehlikesi bulunan hasta hâkim savcılardan bazıları şöyle:

Yargıtay hâkimi Coşkun Halitoğlu: Cezaevinde kalp krizi geçirdi hastanede tedavi altında kaldı buna rağmen yeniden tutuklandı.

Hâkim Tuğrul Keçeci: İki böbreği bitme noktasına geldiğinden diyaliz tedavisi gerekiyor. Kızı lösemi hastası olan hâkimin tahliye başvuruları reddedildi.

Eski Başsavcı İlhan Ocak: Kemik erimesi teşhisi konuldu. Mide kanaması geçirdi. Tahliye talepleri reddedildi.

Anayasa Mahkemesi Raportörü Şükrü Durmuş: Kanser tedavisi görüyor.

Şanlıurfa Başsavcı Vekili Zeki Yalçın: Kanser hastası

Hâkim Mithat Özcan: Kanser hastası.

Hâkim Ömer Sevgiliocak: Kanser hastası.

Hâkim Mustafa Babayigit: Tiroid kanseri. Hâkim eşi de tutuklu.

132 "Hayati Tehlikesi Olan Hastaya Aym'nin Cevabı: Biz Doktor Değiliz, Cezaevinde Sağlık Personeli Var", TR724, 19 May 2017, <http://www.tr724.com/hayati-tehlikesi-olan-hastaya-aymnin-cevabi-biz-doktor-degiliz-cezaevinde-saglik-personeli-var/>

HAKİM HADİ ÇAĞDIR'IN EŞİ İNTİHAR ETTİ

Hâkim ve savcılara yönelik hukuksuz tutuklama kararları, ihraçlar ve mal varlıklarına el koyma işlemleri aileleri de sarstı. Hakkında yakalama kararı bulunan hâkim Hadi Çağdır, haksız yere tutuklanmak istemediği için izini kaybettirdi. Aile düzeni bozulan İngilizce öğretmeni eşi Adalet Betül Çağdır ise yaşananlara daha fazla dayanamadı ve 9. Kattaki evinden atlayarak intihar etti. Hâkim Hadi Çağdır'ın darbe girişimi sonrası meslekten ihraç edilmesi nedeniyle banka hesaplarına, tüm malvarlıklarına tedbir kararı alındı. İki çocuk annesi Adalet Betül Çağdır'ın, bu süre zarfında bunalıma girdiği belirtildi.¹³³

Adalet Betül Çağdır, komşularına eşini çok özlediğini, güzel günlerin gelmeyeceğini, umutsuz olduğunu anlattığı öğrenildi. Başakşehir'de bir lisede öğretmenlik yapan Adalet öğretmen, maddi sıkıntılar içindeydi. 14 yaşındaki oğlu ve annesiyle hayatını sürdürmeye çalışıyordu. Hayatını kaybetmeden birkaç gün önce bir kutu ilaç içtiği ortaya çıkınca ambulans beklenmeden bir komşusu tarafından hastaneye kaldırıldı. Hastanede kayıt esnasında aranan hâkimin eşi olduğu belirlenince bir polis taarfindan kendisine "kocan Fetöcüyümüş, sen de ihraç edilirsin" denildi. Komşusu polise, "İntihar girişiminde bulunan bir kişiye bunlar söylenir mi, adını tespit edip şikayet edeceğim seni" diyerek tepki gösterdi. Psikiyatri bölümünde muayenesi yapılmadan evine gönderilen Adalet Betül Çağdır, iki gün sonra Başakşehir'de 9. Kattaki evinden atlayarak intihar etti.¹³⁴

VERDİĞİ KARARDAN DOLAYI TUTUKLANAN HAKİM ÖZÇELİK'İN DOKTOR EŞİ DE İŞİNDEN KOVULDU

Tutuklanan hâkim ve savcılarının aileleri de hükümetin baskı ve yıldırımlarından nasibini aldı. Tutuklanan hâkim Metin Özçelik'in doktorluk yapan eşi suçun şahsiliği ilkesi yok sayılarak mesleğinden atılarak cezalandırıldı. Hâkim Metin Özçelik, aralarında gazeteci Hidayet Karaca ve 62 polisin de bulunduğu birçok tutuklunun tahliye edilmesinin yolunu açan kararından dolayı tutuklandı. Hâkim Metin Özçelik ve birlikte yargılandığı hâkim Mustafa Başer 24 Nisan 2017'de örgüt üyeliği, görevi kötüye kullanma suçlarından 10 yıl hapis cezasında çarptırıldı. Hâkim Metin Özçelik'in doktor eşi Hatice Özçelik, 4 yıldır çalıştığı Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden, gerekçe olarak 'yukarıdan gelen emir' denilerek kovuldu.¹³⁵ Hatice Özçelik'in Twitter hesabından, "Sırf Metin beyin eşi olduğum için öğretim

133 "İnsanları bu kadar köşeye sıkıştırmayın!", Yeni Asya, 29 March 2018, http://www.yeniasya.com.tr/gundem/insanlari-bu-kadar-koseye-sikistirmayin_457444

134 "OHAL kurbanlarında intiharlar ürkütücü", Ahval, 28 March 2018, <https://ahvalnews2.com/tr/ohal-uygulamaları/ohal-kurbanlarında-intiharlar-urkutucu>

135 "Tutuklu hâkimin doktor eşi, işten atılma sürecini anlattı", Cihan Haber Ajansı (15 Temmuz sonrası kapatılan haber ajansı), 9 May 2015, <https://www.youtube.com/watch?v=83sRnBbuKb8>

görevlisi göğüs hastalıkları uzmanı olarak çalıştığım Bezmialem vakıf Üniversite'si tıp Fakültesi'nden görevime aniden son verilmiştir, tüm kadın hakları savunucularına sesleniyorum" diye yazdı.¹³⁶ Hâkim Mustafa Başer'in eşi de 15 Temmuz sonrasında hakkında çıkarılan yakalama kararı sonrası teslim olduğu Bakırköy Adliyesi'nde tutuklanarak cezaevine gönderildi.¹³⁷

İKİ ANAYASA MAHKEMESİ ÜYESİ **TUTUKLANDI, HÜCREYE KONULDU**

Anayasa Mahkemesi (AYM), 14 Ocak 2015 tarihinde Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın proje mahkemeler olarak sunduğu ve istenilen kararları alırdabildiği Sulh Ceza Hâkimliği düzenlemesiyle ilgili kararını açıkladı. AYM, E:2014/164, K:2015/12 sayılı kararıyla; tüm arama, yakalama, el koyma, tedbir, adli kontrol ve tutuklama taleplerini değerlendirmekle yetkilendirilen Sulh Ceza Hâkimliklerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu savunan Eskişehir 1. Sulh Ceza Hâkimi Kemal Karanfil'in düzenlemenin iptali talebini oy çokluğuyla reddetti.¹³⁸

Başvuruda, Türkiye'de yürütülen soruşturmaların akıbetinin sınırlı sayıdaki hâkimlikler vasıtasıyla siyasi iktidarın inisiyatifine bırakıldığı anlatılıyordu. Ayrıca sulh ceza hâkimlerinden biri tarafından verilen kararlara itirazın aynı sistem içindeki bir merci tarafından kesin olarak karara bağlanmasının, itirazı etkili bir yol olmaktan çıkaracağı belirtilmişti. Bu durumun, hukuk devleti ilkesine, hak arama hürriyetine, tabii hâkim ilkesine, kişi özgürlüğü ve güvenliği ile adil yargılanma hakkına aykırı olduğu ileri sürülmüştü.

AYM iptal talebini reddederken karara üyelerden Prof. Dr. Erdal Tezcan ve Alparslan Altan muhalefet şerhi düşerek Sulh Ceza Hâkimliği düzenlemesinin kaldırılması gerektiğini savundu. Bu iki Anayasa Mahkemesi üyesi 15 Temmuz sonrası OHAL kapsamında çıkarılan 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 4 Ağustos 2016'da hiçbir gerekçe sunulmadan meslekten çıkarıldı.¹³⁹ Alparslan Altan, AKP hükümetinin hedefe koyduğu gazeteci Mehmet Baransu'nun hak ihlali başvurusunun reddi kararına muhalefet şerhi düşmesiyle de tanınıyordu.

AYM, ihraçlarla ilgili 667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararname'yi gerekçe gösterdi.

136 "Hâkim Metin Özçelik'in doktor eşi kovuldu", 7 May 2015, <https://odatv.com/hâkim-metin-ozcelikin-esi-kovuldu-0705151200.html>

137 "Tutuklu hâkim Mustafa Başer'in eşi Rabia Başer de tutuklandı", Hürriyet, 18 August 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/tutuklu-hâkim-mustafa-baserin-esi-rabia-baser-40200093>

138 "Anayasa Mahkemesi Kararları", Resmi Gazete, 22 May 2015, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/05/20150522.htm>

139 "AYM, 2 üyesini meslekten ihraç etti", T24, 4 August 2016, <http://t24.com.tr/haber/aym-2-uyesini-meslekten-ihrac-etti,353377>

Anayasa Mahkemesinin iki üyesi darbe girişiminin sona erdiğinin açıklanmasından birkaç saat sonra 16 Temmuz'da gözaltına alındı. 20 Temmuz 2016'ta tutuklanan iki yargı mensubu en ağır suçlulara dahi uygulanmayan hücre hapsine alındılar. Yasal mevzuata göre 20 günden fazla uygulanmayan hücre hapsi iki AYM üyesine edinilen bilgiye göre 2 yıldan daha fazla uygulandı.

11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül tarafından Anayasa Mahkemesi üyesi olarak atanan Alparslan Altan'ın hak ihlali gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi'ne yaptığı bireysel başvuru ise 11 Ocak 2018'de reddedildi.¹⁴⁰ Altan hakkında uygulanan yakalama, gözaltına alma ve tutuklama tedbirlerinin hukuki olmaması ile tutuklamaya doğal hâkim, bağımsız ve tarafsız hâkim ilkelerine aykırı olan Sulh Ceza Hâkimliklerince karar verilmesi nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini belirtti. Hukuka aykırı bir şekilde meslekten çıkarma kararı verilmesi nedeniyle ise adil yargılanma ve özel hayata saygı haklarının ihlal edildiğini savundu.

Altan, gözaltı sürecinde kötü muamele yasağının ihlal edildiğini, hukuka aykırı olarak verilen kararlarla eşyalarına ve mal varlığına el konulması nedeniyle mülkiyet hakkının da ihlal edildiği vurguladı. Başvuru dilekçesinde, arama kararları nedeniyle adil yargılanma, özel hayata saygı ve konut dokunulmazlığı hakları ile yapılan bazı uygulamalar nedeniyle ayrımcılık ve temel hak ve özgürlüklerin öngöründükleri amaç dışında sınırlandırılması yasaklarının ve ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini ileri sürdü. Dilekçeyi inceleyen Anayasa Mahkemesi, başvuruyu kabul edilemez buldu.

Anayasa mahkemesinin kendi üyelerini hukuka tamamen aykırı bir KHK ile terör örgütüne üye (üye, iltisak, irtibat) olmakla suçlayıp meslekten ihraç etmesi mahkemenin bağımsızlığını da kaybettiği anlamına geliyor. Benzeri bir başvuruda muhalif oy kullanmayı düşünecek her üye, aynı şekilde tutuklanacağını düşünerek hareket etmek zorunda kalacaktır.

Yargılamalar sonunda Altan 11 yıl 3 ay hapis cezasına, Tezcan ise 10 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasına çarptırıldı.

AKP iktidarının yargıyı kontrol altına alabilmesi için hayati önem taşıyan Sulh Ceza Hâkimlikleri ile iptal başvurusunda bulunan Sulh Ceza Hâkimi Kemal Karanfil de aynı şekilde tutuklanmıştır.

140 "Eski Anayasa Mahkemesi Üyesi Altan'ın bireysel başvurusu", Time Türk, 11 January 2018, <https://m.timeturk.com/eski-anayasa-mahkemesi-uyesi-altan-in-bireysel-basvurusu/haber-825814>

BM HAKİMİ TUTUKLANDI **7 YIL 6 AY HAPİS CEZASINA ÇARPTIRILDI**

Birleşmiş Milletler (BM) Uluslararası Ceza Mahkemeleri Rezidüel Mekanizması (Uluslararası ceza mahkemelerinin soykırım davalarına bakan mahkemesi) Hâkimi ve emekli Büyükelçi Aydın Sefa Akay da dokunulmazlığı bulunmasına rağmen 15 Temmuz sonrası Gülen Hareketi'ne yönelik soruşturma kapsamında 26 Eylül 2016'da gözaltına alındı. Gerekçe olarak ise Gülen Hareketi mensuplarının kullandığı iddia edilen ByLock yazışma programını telefonuna indirmiş olması gösterildi. Akay, polis sorgusunda 'Hür ve Kabul edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği' üyesi olduğunu, Gülen Hareketiyle hiçbir bağlantısının olmadığını anlattı. ByLock programı ile ilgili olarak ise Akay, "2015 Aralık'ta eski Burkina Faso Dışişleri Bakanı Djibrill Bassole'nin isteğiyle bu programı Google Play Store'den indirdim ve 3-4 ay aynı şahıs ve Herve Zongo ile masonik konularda yazıştık." dedi.¹⁴¹

Akay'a ikametinde yapılan aramada bulunan Fethullah Gülen'e ait kitaplar da soruldu. Akay, "Kütüphanemde 2 binin üzerinde kitabım vardır. Yaşam biçimim ve çevrem icabı bunlarla ilgim olması eşyanın tabiatına aykırıdır." şeklinde cevap verdi. Gülen'in yaşadığı ABD'ye gidip gitmediği sorulduğunda ise, "Görevim icabı sayısız denebilecek kadar yurtdışına gittim en son 12-16 Eylül 2016 tarihinde İsrail'e gittim. 1989-1993'te görev icabı ABD'ye gittim. ayrıca 1994'te geçici görevle bulundum." Dedi. Akay, ByLock programı kullandığı gerekçesiyle 28 Eylül'de Ankara 2. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından silahlı terör örgütü üyesi olmak suçlamasıyla tutuklandı.

BM SERBEST BIRAKIN ÇAĞRISI YAPTI

Tutuklama kararının ardından BM savaş suçları alanındaki üst düzey yargıçlarından Theodor Meron, BM yargıçı Aydın Sefa Akay'ın serbest bırakılması için çağrı yaptı. Ruanda ve Yugoslavya'daki savaş suçlarını yargılayan kurumun başkanı Meron, Akay'ın tutuklanması nedeniyle Ruanda'daki yargılamanın felç olduğunu söyledi. BM Genel Kurulu'nda konuşan ve "Yargılamalar Akay olmadığı için yapılmıyor" diyen Meron, örnek olarak Ruandalı eski bakan Augustin Ndirabatware'nin 1994'teki soykırımdan aldığı cezanın temyiz sürecini gösterdi. Akay, temyiz mahkemesi üyesiydi. Meron, Akay'ın ayrıca diplomatik dokunulmazlığına vurgu yaptı.¹⁴²

Ancak Meron'un çağrısına olumlu cevap verilmedi. BM'ye bağlı Uluslararası Ceza Mahkemeleri Mekanizması Ön Temyiz Yargıçı Theodor Meron, 31 Ocak 2017'de bu kez Türkiye'ye aynı mahkemede

141 'FETÖ'cü değil masonum', Hürriyet, 10 November 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/fetocu-degil-masonum-40274540>

142 'FETÖ'cü değil masonum', Hürriyet, 10 November 2016, <http://www.hurriyet.com.tr/fetocu-degil-masonum-40274540>

görevli tutuklu Türk yargıç Aydın Sefa Akay'ın 14 Şubat'a kadar serbest bırakılmasını isteyen bir mahkeme emri gönderdi. Ancak Türkiye bu karara da uymadı. Meron, Türkiye'yi BM Güvenlik Konseyi'ne şikayet etti. Hapis cezası sonrası açıklama yapan Yargıç Meron, mahkeme kararının, yargıç Akay'ın uluslararası hukuk çerçevesindeki koruma altındaki statüsünü bir kez daha ihlal ettiği anlamına geldiğini kaydetti. Meron, Akay'ın geçen tutuklanması ve kendisine dava açılmasını, "BM tarafından sağlanan diplomatik dokunulmazlık hakkıyla çelişiyor" şeklinde değerlendirdi.¹⁴³

Aydın Sefa Akay tutuklu olarak çıkarıldığı 14 Haziran 2017'deki duruşmada ByLock programı kullanıldığı için silahlı terör örgütü üyesi olmak suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ankara 16. Ağır Ceza Mahkemesi, Akay'a yurt dışına çıkış yasağı koyarak, yüksek mahkemenin (Yargıtay) kararı değerlendireceği güne kadar tahliyesine karar verdi.¹⁴⁴ Karar, Yargıtay tarafından onaylanırsa Akay, cezasını çekmek için tekrar cezaevine girecek.

YARSAV KAPATILDI, BAŞKANI TUTUKLANDI

Darbe girişimi sonrası OHAL ilanı ve ilk yayınlanan KHK ile 15 üniversite, 35 sağlık kurum ve kuruluşu, 1069 özel öğretim kurum ve kuruluşu, özel öğrenci yurdu ve pansiyonu, 1229 vakıf ve dernek, 19 sendika, federasyon ve konfederasyon kapatıldı. Kapatılan sendikalar arasında 1604 üyesi bulunan Yargıçlar ve Savcılar Birliği (YARSAV) de yer aldı. Kararla birlikte Sendika Başkanı Murat Arslan, Sayıştay Hâkimliği görevinden de açığa alındı.¹⁴⁵ 19 Ekim'de gözaltına alınan Arslan, 26 Ekim'de silahlı terör örgütü üyesi olmak suçundan Ankara 7. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından tutuklandı. ByLock kullandığının tespit edildiği iddia edilerek hakkında 15 yıla kadar hapis cezası istemiyle dava açıldı.

Kapatılan YARSAV'ın tutuklu eski başkanı Murat Arslan, 2017'de Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) tarafından her yıl düzenlenen Vaclav Havel İnsan Hakları Ödülüne layık görüldü. Murat Arslan'ın 'yargının bağımsızlığı için çalışmaları' nedeniyle ödüle layık görüldüğü açıklandı.

Arslan hapiste olduğundan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) genel kurul salonunda düzenlenen ödül törenine katılamadı. Ödül için hazırladığı mektup genel kurulda okundu. Arslan mektubunda Türkiye'yi "totaliter yönetim deneyimi yaşayan devlet" olarak tanımladı ve "Unutmayalım ki tarih tek varlık nedenleri devrim olup, bunun bedelini ödemiş olan modernliği sırtlarında taşıyarak ilerletmiş olan insanlarla doludur" ifadelerini kullandı. Ödülün "Türkiye'de demokrasi ve özgürlük mücadelesi verenler için büyük öneme sahip olduğunu" belirten Arslan'ın mektubu "Bu ödülü haksız yere işinden olan,

143 "Akay'ın mahkûmiyeti üzerine BM Türkiye'yi kınadı", Deutsche Welle, 15 June 2017, <https://www.dw.com/tr/akay%C4%B1n-mahk%C3%BBmiyeti-%C3%BCzerine-bm-t%C3%BCrkiyeyi-k%C4%B1nad%C4%B1/a-39266972>

144 "7 yıl 6 ay hapis cezası verilen BM Hâkimi Akay'ın hükümle birlikte tahliyesine karar verildi", Hürriyet, 14 June 2017, <http://www.hurriyet.com.tr/7-yil-6-ay-hapis-cezası-verilen-bm-hâkimi-akay-40490125>

145 "İlk OHAL kararnamesiyle YARSAV da kapatıldı: Başkan Arslan açığa alındı", Diken, 23 July 2016 <http://www.diken.com.tr/ilk-ohal-kararnamesiyle-yarsav-da-kapatildi-baskan-arslan-aciga-alindi/>

hapse atılan ve hak ve özgürlükler için mücadele edenlere adıyorum” sözleriyle sona buldu.¹⁴⁶

Ankara 25. Ağır Ceza Mahkemesi, 18 Ocak 2019’da Murat Arslan’ı silahlı terör örgütü üyesi olduğu gerekçesiyle 10 yıl hapis cezasına çarptırdı.

DURUŞMA SIRASINDA **HAKİM GÖZALTINA ALINDI**

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) tarafından açığa alınarak hakkında gözaltı kararı çıkarılan Edirne hâkimi Susam Merdan, üyesi olduğu 1. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşma sırasında salona giren polis ekiplerince, savcı eşi Hakan Merdan ise makam odasında gözaltına alındı.¹⁴⁷

11 Ağustos 2016’da öğle sıralarında Edirne Adliyesi’ne gelen polislerden meslekten açığa alındıklarını ve gözaltı kararı verildiğini öğrenen yargı mensupları, sorgu için Emniyet Müdürlüğü’ne götürüldü. Evlerinde arama yapıldı. Hâkim Susam Merdan, bir süre sonra çıkarıldığı mahkeme tarafından adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Cumhuriyet Savcısı eşi ise ‘terör örgütü üyesi olmak’ suçundan tutuklandı.

“HAKSIZ YERE TUTUKLANDIM”

Adliye girişinde eşiyle vedalaştıktan sonra elleri kelepçelenen savcı Hakan Merdan, polis aracına bindirilirken gazetecilere haksız yere tutuklandığını söyledi: “Ne diyeyim arkadaşlar somut hiçbir delil olmadan tutuklandım. Hammurabi kanunlarında dahi böyle bir şey yok. Bu ülkeye 12 yıl boyunca hizmet ettim.” dedi.

146 “Vaclav Havel Ödülü Murat Arslan’a”, Deutsche Welle, 9 October 2017, <http://www.dw.com/tr/vaclav-havel-%C3%B6d%C3%BCl%C3%BC-murat-arslana/a-40879108>

147 “Hâkim Susam Merdan duruşmada gözaltına alındı”, Habertürk, 11 August 2016, <http://www.haberturk.com/gundem/haber/1280622-hâkim-susam-merdan-durusmada-gozaltina-alindi>

KANSER HASTASI HAKİM, DİGİTÜRK ABONELİĞİNİ İPTAL ETTİĞİ İÇİN TUTUKLU

Hizmet Hareketi'ne yakınlığıyla bilinen TV kanallarının Digitürk platformundan çıkarılması sonrasında protesto amacıyla aboneliği iptal ettirmek de 'terör örgütü üyeliği' için delil kabul edildi ve mahkemeler tutuklama kararı verdi. Darbe girişiminin ardından tutuklanan Erzurum Kadastro Hâkimi Şenol Demir'in de digitürk aboneliğini iptal etmesi aleyhine terör örgütü üyeliği suçlamasında delil olarak gösterildi. Kanser hastası olduğu halde tutuklu bulunan Hâkim Demir savunmasında taraftarı olduğu Trabzonspor'un üst üste 3 maç kaybetmesi üzerine iptal için dilekçe verdiğini, dilekçesinde de aynı ifadelerin yer aldığını söylese de tahliye edilmedi.¹⁴⁸

Şenol Demir 20 Temmuz 2016'da tutuklandı. 29 Kasım 2016'da meslekten ihraç edildi. Örgütsel gizli haberleşme programı ByLock'u kullandığının tespit edildiği ileri sürülerek 'silahlı terör örgütüne üye olmak' suçundan 15 yıla kadar hapisle cezalandırılması istendi.

HAYATLARINI KAYBEDEN EŞLERİNE VEDA EDEMEDİLER

Cezaevlerinde tutuklu bulunan çok sayıda hakim ve savcı eşlerinin veya çocuklarının ağır hastalıkları sırasında onlara destek vermek için yanlarında olamadı. Tahliye talepleri son anlara kadar reddedildi.

Yargıtay üyesi İbrahim Tufan Ataman tutuklu bulunduğu süre boyunca yaklaşık 2,5 yıl kanser olan eşi İlhan Ataman'a ve iki küçük çocuğuna destek olabilmek için tahliye taleplerinde bulundu. Ancak her seferinde reddedildi. ¹⁴⁹ Ataman'ın eşi bilincini yitirip yoğun bakıma kaldırıldığında tahliye edildi fakat eşi ile vedalaşamadı. İlhan Ataman kısa süre içinde hayatını kaybetti.

Anayasa Mahkemesi üyesi Prof. Dr. Erdal Tercan'ın da aynı şekilde kanser hastası eşi avukat Süheyla Tercan'ın son anlarında yanında olmasına izin verilmedi. Erdal Tercan'ın son günlerinde eşiyle görüşmek için kullanmak istediği izin hakkı Yargıtay tarafından reddedildi. Süheyla Tercan, kanser rahatsızlığı sebebiyle hayatını kaybetti. Erdal Tezcan'ın sadece cenaze törenine katılmasına izin verildi. ¹⁵⁰

148 "Tutuklama gerekçesi: Digitürk aboneliğini iptal ettirmek", kronos, 24 August 2017
<http://www.kronos.news/tr/tutuklama-gerekcesi-digiturk-aboneligini-iptal-ettirmek/>

149 "Yargıtay üyesi, eşi yoğun bakımlık olunca tahliye edildi, eş kısa bir süre sonra da hayatını kaybetti", Ahvalnews, 19 Aralık 2018,
<https://ahvalnews.com/tr/hak-ihlalleri/yargitay-uyesi-esi-yogun-bakimlik-olunca-tahliye-edildi-es-kisa-bir-sure-sonra-da>

150 "Yargıtay tutuklu AYM üyesi Tercan'ın eşiyle helalleşmesine bile izin vermedi", Boldmedya, 10 Mart 2020,
<https://www.boldmedya.com/2020/03/10/yargitay-tutuklu-aym-uyesi-tercanin-esiyle-helallesmesine-bile-izin-vermedi/>

BEĞENİLMİYEN KARARIN CEZASI KESİLDİ MAHKEME HEYETLERİ DEĞİŞTİ

Verdikleri kararlardan dolayı tutuklanan hâkim ve savcılarının yerlerine getirilen isimler de yine hükümetin hoşuna gitmeyen kararlara imza attıklarında açığa alınmakta, ihraç edilmekte veya tutuklanmaktadır. Gazetecilerin yargılandığı davada tahliye kararları veren heyetin hükümetin tarafından değiştirilmesi yargıya müdahalenin en açık örneklerinden biri olarak kayıtlara geçti.

Hizmet Hareketi'ne mensup oldukları gerekçesiyle yargılanan 26'sı tutuklu 29 gazeteci 31 Mart 2017'de ilk kez duruşmaya çıktı. Yargılamayı yapan İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, uzun süredir tutuklu bulunan 21 gazetecinin tahliye edilmesine karar verdi. Ancak bu kararın uygulanmasını engellemek için gazeteciler cezaevlerinden serbest bırakılmadı. Benzeri pek görülmemiş bir şekilde 21 gazeteciden sekizinin tahliyesine aynı saatlerde itiraz edildi ve kalan 13 kişi hakkında ise yeni bir soruşturma başlatıldığı duyuruldu. Sonuç olarak hiç bir gazetecinin hapisten saliverilmesine mücadele edilmedi. Hâkimler ve Savcılar Kurulu, gazetecilerin tahliyesine karar veren üç yargıçla birlikte duruşma savcısını da sonradan açığa aldı.¹⁵¹ Böylece yargılamayı yapan mahkemenin bütün heyeti değişmiş oldu. Mahkemenin verdiği tahliye kararlarının uygulanmamasında 'havuz medyası' olarak ifade edilen hükümete yakın gazetelerde çalışan gazetecilerin başlattığı kampanya da etkili oldu. Hükümeti destekleyen bazı yazarlardan tahliye kararı uygulanması halinde cezaevini basıp gazetecileri linç etmekle tehdit edenler oldu.¹⁵²

BYLOCK'U DELİL SAYMAYAN HAKİM SÜRÜLDÜ

ByLock iletişim programını 'terör örgütü üyeliği' suçlaması için yeterli delil görmeyen Antalya 2. Ceza Dairesi Başkanı Şenol Demir de Hâkimler ve Savcılar Kurulu 1. Dairesinin 9 Mayıs 2017 tarihli ve 678 sayılı Yargı Kararnamesi ile memurluk derecesi düşürülerek Konya Hâkimliğine atandı.¹⁵³ Antalya Bölge Adliye Mahkemesi Başkanı olan Hâkim Şenol Demir, Denizli'de ByLock'u kullandığı gerekçesiyle örgüt üyeliğinden 6 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırılan Hacer Aydın'la ilgili mahkumiyet kararını MİT raporundan başka delil olmadığı gerekçesiyle bozmuştu.

151 "Türkiye 2017 Olayları", Human Rights Watch, <https://www.hrw.org/tr/world-report/2018/country-chapters/313667>

152 "Tahliye Kararı Uygulanmayan Gazeteciye İnsanlık Dışı Muamele", TR724, 12 May 2017, <http://www.tr724.com/tahliye-karari-uygulanmayan-gazeteciye-insanlik-disi-muamele-haber-yorum-kemal-devran/>

153 "ByLock'u delil saymayan hâkim sürüldü", Evrensel, 14 May 2017, <https://www.evrensel.net/haber/319569/bylocku-delil-saymayan-hakim-suruldu>

“DELİL OLMADIĞI HALDE TUTUKLUYUZ, HEDEF 5 BİN HÂKİM SAVCI”

Güvenliği nedeniyle ismini gizli tutan bir hâkim, 6 Mart 2017’de yazdığı ve basınla paylaştığı mektubunda, 21 Temmuz’da meslektaşlarıyla birlikte hiçbir suçları olmadığı halde nasıl tutuklandıklarını anlattı;¹⁵⁴

“HSYK başkanvekili 28 Aralık 2016 tarihli Habertürk gazetesinde Sevilay Yükselir’in yazısına göre şöyle bir itirafta da bulundu: ‘Zira henüz yargı camiasında darbeye karıştığını, bizzat içinde olduğunu ispat ettiğimiz kimse yok! Onu henüz delillendiremedik.’ Bu açıklamayı HSYK başkanvekili yapıyor ama 3000 hâkim, savcı hâlâ darbeye teşebbüsten ve silâhlı terör örgütü üyeliği suçundan tutukluyor.” Diyor. AKP milletvekili Mustafa Şentop’un 15 Temmuz öncesi 5 bin rakamını verdiğine dikkat çeken hâkim şöyle diyor: “Hükümet muhalif gördüğü 5000’e yakın hâkim ve savcıyı meslekten ihraç etmeyi önceden planlamıştı. Ama bunu mevcut yasalara göre yapamıyordu. 15 Temmuz darbe teşebbüsü hükümetin arayıp da bulamadığı bir fırsat oldu. Muhalif hâkimler listesi zaten hazırda, yapılacak tek şey listenin başlığını darbeci Hâkim Savcılar olarak değiştirmekti. Bu şekilde toplumsal desteği de alacaktı ve kimse itiraz edemeyecekti. Hele ki 15 Temmuz bahane edilerek darbeye bizzat katılmış, darbe ile hiçbir ilgisi olmayan, bugün yüz binleri bulan meslekten ihraç, gözaltına alma ve tutuklama kararlarının alınabilmesi için (polis, öğretmen, doktor, esnaf, işçi vs) önce muhalif hâkim ve savcıların darbeci suçlaması ile meslekten ihracı ve tutuklanması gerekiyordu. Anayasal teminatı ve dokunulmazlığı olan hâkim ve savcılar bile darbeci ilân edilip tutuklanırsa gariban vatandaş hakkını nasıl savunabilecek, derdini kime anlatabilecek?” diye yazdı. Hâkim ayrıca cezaevinde gördükleri kötü muameleyi maddeler halinde sıraladı:

1. Açık görüş adlî mahkûmlar için ayda bir yapılmasına rağmen bizler için iki ayda bir yapılmakta.
2. Telefon hakkı adlî mahkûmlar için her hafta uygulanırken bizler için iki haftada bir uygulanıyor.
3. Din görevlisinden yararlanma ve her türlü sınava girme ve eğitim alma, iyileştirme programına katılma bizler için yasak. Koğuşumuza din görevlisi talep ettik. “Size din görevlisi yasak” dediler.
4. Cezaevleri kapasitesinin üzerinde şu an. Örneğin bir koğuşta 5 ranza olmasına rağmen 16 kişi koğuşta kalıyor. Ranzalar iki kişilik, 6 kişi yerde yatıyor.
5. Başka bir koğuşta 38 kişi kalıyor ve koğuşta sadece bir tane tuvalet var.
6. Benimle birlikte toplam 4 kişi 15 metrekaarelik bir odada kalıyoruz, tuvaletimiz banyomuz birlikte. Normalde tek kişinin kalabileceği bir yerde dört kişi kalıyoruz.

154 “HSYK ‘Darbeye karışan yargı mensubu tesbit edemedik’ dedi, ama...”, Yeni Asya, 31 May 2017, http://www.yeniasya.com.tr/magdur-kursusu/hsyk-darbeye-karisan-yargi-mensubu-tesbit-edemedik-dedi-ama_433745

HRW: HAKİMLER VE SAVCILAR HAKSIZ YERE HAPSE ATILIYOR

Uluslararası İnsan Hakları İzleme Örgütü (Human Rights Watch), yaptıkları araştırmalar sonunda 8 Ağustos 2016'da basın açıklaması yaparak, başarısız darbe girişimi sonrası Hâkim ve Savcılar'ın haksız yere kamu görevinden çıkartıldıklarına mal varlıklarının dondurulduğuna ve tutuklandıklarına dikkat çekti.¹⁵⁵ Tutuklanan hâkim ve savcılar gibi cezaevine konulmaktan korkan avukatların da bu kişilerin vekaletini almaktan çekindiklerini belirtti. İnsan Hakları İzleme Örgütü, incelediği vakalara dayanarak hâkim ve savcılar gözaltına alma, tutuklama kararlarını temellendirecek herhangi bir kanıtın da sunulmadığına vurgu yaptı. Şüpheli olduğu iddia edilen bu kişilerin sadece isimlerinin bulunduğu listeye göre tutuklandıkları belirtildi. İnsan Hakları İzleme Örgütü Türkiye Direktörü Emma Sinclair-Webb, "Hâkimleri, yasal prosedüre uyarılmış gibi görünmeye dahi çalışmadan hapse atmak, Türkiye'nin yargı sistemine, etkileri yıllar boyu sürecektir büyük bir zarar verecektir" şeklinde konuştu.

AKP İKTİDARI DÖNEMİNDE TUTUKLU VE HÜKÜMLÜ SAYISINDAKİ ARTIŞ ;

(Adalet Bakanlığı son yıllarda istatistiki bilgileri kamuoyuyla paylaşmamaktadır)

2018 yılındaki istatistiklere göre; hücredeki hâkim savcı sayısının 500 civarında olduğu tahmin ediliyordu. 15 Temmuz şüpheli darbe girişimi sonrası 4 bin 560 hâkim ve savcı ihraç edildi. (12 Eylül askeri darbesinde bile hakkında işlem yapılan hâkim ve savcı sayısı sadece 47 idi.)

15 Temmuz sonrası yaklaşık en az 3000 hâkim-savcı tutuklanarak cezaevine konuldu.

AKP'nin iktidara geldiği dönemde yaklaşık 59.500 olan tutuklu hükümlü sayısı 2019 verilerine göre 292.000 civarına ulaşmıştır.¹⁵⁶

- 2002: 59 bin 429
- 2015: 178 bin 89
- 2016: 197 bin 297
- 2017: 232 bin 340
- 2018: 264 bin 842
- 2019: 291 bin 546

155 "Türkiye: Hâkimler ve Savcılar Haksız Yere Hapse Atılıyorlar", Human Rights Watch, 8 August 2016, <https://www.hrw.org/tr/news/2016/08/08/292831>

156 "Cezaevleri AKP'nin eseri", BirGün, 18 Ocak 2021, <https://www.birgun.net/haber/cezaevleri-akp-nin-eseri-330796>

SONUÇ VE ÖNERİLER

15 Temmuz 2016 darbe girişimi öncesinde fişlendikleri anlaşılan yaklaşık 5000 hâkim ve savcı masumiyet karinesi ve 'suçüstü haller' gibi hakimlik güvencesi yok sayılarak meslekten ihraç edilmiş, görevleri başında gözaltına alınmış ve tutuklanmıştır. Sadece bir kaç gün içerisinde yaklaşık 3 bin hâkim ve savcı tutuklanmıştır. Dünya tarihinde benzeri bir vaka yaşanmamıştır.

Aleyhlerine delil gösterilmeden sadece hükümetin desteklediği Yargıda Birlik Platformu'na üye olmadıkları, hükümetin istediği kararları vermedikleri için 'kara liste'ye girdikleri ortaya çıkan hâkim ve savcılar, 'silahlı terör örgütü üyesi olmak' ve 'darbecilik' suçlamasıyla müebbet hapis cezaları istemiyle cezaevlerine konulmuştur. Cezaevlerinde ise en ağır hapis cezası alan mahkumlara dahi uygulanmayan uzun süreli tek kişilik hücrede kalma cezası verilmiştir. İnfaz Yasası'nın 44. Maddesine göre bir disiplin cezası olması halinde, doktor kontrolünden geçirilerek en fazla 20 gün verilebilen hücre hapsi yüzlerce hâkim-savcıya 5 yıl boyunca uygulanmıştır.

Erdoğan rejimi, halen daha kendi atadıkları hâkim ve savcılar içerisinde istedikleri yönde karar vermeyenleri tasfiye etmektedir. Önemli davalara bakan mahkemelere, hâkim ve savcı yapılan AKP teşkilatı üyesi avukatlar yerleştirilmiştir. Yargının bağımsızlığına gölge düşüren bu eylemle ilgili yapılan suç duyuruları sonuçsuz kalmıştır. AKP hükümeti, kendi ideolojisine destek veren hukuk fakültesi öğrencilerini bazı dernekler aracılığıyla geleceğe hazırlamaktadır. Bu derneklerde radikal İslamcı ve terör örgütü bağlantılı isimlerin eğitim seminerleri vermesi dikkat çekicidir.

Türk yargısı, Erdoğan rejimiyle birlikte "Hukuk önünde herkes eşittir" ilkesinden "Devletin ali menfaatleri için gerekirse birkaç kişi, grup feda edilebilir..." noktasına evrilmiştir. Uluslararası kuruluşlar da yaptıkları çalışmalarda yargı bağımsızlığının ortadan kalktığını Türkiye'nin, hukuk devleti ve demokrasi rayından çıktığını belgelemektedir.

Venedik Komisyonu, kamu personelinin "terörist" olarak tanımlanan örgütlerle "bağlantıları" nedeniyle işten çıkarıldığını, ancak "bağlantı" kavramının "gevşek biçimde tanımlandığı ve söz konusu örgütlerle somut bağlantı gerektirmediği" görüşünü dile getirdi.

Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda da tutuklama ve görevden almalarla ilgili ağır eleştirilerde bulunulmuştur. Darbe girişimi sonrasında alınan tedbirler ve uygulamalarla ilgili AB, ilgili makamlara hukukun üstünlüğü ve temel haklar konusunda en üst standartları gözetmeleri yönünde çağrıda bulunmuştur. "Türkiye, her tedbirin yalnızca durumun kesinlikle zorunlu kıldığı ölçüde alınmasını ve her durumda bu tedbirlerin gereklilik ve orantılılık değerlendirmesinin yapılmasını sağlamalı." ¹⁵⁷ ifadesi kullanılmıştır.

Uluslararası Yargıçlar Birliği Başkanı, Paris Temyiz Mahkemesi Hâkimi Christophe Regnard'ın makalesi bu konuda önemli uyarı ve tespitleri içeriyor. 2013 yılında itaatkar bir yargı ortaya çıkaracak Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu (HSYK) yeniden yapılandırma çabalarından ve iktidarın açıktan

157 http://www.ab.gov.tr/files/5%20Ekim/son__2016_ilerleme_raporu_tr.pdf

desteklediği Yargıda Birlik Platformu'ndan bahsetmiştir. Oy sayma sistemiyle YBP'ye oy vermeyenlerin tespit edildiğini ve bu kişilerin tasfiye edildiğini anlatmıştır. Hâkim ve savcıların şaibeli kararlarla meslekten ihraç edildiği, korkunç koşullar altında gözaltında kaldıkları ve işkence vakalarının rapor edildiği vurgulanmıştır.

Makalede, "Türkiye'de hukukun üstünlüğü ortadan kalkmıştır. Avrupa otoritelerinin muhtemelen jeopolitik mülahazalarla olan bariz kayıtsızlığı ise tedirgin ve şok edicidir" denilmektedir.¹⁵⁸

Türkiye'nin de üye olduğu Avrupa Konseyi'nin anayasal konulardaki uzmanlık organı olan Venedik Komisyonu tarafından yayınlanan bir raporda¹⁵⁹ "hükümetin OHAL kapsamında aldığı önlemlerin Türk anayasası ve uluslararası hukuk sınırlarını aştığı" değerlendirmesinde bulunulmuştur.

Uluslararası kuruluşların da tespitleri ışığında;

OHAL kapsamında çıkarılan, T.C. Anayasa maddelerine ve uluslararası hukuk sözleşmelerine aykırı KHK'lar denetim altına alınmalı ve yasalara aykırı olan maddeler yok hükmünde sayılmalıdır.

Hâkimlik teminatı hiçe sayılarak yasadışı şekilde gözaltına alınan ve tutuklanan hâkim ve savcılar bir an evvel tahliye edilmelidir. Hâkimler ve savcıların kararlarından dolayı tutuklanmasının önüne geçen yasa maddeleri dikkate alınmalıdır.

Sadece HSYK seçimleri sırasında YBP'ye oy vermedikleri ve hükümetin hoşuna gitmeyen kararları nedeniyle fişlenerek meslekten ihraç edilen yargı mensupları görevlerine iade edilmelidir.

Hâkim ve savcılara yönelik işkence ve kötü muamele iddiaları uluslararası kuruluşlar tarafından incelenmelidir. Yüzlerce hakim ve savcı, insan haklarına ve yürürlükteki Türk yasalarına aykırı olarak yaklaşık 20 günü aşmaması gereken hücre hapsinde yıllarca kalmıştır ve kalmaya devam edenler vardır. Hücre, tecrit uygulaması ağır psikolojik ve fiziksel rahatsızlıklara ve ölümlere neden olmaktadır. Bu uygulamaya son verilmelidir. Yargının bağımsızlığının temini için siyasi iradenin hâkim ve savcı atamalarındaki etkisini biterecek yasal düzenlemeler yapılmalıdır.

Hükümete muhalif oldukları gerekçesiyle kapatılan yargı dernekleri üzerindeki yasak kaldırılmalıdır. Adil yargılanma hakkını engellediği tespit edilen Sulh Ceza Hâkimlikleri benzeri projeler ve mevzuat yeniden düzenlenmelidir. Adil yargılanma hakkı ve ile ilgili gerekli koruma tedbirleri alınmalıdır. Türkiye'de Hukukun Üstünlüğü yeniden tesis edilmeli ve her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı bağımsız, adil ve tarafsız mahkemelere erişim hakkına sahip olmalıdır.

Uzun süre gözaltına tutulan, cezaevinde tecrit (hücre) hapsinde kalan, kötü muamele, fiziki ve psikolojik işkence gören, şüpheli şekilde veya taksirle hayatını kaybeden bazı hâkim ve savcılar; (Tablo)

158 Christophe Regnard, "Türkiye: Hukuk Devletinin Sonu", <http://researchturkey.org/tr/turkey-the-end-of-the-rule-of-law/>

159 ([http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)037-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)037-e))

TÜRKİYE'DE HAKİM VE SAVCILARA YÖNELİK İNSAN HAKLARI İHLALLERİ

ADI VE SOYADI		GÖREVİ	GÖREVLİ OLDUĞU SEHİR	CEZAEVİ	GÖZALTI, TUTUKLAMA VEYA YARGILAMADA SÖZDE SUÇLAMA GEREKÇESİ	MAĞDURİYET AÇIKLAMA
1	Mustafa Erdoğan	Yargıtay 23. Ceza Dairesi Hakimi	Ankara	Antalya Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Kötü muamele sebebiyle hayatını kaybetti
2	Mehmet Tosun	Danıştaş Tetkik Hakimi	Ankara		Silahlı terör örgütüne üye olmak	Meslekten ihraç edildi, 30 günlük gözaltında kötü muamele gördü ve tedavisinin engellendi. Hastanede hayatını kaybetti.
3	Seyfettin Yiğit	Cumhuriyet Savcısı	Bursa	Bursa Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	15 Eylül 2016 gecesi koğuş tuvaletinde çamaşır ipi ile asılı halde ölü bulundu.
4	Teoman Gökçe	HSYK 1. Dairesi üyesi hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Sincan Cezaevi'nde hakaret, aşağılama gibi psikolojik işkencenin yanısıra fiziksel işkenceye de maruz kaldı. Yaklaşık 2 yıl tek kişilik tecrit odasında tutuklu kalan Teoman Gökçe, 2 Mart 2018'de hücrelerinde kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti.
5	Abuzer Kaya	İstanbul 7. Asliye Ceza Hâkimi	Ordu (sürgün yeri)		Fişlendi, Sürgün edildi (tutuklanmadı)	Alevi olduğu için yaftalanan, fişlenen 30 yıllık hakim Kara, 56 yaşında sürgün edildiği şehirde hayatını kaybetti. Kara dönemin Başbakanı Erdoğan ve Adalet Bakanı'nın isteği şekilde karar vermediği için sürülmüştü.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

6	Seyfullah Çakmak	HSYK Tetkik Hakimi ve Kocaeli c. Savcısı	Kocaeli	Kocaeli 2 Nolu T Tipi kapalı	Silahlı terör örgütüne üye olmak	3 çocuğundan 2'si yatağa bağımlı ve engelli olan Çakmak, hücre hapsinde tutularak ve engelli çocukları çocuk esirgeme kurumuna alınmak istenerek psikolojik işkenceye maruz kaldı.
7	Süleyman Savut	Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı	Sincan	Sincan	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Tedavisi yapılamadı. Cezaevinde hayatını kaybetti.
8	İbrahim Ethem Kuriş	Cumhuriyet Başsavcısı	İstanbul Anadolu Adliyesi	İstanbul Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Ağır hastalıklarına rağmen uzun süre cezaevinde tutuklu kaldı
9	Hüseyin Ekinci	Anayasa Mahkemesi raportörü-Ceza Hakimi	İstanbul Anadolu Adliyesi	Tekirdağ 1 Nolu T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hücre hapsinde psikolojik işkence, ailesiyle görüştürülmedi
10	Neslihan Ekinci	HSYK Genel Sekreter Yardımcısı-Hakim	İstanbul Anadolu Adliyesi	Bakırköy ve Tekirdağ Cezaevi	Anayasal Düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs, TBMM'yi ortadan kaldırmaya teşebbüs, Hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs, Silahlı terör örgütü üyeliği	İnsan haklarına aykırı şekilde uzun süreli hücre hapsinde tutuldu. Psikolojik işkence gördü. Tedavisi geciktirildi. Ailesiyle görüşme hakkı elinden alındı.
11	Nesibe Özer	HSYK 2. Daire Başkanı Hakim	İstanbul	Bakırköy Kadın Tutukevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yaklaşık 5 yıldır hücre hapsinde psikolojik işkence.
12	Bahadır Yalçınöz	Anayasa Mahkemesi Röportörü-Hakim	Ankara	Sincan	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Ağır hastalıklarına ve hayati riskine rağmen uzun süre cezaevinde tutuklu kaldı
13	Coşkun Halitoğlu	Yargıtay hakimi	Ankara	Sincan	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hastalıklarına rağmen tutuklu kaldı. Tahliye talepleri reddedildi.
14	Tuğrul Keçeci	Hakim	Ankara	Sincan	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hastalıklarına rağmen tahliye edilmedi

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

15	İlhan Ocak	Cumhuriyet Başsavcısı	Çorum	Bolu T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hastalıklarına rağmen uzun süre tutuklu kaldı 6 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı. Aralık 2017'de şartlı tahliye edildi.
16	Şükrü Durmuş	Anayasa Mahkemesi Raportörü-Savcı	Ankara		Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hastalıklarına rağmen tahliye edilmedi
17	Zeki Yalçın	Savcı	Şanlıurfa		Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hastalıklarına rağmen tahliye edilmedi
18	Mithat Özcan	Danıştay Üyesi - Hakim	Ankara		Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hastalıklarına rağmen tahliye edilmedi. 8 yıl 9 ay hapis cezası verildi. Halen tutuklu.
19	Ömer Sevgiliocak	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Diyarbakır		Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hasta tutuklu tahliye edilmedi.
20	Mustafa Babayiğit	Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü Daire Başkanı - Hakim	Ankara	Kandıra Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hasta tutuklu tahliye edilmedi. Hakimlik yapan eşi de tutuklu
21	Metin Özçelik	Mahkeme Başkanı Hakim	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal Mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tutuldu. Eşi işten çıkarıldı, küçük çocuğunun kreşten atıldı.
22	Mustafa Başer	Mahkeme Başkanı Hakim	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Uzun süre hücre hapsinde tutuldu Hakimlik yapan eşi de tutuklandı.
23	Ahmet Erdal Tercan	Anayasa Mahkemesi Üyesi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Uzun süre hücre hapsinde tutuldu. 10 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasına çarptırıldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

24	Alparslan Altan	Anayasa Mahkemesi Üyesi	Ankara		Silahlı terör örgütüne üye olmak	Uzun süre hücre hapsinde tutuldu. 11 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.
25	Şenol Demir	Hakim	Erzurum		Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hasta tutuklu tahliye edilmedi.
26	Cevat Gül	Cumhuriyet Savcısı		Edirne F Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
27	Ali Haydar Ak	Cumhuriyet Savcısı		Edirne F Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
28	Sadrettin Sarıkaya	Cumhuriyet Savcısı	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Tek böbreği var hasta tutuklu
29	Ertuğrul Ayar	Bakırköy Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
30	Servet Sağlam	İstanbul Anadolu Adalet Sarayı Hakimi	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
31	Mahmut Baltacıoğlu	HSYK Kurul Müfettişi-İstanbul Anadolu Adalet Sarayı Hakimi	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
32	Burhan Alıcı	İstanbul Anadolu Adalet Sarayı Hakim	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

33	Muhsin Durmaz	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
34	İbrahim Kır	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı.
35	Oktay Acı	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 13 yıl 6 ay hüküm giydi.
36	Güray Batur	Yargıtay Tetkik Hakimi	Ankara	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
37	Yusuf Memiş	Yargıtay üyesi - Hakim	Ankara	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 9 yıl 7 ay 15 gün hapis cezasına çarptırıldı.
38	Muzaffer Özdemir	Yargıtay üyesi - Hakim	Ankara	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 11 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı.
39	Mehmet Bahadır	İstanbul Cumhuriyet Savcısı	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
40	Lütfullah Sami Özcan	Cumhuriyet Başsavcısı	Menemn	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

41	Türker İkibaş	Cumhuriyet Savcısı	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
42	Mustafa Köylü	Cumhuriyet Savcısı	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
43	Remzi Gemici	Asliye Ceza Mahkemesi Hakimi	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
44	Metin Kukul	İstanbul Anadolu Adalet Sarayı Hakimi	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
45	Mustafa Altun	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Erciş	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
46	Serkan Kızılyel	Danıştay Kıdemli Tetkik Hakimi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
47	Suat Sonay	Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı	Karaman	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
48	Yılmaz Erdem	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Mersin	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
49	Miktat Başaran	Cumhuriyet Başsavcı Vekili	Diyarbakır	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

50	Mustafa Aydın	Hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
51	Salih Sönmez	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
52	Önder Aytaç	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
53	Ali Kaya	E-Adalet UYAP kurucusu - hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
54	İbrahim Günenç	Danıştay Üyesi - Hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
55	Ahmet Kaya	HSYK üyesi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
56	Mine Kaya	Yargıtay Tetkik Hakimi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
57	Muharrem Karayol	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
58	Muzaffer Karadağ	Hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

59	Mustafa Akarsu	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tec- rit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
60	Dursun Murat Cevher	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tec- rit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
61	Mehmet Çelik	Danıştay Üyesi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tec- rit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 13 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı.
62	Bekir Sözen	Danıştay Üyesi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tec- rit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı.
63	Hüsamettin Uğur	Yargıtay üyesi - hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 10 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. Cezaevinde fiziksel ve psiko- lojik işkenceye maruz kaldı. Doktor raporlarıyla 5 gardiyan ve cezaevi doktoru hakkında, "işkence ve kötü mualeme" şikayetiyle suç duyurusunda bulundu.
64	Süleyman Pehlivan	Yargıtay üyesi - Cumhuriyet Savcısı	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tec- rit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 13 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

65	Ahmet Berberoğlu	HSYK üyesi-hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 12 yıl 9 ay 27 gün hapis cezasına çarptırıldı.
66	Mahmut Şen	HSYK üyesi-hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
67	Hüseyin Serter	HSYK üyesi-hakim	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
68	İdris Berber	Başmüfettiş-Tetkik Hakimi-2014 HSK seçikleri adayı	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
69	Hamza Yaman	Yargıtay 9. Ceza Dairesi Üyesi	Ankara	Kırıkkale-Keskin T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
70	Hüseyin Solak	Danıştay Üyesi - Hakim	Ankara	Kırıkkale-Keskin T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
71	Ahmet Toker	Yargıtay 9. Ceza Dairesi Üyesi	Ankara	Kırıkkale-Keskin T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
72	Çetin Şen	Yargıtay 23. Ceza Dairesi Hakimi	Ankara	Kırıkkale-Keskin T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
73	Mehmet Kara	Yargıtay 4. Hukuk Dairesi Hakimi	Ankara	Kırıkkale-Keskin T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

74	Kasım Davas	Danıştay 8. Daire Hakimi	Ankara	Kırıkkale-Keskin T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Yargılama sonunda 8 yıl hapis cezasına çarptırıldı.
75	Prof. Dr. Bülent Olcay	Yargıtay Ceza Genel Kurulu ve Danıştay Üyesi	Ankara	Kırıkkale-Keskin T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 13 yıl 6 ay hüküm giydi
76	Zeki Vatan	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Psiko-lojik rahatsızlıkları ortaya çıktı. Ağır ilaçlar kullanıyor ve tedavi görüyor.
77	Mehmet Arslantaş	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 8 yıl 1 ay 15 gün hapis cezası verildi.
78	Hüseyin Uğurlu	Hakim	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
79	Hüseyin Baş	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
80	Hüseyin Görüşen	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
81	Davut Bülbül	Ticaret Mahkemesi Hakimi	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

82	Nevzat Yörük	Ağır Ceza Hakimi	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Sara hastası. 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezasına çarptırıldı.
83	Salih Kaya	Hakim	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
84	Mehmet Emin Kurt	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
85	Ömer Yıldırım	Hakim	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
86	Selami Candemir	HSK Başmüfettişi-Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 6 yıl 3 ay hapis cezasına çarptırıldı.
87	Hasan Kanlı	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
88	Emrullah Ayıcı	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep L Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
89	Ümit Sade	Cumhuriyet Savcısı	Gaziantep	Gaziantep Yavuzeli Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

90	Orhan Çetingöl	Cumhuriyet Başsavcısı	Eskişehir	Denizli D Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Eylül 2017'den beri hücre hapsinde tutuluyor. Çapraz bağları koptu yürümekte zorlanıyor. Belinde fıtık var. Beyninde tümör var. Ameliyat olması gerekiyor. 8 yıl 9 ay hapis cezası aldı.
91	Tuğrul Hançerkıran	Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı	Gaziantep	Şanlıurfa Hilvan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
92	Mehmet Aslan	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Diyarbakır	Şanlıurfa Hilvan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Psikolojik rahatsızlıkları tespit edildi.
93	İlkay Aydın	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Şanlıurfa	Şanlıurfa Hilvan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
94	Fahrettin Kaya	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Şanlıurfa	Şanlıurfa Hilvan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Psikolojik rahatsızlıkları tespit edildi. 9 yıl hapis cezasına çarptırıldı.
95	Onur Gündem	Cumhuriyet Savcısı	Şanlıurfa	Şanlıurfa Hilvan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
96	Ahmet Kırtepe	Anayasa Mahkemesi Eski Raportörü-hakim	Şanlıurfa	Şanlıurfa Hilvan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

97	Ercan Güler	Hakim	Malatya Adliyesi	Malatya Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Hastalıkları nedeniyle yaptığı tahliye talepleri reddedildi.
98	İsmail Turgut Kıldan	Cumhuriyet Savcısı	Diyarbakır	Şanlıurfa Hilvan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
99	Mustafa Kamil Çolak	Cumhuriyet Savcısı	Adana	Adana E Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
100	Muammer Taha Ekim	Cumhuriyet Savcısı	Adana	Adana E Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
101	Şehmuz Akçakaya	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Adana	Adana E Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
102	Özlem Akçakaya	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Adana	Adana E Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
103	Bahattin Akman	Hakim	Yavuzeli	Bolu T Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
104	Ali Efendi Peksak	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	İstanbul	Bolu T Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Balyoz davasına bakan hakimdi. 12 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

105	Yener Yavuz	Cumhuriyet Başsavcısı	Alanya	Bolu T Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 7 yıl 5 ay 3 gün hapis cezasına çarptırıldı.
106	Yılmaz Şengül	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Bolu	Bolu T Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
107	Habib Atasoy	Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi	Bolu	Bolu T Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
108	Celaleddin Dönmez	İş Mahkemesi Hakimi	Bolu	Bolu T Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
109	Tahir Kaplan	Cumhuriyet Savcısı	Bolu	Bolu T Tipi Kapalı Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
110	Mehmet Fatih Taş	Cumhuriyet Savcısı	Osmaniye	Osmaniye T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Hücresinde kalp krizi geçirdi. Hayati tehlikesi bulunmasına rağmen tahliye edilmedi.
111	Metin Akdemir	Cumhuriyet Savcısı	Osmaniye	Osmaniye T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
112	Nihat Hırka	Hakim	Osmaniye	Osmaniye T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

113	Emin Aydın	Cumhuriyet Savcısı	Osmaniye	Osmaniye T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
114	Atilla Aslan	Cumhuriyet Savcısı	Düzce	Düzce T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
115	Osman Kılınçaslan	Cumhuriyet Savcısı	Düzce	Düzce T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
116	Ayşe Neşe Gül	Hakim	Ankara	Gebze Kadın Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	2014'de Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) üyeliği için aday gösterildi. Yargılamalar sonunda 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Uzun süre eşi ve çocukları ile görüştürülmedi. Eşi Cumhuriyet Savcısı Cevat Gül ise 8 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı. 2016'dan beri hücre hapsinde tutulmaktadır. "Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme", "TBMM'yi ortadan kaldırmaya ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme", "TC Hükümetini ortadan kaldırmaya ve görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme" suçlarından yargılandı fakat sadece silahlı terör örgütü üyeliği suçundan hapis cezasına çarptırıldı.
117	Eren Şenli	Cumhuriyet Savcısı	Konya	Konya Akşehir T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. Daha sonra Bandırma Cezaevi'ne nakledildi.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

118	Mesut Arkuntaş	Cumhuriyet Savcısı	Konya	Konya Akşehir T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
119	Refik Mamaloğlu	Hakim	Konya	Konya Akşehir T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
120	Bahadır Kılınç	Anayasa mahkemesi eski Genel Sekreter Yardımcısı ve raportörü - Cumhuriyet Savcısı	Konya	Konya Akşehir T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
121	Hayrettin Kısa	Hakim	Konya	Konya Akşehir T Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
122	Yakup Navruz	Cumhuriyet Savcısı	Kocaeli	Kandıra Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
123	Rasim İsa Bilgen	Adalet Bakanlığı Bürokrati-Cumhuriyet Savcısı	Ankara	Kandıra Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 18 yıl hapis cezasına çarptırıldı.
124	Faruk Büyükkaramuklu	Cumhuriyet Başsavcısı	Adıyaman	Denizli D Tipi Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
125	Adem Yazar	Cumhuriyet Başsavcısı	Trabzon	Trabzon Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

126	Naim Karaağaç	Cumhuriyet Savcısı	Samsun	Samsun Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
127	Yeşim Sayıldı	HSK üye adayı ve İstanbul Anadolu Adalet Komisyonu Başkanı - Hakim	İstanbul	Samsun Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı. 8 yıl 9 ay 9 gün hapis cezasına çarptırıldı. Eşi Samsun Cumhuriyet Savcısı Selçuk Sayıldı'ya da aynı suçtan 7 yıl 5 ay 3 gün hapis cezası verildi.
128	Hidayet Erkeç	İdare Mahkemesi Başkanı	Hatay	Van Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasal mevzuata aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tecrit edilerek psikolojik şiddete maruz kaldı.
129	Atilla Rahman	12. Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı	İzmir	Menemen Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yasaya aykırı şekilde uzun süreli hücre hapsinde tutuldu. Ağır psikiyatri hastalığı teşhisi konuldu. Rahman tutuklandıktan sonra bir süre Manisa Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde kaldı. Tahliye edildikten sonra 3 Aralık 2018'de 9 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırıldı. Hakkında yakalama kararı çıkarıldı. 6 Aralık 2018'de yeniden tutuklanarak cezaevine konuldu.
130	Zafer Turanlı	Yargıtay Üyesi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Ağır ruh hastalığı geçirdiği hücrelerinden Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları hastanesine sevk edilerek tedavi altına alındı. Yargılama sonunda beraat etti.
131	Fatih Cihangir	Danıştay Hakimi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Uzun süre hücre hapsinde kaldı. 7 yıl 6 ay hapis cezasına çarptırıldı. Psikolojik problemleri ortaya çıktı.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

132	Savaş Kırbaş	Cumhuriyet Savcısı	İstanbul	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hasta tutuklu. Siroz, böbrek hastalığı ve yüksek tansiyon rahatsızlığı var tahliye edilmedi. 1 Kasım 2018'de silahlı terör örgütü üyesi olmak suçundan 10 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Hükümetin başlangıçta desteklediği ancak daha sonra kumpas dava olarak tanımladığı Balyoz (askerlerin hükümete darbe girişimi hazırlığında olduğu iddiasıyla açılan soruşturma) soruşturmasına bakan savcılardandı.
133	Asabil Yırtıcı	Hakim	İstanbul Küçükçekmece	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	İnsan haklarına aykırı olarak uzun süre hücre hapsinde tutuldu.
134	Ersin Karadağ	Cumhuriyet Savcısı	İstanbul Gaziosmanpaşa	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	İnsan haklarına aykırı olarak uzun süre hücre hapsinde tutuldu. Silahlı terör örgütü üyesi olmak suçundan 9 yıl hapis cezası aldı.
135	Adnan Çimen	Cumhuriyet Savcısı	İstanbul Büyükçekmece	Silivri Cezaevi	Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya teşebbüs, "Silahlı terör örgütüne üye olmak	AKP'li bürokrat ve milletvekillerinin adının geçtiği Selam Tevhit terör örgütü soruşturmasına bakıyordu. Tutuklandığı 20 Şubat 2017'den bugüne insan haklarına aykırı olarak hücre hapsinde tutulmaktadır.
136	İsmail Akkol	Cumhuriyet Savcısı	İstanbul Büyükçekmece	Silivri Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	İnsan haklarına aykırı şekilde uzun süre hücre hapsinde tutulmuştur.

17-25 ARALIK 2013 SONRASI
TÜRKİYE'DE YARGIYA DARBE

137	İbrahim Tufan Ataman	Yargıtay üyesi	Ankara	Sincan Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Yaklaşık 2,5 yıl hücre hapsinde kaldı. Kanseri olan eşi İlhan Ataman'ın son zamanlarında yanında olma isteği reddildi tahliye edilmedi. Eşi bilincini yitirdikten ve yoğun bakıma kaldırıldıktan sonra tahliye edildi. Vefat eden eşine veda edemedi. Yargılama sonunda silahlı terör örgütü üyeliği suçundan 8 yıl hapis cezasına çarptırıldı.
138	Ali Alçık	Yargıtay üyesi	Ankara	Keskin Cezaevi	Silahlı terör örgütüne üye olmak	Hasta tutuklu. Uzun süreden beri hücre hapsinde. Ailesi hücrelerinde ataklar geçirdiğini, bayıldığı safrasında taş problemi olduğunu ve tedavisinin geciktirildiğini belirtiyor.
139	Hüseyin Yıldırım	Yargıtay üyesi, Adalet Akademisi Başkanı	Ankara		Silahlı terör örgütü yöneticiliği	17 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırıldı. Uzun süredir hücre hapsinde tutularak insan hakları ihlali yapılıyor.

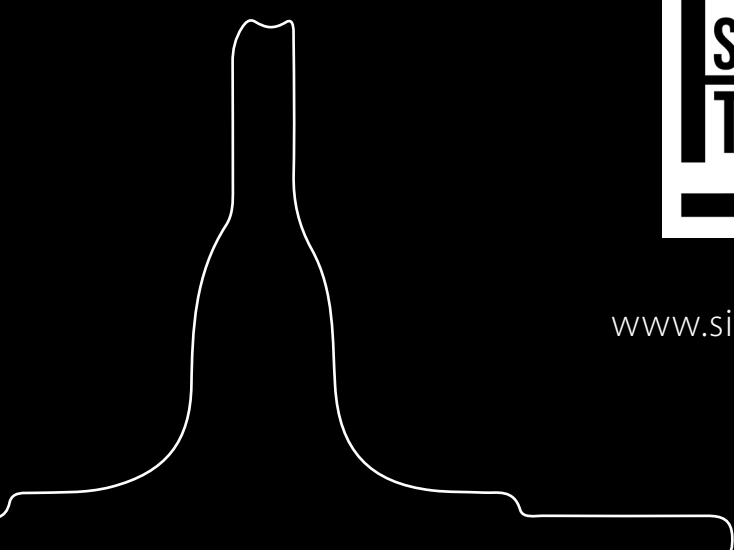

ÖZEL
RAPOR
—
TEMMUZ
2021

17-25 ARALIK 2013 SONRASI

**TÜRKİYE'DE
YARGIYA DARBE**

RAPORTÖR BÜLENT CEYHAN

www.silencedturkey.org